

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičova č. 12, 812 66 BRATISLAVA

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Botanická č. 17, 842 13 Bratislava

***Národný eradikačný program pre africký mor ošipaných v diviačej
populácii na Slovensku v roku 2024***

Predložil:

prof. MVDr. Jozef Bíreš DrSc.
Hlavný veterinárny lekár SR

Schválil:

Ing. Richard Takáč
**Minister pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka SR**

Bratislava, január 2024

NÁRODNÝ ERADIKAČNÝ PROGRAM PRE AFRICKÝ MOR OŠÍPANÝCH V DIVIAČEJ POPULÁCIÍ NA SLOVENSKU PRE ROK 2024

OBSAH:

1. Ciele programu
2. Zákonné právomoci
3. Finančné zabezpečenie
4. Zhodnotenie nákazovej situácie k 1.1.2024 za rok 2023
5. Populácia a registrácia chovov ošípaných
6. Požiadavky na biologickú bezpečnosť
7. Inšpekcie biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných
8. Premiestňovanie ošípaných + kontrola premiestňovania živých ošípaných
9. Úradné kontroly chovov ošípaných
10. Veterinárne opatrenia pre chovy ošípaných
11. Manažment populácie diviakov
  - Densita diviačej zveri
  - Program manažmentu diviačej zveri
  - Vymedzenie infikovaných oblastí
  - Opatrenia prijaté pre užívateľov poľovných revírov
  - Biologická bezpečnosť v poľovných revíroch
12. Dohľad nad domácimi ošípanými
  - Monitoring domácich ošípaných
  - Postup RVPS v prípade podozrenia a výskytu AMO
13. Dohľad nad diviakmi
  - Rozsah vykonávaného monitoringu a spôsob vykonania epizootologického vyšetrenia u diviačej zveri.
  - Činnosti RVPS po oznámení o nájdení uhynutého diviaka
  - Požiadavky na zabránenie šírenia choroby poľovníkmi
  - Opatrenia biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch
  - Krížové kontroly RVPS a OÚ odbor pozemkový a lesný
  - Spôsob vykonávania lovu diviačej zveri
  - Školenia poľovníkov
  - Podpora lovu a vyhľadávania uhynutých diviakov
14. Kontrola jatočných tiel, čerstvého mäsa, mäsových prípravkov a mäsových výrobkov z diviačej zveri
15. Program dohľadu a preventívnych opatrení prijatých vo farmových chovoch diviačej zveri
16. Úlohy orgánov štátnej správy a Slovenskej poľovníckej komory pri eradikácii AMO v diviačej populácii
17. Informovanie poľovníkov a verejnosti o prijatých opatreniach
18. Vyhodnotenie plnenia plánu odbornou skupinou
19. Overovanie účinnosti plánov kontroly
20. Laboratórna diagnostika, odber vzoriek
21. Dokumentácia týkajúca sa domácich ošípaných a diviakov
22. Prílohy

1. Ciele programu

- Realizácia opatrení na monitorovanie a dosiahnutie eradikácie AMO.
- Plnenie právnych požiadaviek a odporúčaných postupov zmysle usmernení a metodických pokynov týkajúcich sa sledovania AMO u diviakov a domácich ošípaných
- Uplatňovanie ustanovení vykonávacieho nariadenia Komisie 2023/594/ EU
- Implementácia opatrení a postupov Oznámenie komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii (usmernenia o AMO, C/2023/1504)

2. Zákonné právomoci

2.1 Právny rámec pre kontrolu AMO je obsiahnutý v týchto dokumentoch

- Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“).
- Delegované nariadenie Komisie č. 2020/687/EÚ ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, pokiaľ ide o pravidlá prevencie a kontroly určitých chorôb zo zoznamu.
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/594 zo 16. marca 2023, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných a zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2021/605 (ďalej len VNK (EÚ) 2023/594).
- Zákon č.274/2009 o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2.2 Pracovné dokumenty

- Oznámenie komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii (usmernenia o AMO, C/2023/1504)

3. Finančné zabezpečenie

3.1 Finančné zabezpečenie plánu eradikácie AMO v diviačej populácii je zabezpečené z rozpočtu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR

- vyplácanie náhrady za vzorky z ulovených a nájdených uhynutých diviakov a neškodné odstránenie tiel diviakov prostredníctvom regionálnych veterinárnych a potravinových správ (ďalej len „RVPS“),
- laboratórna diagnostika prostredníctvom ŠVPS SR.

4. Zhodnotenie nákazovej situácie k 1.1.2024 za rok 2023

4.1 Charakteristika nákazy

Africký mor ošípaných (AMO) je vírusová, vysoko kontagiózna infekcia domácich ošípaných, európskych diviakov, amerických diviakov a afrických divo žijúcich sviňovitých (prasa bradavičnaté, diviak štetinatý, diviak madagaskarský, diviak pralesný). Prejavuje sa

rýchlym priebehom, s vysokými horúčkami, celkovou apatiou, slabosťou, inapetenciou, hnačkami, pneumóniou a krvácaninami rôznej veľkosti a tvaru v podkoží, na slizniciach, serózach a v tkanivách rôznych orgánov. Vyznačuje sa vysokou morbiditou a mortalitou (85 až 100%). AMO je veľkou hrozbou pre chov domácich ošípaných a výkon poľovníctva nielen u diviacej zveri. V prípade výskytu AMO sa v ohnisku nákazy usmrcujú všetky domáce ošípané a zastavuje resp. obmedzuje sa obchodovanie so živými ošípanými, spermou, vajíčkami, embryami, bravčovým mäsom a výrobkami z bravčového mäsa. Pri potvrdení choroby u diviacej zveri sa zastavuje resp. reguluje poľovania nielen na diviakov, ale aj ostatnú voľne žijúcu zver, obmedzuje sa pohyb v lese a zastavuje sa obchodovanie z mäsom od diviakov vrátane produktov.

4.2 Epidemiologická situácia v Európe v roku 2023

Afrikanische Schweinepest (Genotyp II) in Europa 2023

Quelle: ADIS, TSN (Stand: 22.12.2023 - 11:00 Uhr)

(Angabe der Anzahl der gemeldeten Ausbrüche/Fälle vom Stand: 15.12.2023 - 09:20 Uhr in Klammern)

	Hausschweine	Wildschweine	Gesamt
Bosnien u. Herzegowina	1.508 (1.508)	22 (22)	1.530 (1.530)
Bulgarien	3 (3)	297 (278)	300 (281)
Deutschland	1 (1)	880 (879)	881 (880)
Estland	2 (2)	53 (52)	55 (54)
Griechenland	6 (6)	2 (2)	8 (8)
Italien	16 (16)	1.009 (964)	1.025 (980)
Kosovo	9 (9)	4 (4)	13 (13)
Kroatien	1.124 (1.124)	11 (10)	1.135 (1.134)
Lettland	8 (8)	718 (707)	726 (715)
Litauen	3 (3)	425 (410)	428 (413)
Moldawien	18 (18)	6 (6)	24 (24)
Nordmazedonien	15 (15)	40 (35)	55 (50)
Polen	30 (30)	2.624 (2.584)	2.654 (2.614)
Rumänien	736 (734)	285 (277)	1.021 (1.011)
Schweden	0 (0)	60 (60)	60 (60)
Serbien	985 (977)	207 (204)	1.192 (1.181)
Slowakei	0 (0)	529 (525)	529 (525)
Tschechien	0 (0)	55 (55)	55 (55)
Ukraine	36 (35)	8 (8)	44 (43)
Ungarn	0 (0)	386 (374)	386 (374)
Gesamt	4.500 (4.489)	7.621 (7.456)	12.121 (11.945)

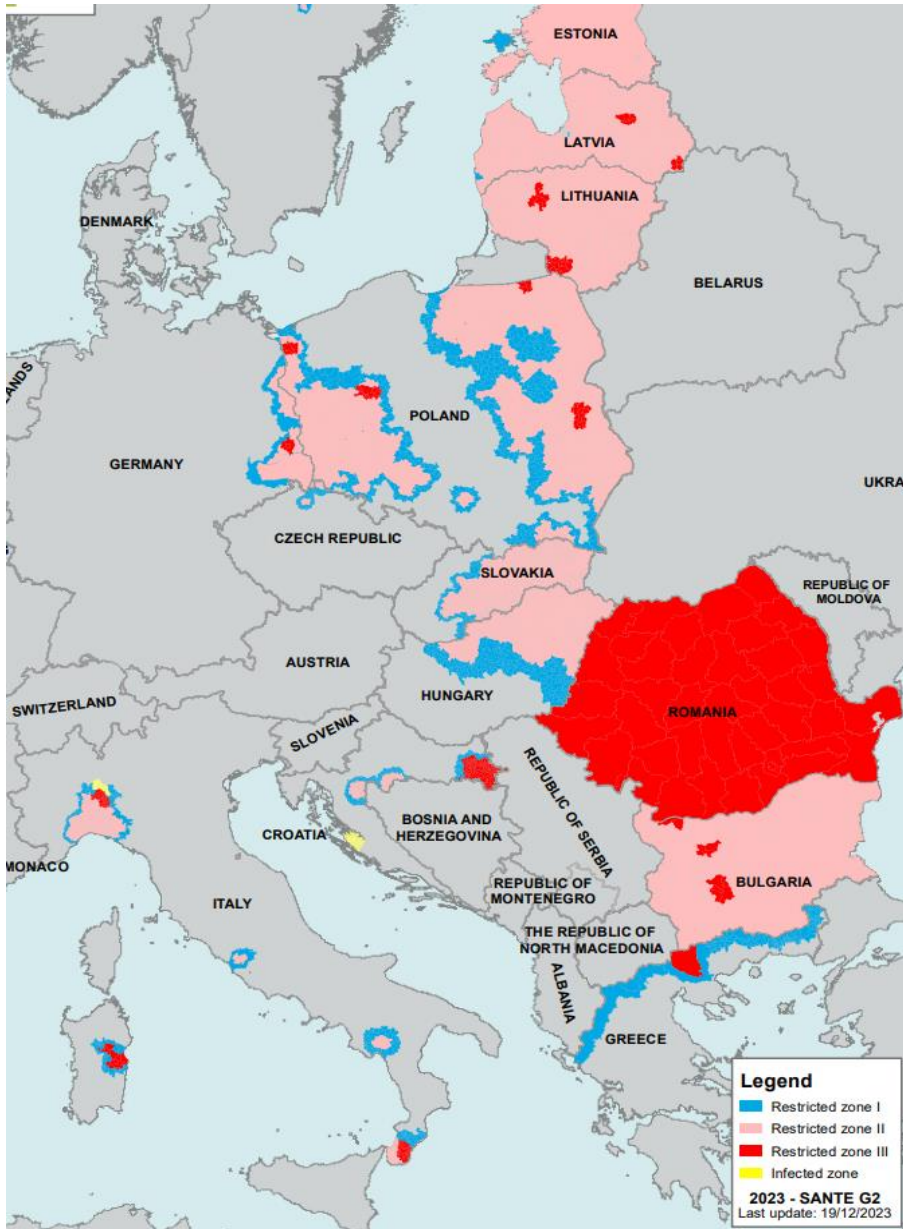
Tabelle: ASP im Baltikum, in Bosnien und Herzegowina, Bulgarien, Deutschland, Griechenland, Italien, Kosovo, Kroatien, Moldawien, Nordmazedonien, Polen, Rumänien, Schweden, Serbien, Slowakei, Tschechien, Ukraine und Ungarn, Stand 22.12.2023

V EÚ ku 31.12.2023 AMO vyskytuje v Bulharsku, Estónsku, Spolkovej republike Nemecko, Maďarsku, Taliansku, Litve, Lotyšsku, Poľsku, Rumunsku, Slovensku, Česku, Chorvátsku, Švédsku. V štátoch ktoré susedia s EU sme zaznamenali výskyt v Srbsku (domáce ošípané a diviaky), Moldavsku (domáce ošípané) a na Ukrajine (domáce ošípané a diviaky).

Slovenská republika nezaznamenala výskyt nákazy u domácich ošípaných , u diviacej zveri zaznamenala a 529 hlásení.

Na základe výskytov boli pravidelne upravované reštrikčné oblasti v jednotlivých krajinách t. j. upravovaná príloha VNK (EÚ) 2023/594.

Mapa výskytu (regionalizácia / reštrikčné oblasti) AMO: zdroj Európska Komisia (december 2023)

časť I modrá farba - rizikové oblasti bez výskytu,

časť II ružová farba - výskyt u diviacej zveri,

časť III červená farba - výskyt aj u domácich ošípaných

4.3 Epidemiologická situácia na Slovensku a prehľad virologicky a sérologicky pozitívnych nálezov v SR

Historicky prvý výskyt afrického moru ošípaných (AMO) na území SR bol potvrdený 25.7.2019 v obci Strážne v okrese Trebišov. Ohnisko bolo potvrdené u súkromného drobnochovateľa ošípaných a všetky ošípané (4 ošípané) boli usmrtené do 24 hodín od potvrdenia choroby. Prvé ohnisko AMO bolo lokalizované 470 metrov od hranice s Maďarskou republikou, kde sa africký mor už dlhodobo vyskytoval v populácii diviakov. Je vysoký predpoklad, že africký mor ošípaných bol na územie SR introdukovaný prostredníctvom infikovaných diviakov z územia Maďarska, čo potvrdzuje aj následný výskyt AMO u diviakov na našom území v tej istej oblasti. V nasledujúcich obdobiach sa AMO šírilo najskôr severným smerom Košického kraja odtiaľ do Prešovského kraja a neskôr do Banskobystrického kraja a Žilinského kraja a v závere roka 2022 aj do Nitrianskeho kraja. Prehľad výskytu AMO u domácich ošípaných je zverejnený a aktualizovaný od roku 2019 na webovom sídle Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky:

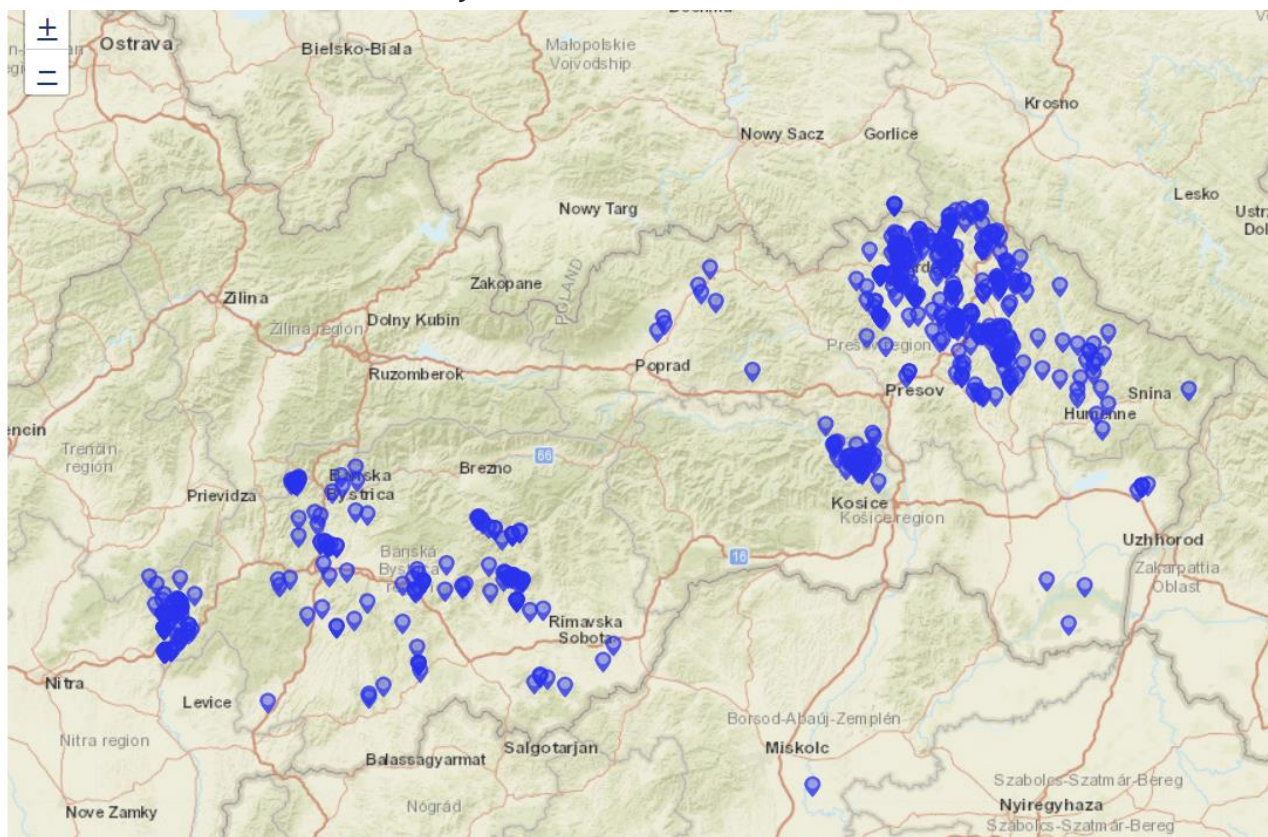
https://www.svps.sk/Zvierata/choroby_AMO_SR.php

Africký mor u diviakov

V roku 2019 krátko po potvrdení AMO u domácich ošípaných bol diagnostikovaný aj prvý prípad AMO v diviačej populácii. Dňa 8.8.2019 bol potvrdený prvý prípad AMO v katastri obce Svätušie približne 7 km od slovensko-maďarskej hranice v okrese Trebišov v oblasti, kde sa s chovom diviačej zveri podľa poľovníckej koncepcie nepočíta. Štátna hranica v tejto oblasti je bez prírodných alebo umelých prekážok, čo poskytuje ideálne podmienky pre migráciu diviačej zveri. Aj napriek každoročne prijatým opatreniam uvedených v Národných eradikačných programoch pre AMO v diviačej populácii na Slovensku v jednotlivých rokoch sa doposiaľ nepodarilo eradikovať AMO v diviačej populácii. V roku 2023 bolo potvrdených 679 pozitívnych nálezov u diviakov v 30 okresoch. Najviac infikovaných diviakov bolo zaznamenané v okresoch Svidník (100) a Bardejov (91).

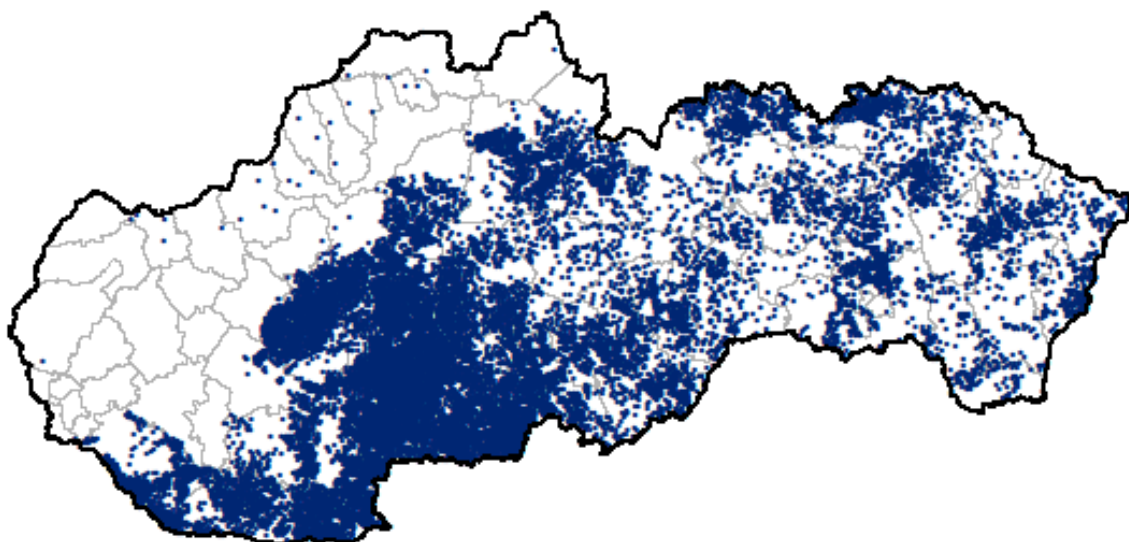
V rokoch 2019-2020 boli prostredníctvom ŠVPS SR zakúpené a poskytnuté na prenájom 595 chladiacich boxov na uskladnenie ulovenej diviačej zveri pre užívateľov poľovníckych revírov do výsledku vyšetrenia na AMO. V roku 2021 bolo zakúpených ďalších 216 boxov. Prednostne boli vybavené boxami poľovné revíri v najrizikovejších oblastiach, okolo komerčných chovov ošípaných. Vzhľadom na limit finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu však nebolo možné poskytnúť chladiace zariadenia všetkým užívateľom poľovníckych revírov, ktorí boli zaradení do vysokorizikovej alebo nárazníkovej oblasti.

VÝSKYT AMO V SR JANUÁR 2023 - DECEMBER 2023

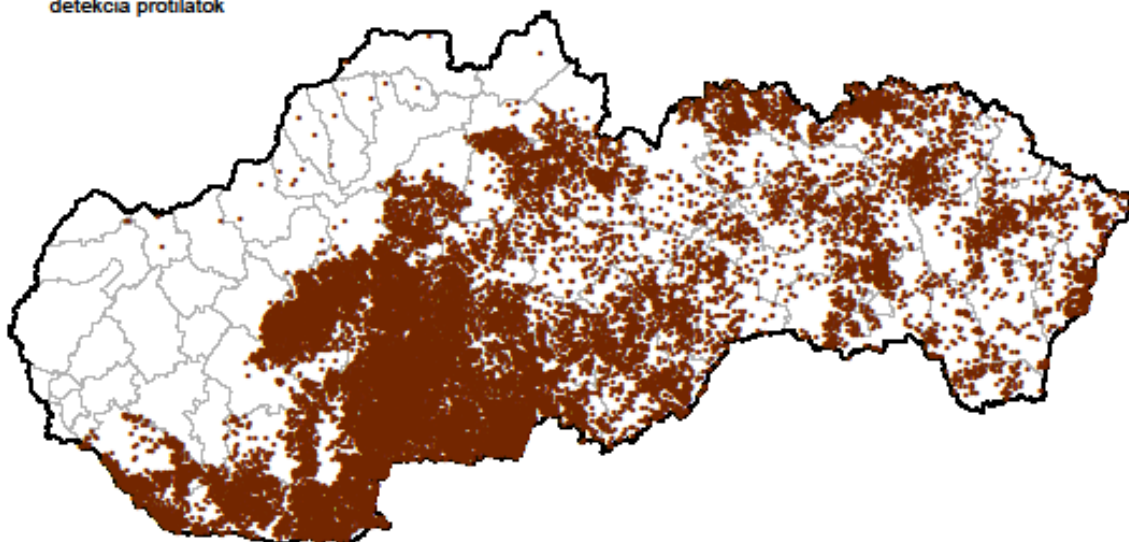

**Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu
a protilátok proti vírusu ASF na Slovensku v roku 2023 - aktívny monitoring**

detekcia vírusu

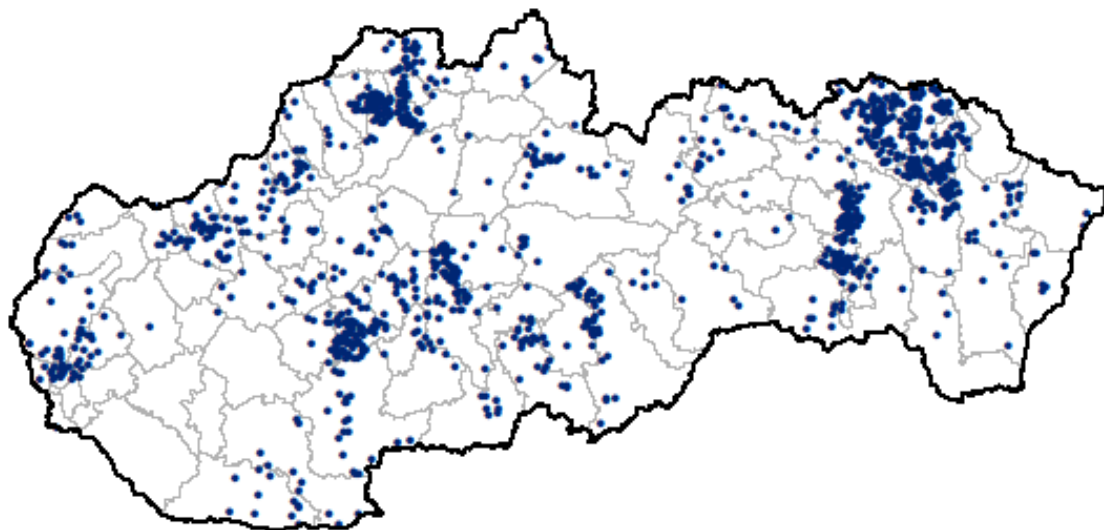
detekcia protilátok

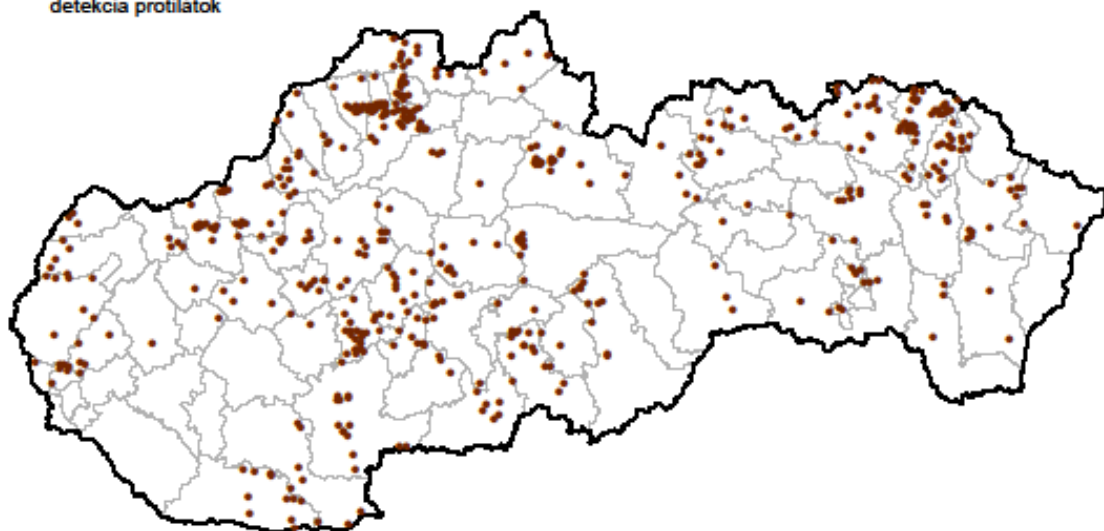

**Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu
a protilátok proti vírusu ASF na Slovensku v roku 2023 - pasívny monitoring**

detekcia vírusu

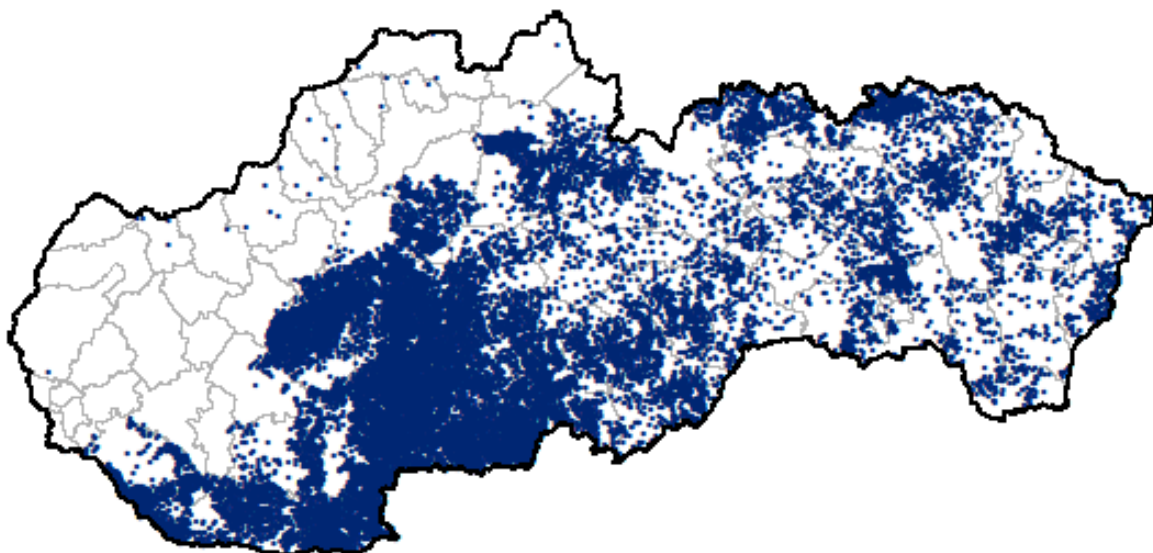

detekcia protilátok

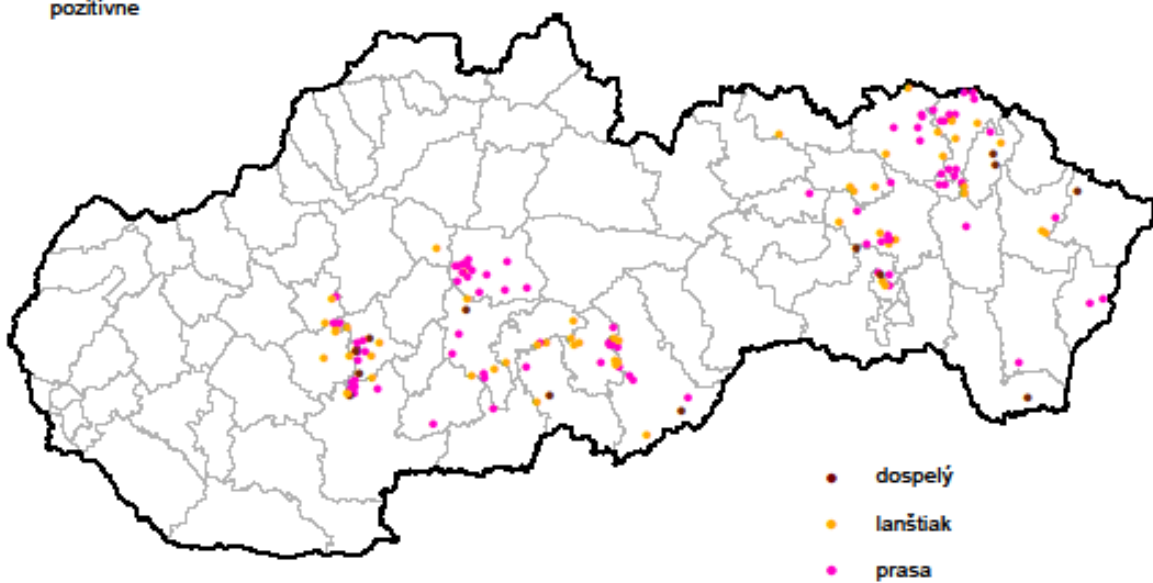

Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu ASF na Slovensku v roku 2023 - aktívny monitoring

vyšetrené

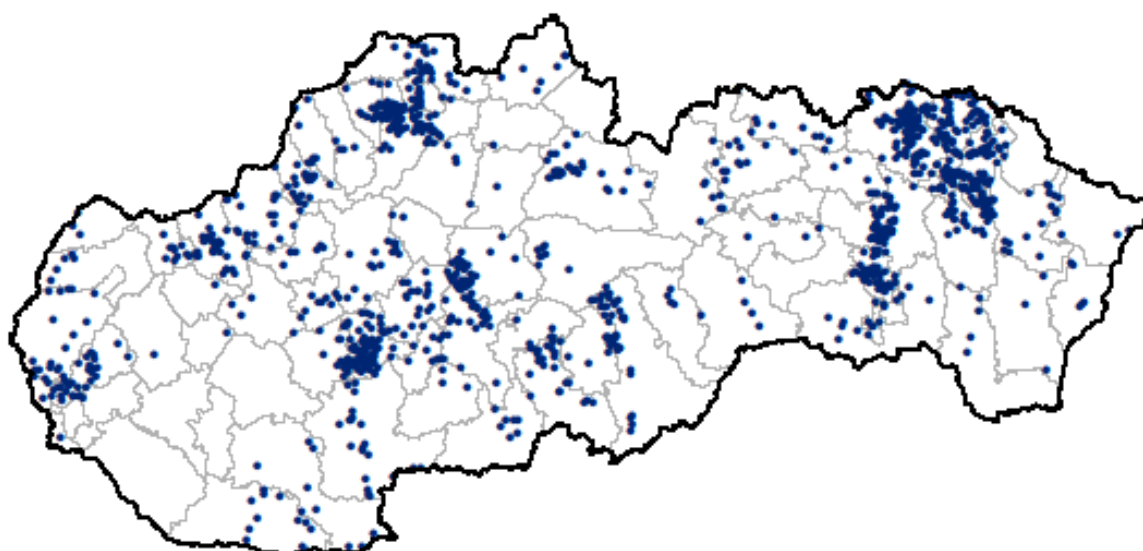

pozitívne

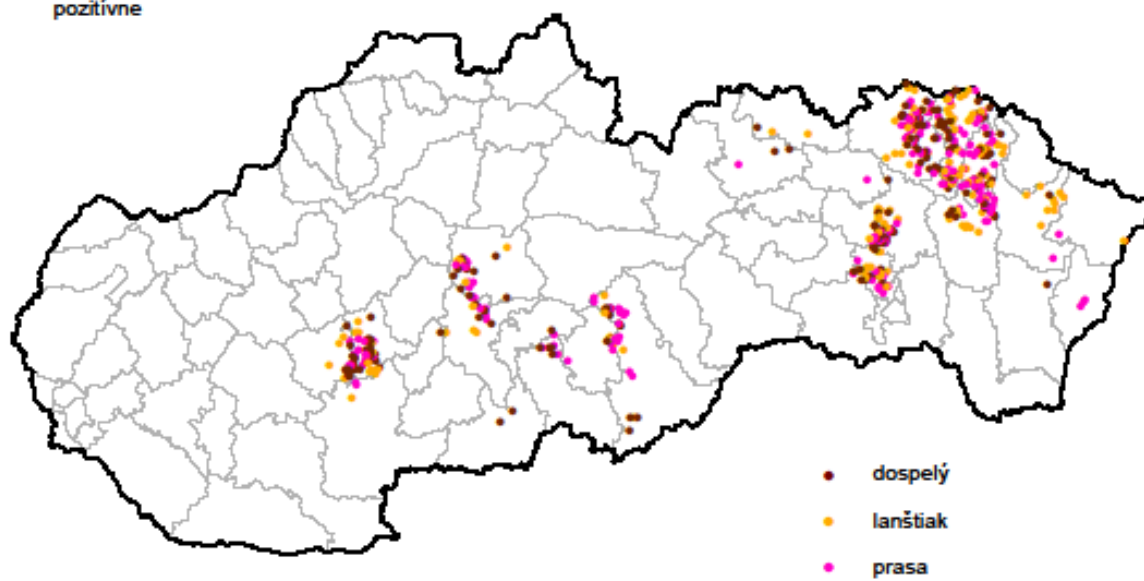

Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu ASF na Slovensku v roku 2023 - pasívny monitoring

vyšetrené

pozitívne

Monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2023 január – december.

AMO rok 2023		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	3	0	3	15	0	15
B4	Bratislava IV.	3	0	3	4	0	4
B5	Bratislava V.	0	0	0	2	0	2
MA	Malacky	7	0	7	19	0	19
PK	Pezinok	7	0	7	18	0	18
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	1	0	1	1	0	1
DS	Dunajská Streda	952	0	952	952	0	952
GA	Galanta	0	0	0	0	0	0
HC	Hlohovec	1	0	1	1	0	1
PN	Piešťany	1	0	1	1	0	1
SE	Senica	4	0	4	5	0	5
SI	Skalica	3	0	3	3	0	3
TN	Trenčín	15	0	15	24	0	24
BN	Bánovce nad Bebravou	8	0	8	8	0	8
IL	Ilava	12	0	12	24	0	24
MY	Myjava	8	0	8	14	0	14
NM	Nové Mesto nad Váhom	16	0	16	36	0	36
PE	Partizánske	900	4	904	902	3	905
PB	Považská Bystrica	6	0	6	6	0	6
PD	Prievidza	800	0	800	803	0	803
PU	Púchov	7	0	7	9	0	9
NR	Nitra	205	0	205	205	0	205
KN	Komárno	1185	0	1185	1186	0	1186
LV	Levice	3448	0	3448	3443	12	3455
NZ	Nové Zámky	1439	0	1439	1440	0	1440
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	514	0	514	514	0	514
ZM	Zlaté Moravce	680	8	688	683	23	706
ZA	Žilina	49	0	49	89	0	89
BY	Bytča	12	0	12	22	0	22
CA	Čadca	15	0	15	28	0	28
DK	Dolný Kubín	185	0	185	185	0	185
KM	Kysucké Nové Mesto	14	0	14	22	0	22
LM	Liptovský Mikuláš	731	1	732	739	0	739
MT	Martin	313	0	313	314	0	314
NO	Námestovo	16	0	16	18	1	19
RK	Ružomberok	259	0	259	260	0	260
TR	Turčianske Teplice	349	0	349	348	1	349

TS	Tvrdošín	20	0	20	20	0	20
BB	Banská Bystrica	360	16	376	376	54	430
BS	Banská Štiavnica	825	0	825	826	2	828
BR	Brezno	210	0	210	210	0	210
DT	Detva	286	10	296	291	5	296
KA	Krupina	1533	9	1542	1542	1	1543
LC	Lučenec	836	37	873	871	12	883
PT	Poltár	327	22	349	339	12	351
RA	Revúca	351	5	356	360	0	360
RS	Rimavská Sobota	837	22	859	842	47	889
VK	Veľký Krtíš	2247	53	2300	2298	3	2301
ZV	Zvolen	882	44	926	917	21	938
ZC	Žarnovica	433	13	446	439	55	494
ZH	Žiar nad Hronom	1222	0	1222	1230	0	1230
PO	Prešov	337	8	345	346	61	407
BJ	Bardejov	480	29	509	501	91	592
HE	Humenné	242	7	249	240	14	254
KK	Kežmarok	250	6	256	256	1	257
LE	Levoča	86	8	94	93	1	94
ML	Medzilaborce	19	1	20	20	0	20
PP	Poprad	57	2	59	63	0	63
SB	Sabinov	67	10	77	78	5	83
SV	Snina	145	4	149	147	3	150
SL	Stará Ľubovňa	351	4	355	353	6	359
SP	Stropkov	63	9	72	53	62	115
SK	Svidník	201	28	229	192	100	292
VT	Vranov nad Topľou	155	7	162	162	37	199
K1	Košice I.	116	2	118	124	15	139
K2	Košice II.	11	0	11	16	0	16
K3	Košice III.	10	0	10	10	0	10
K4	Košice IV.	1	0	1	1	0	1
KS	Košice okolie	385	7	392	396	23	419
GL	Gelnica	48	0	48	47	1	48
MI	Michalovce	95	6	101	100	1	101
RV	Rožňava	280	5	285	287	0	287
SO	Sobrance	198	5	203	204	5	209
SN	Spišská Nová Ves	120	0	120	121	0	121
TV	Trebišov	194	8	202	202	1	203
	CELKOM	26448	400	26848	26916	679	27595

Pasívny monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2023 január - december 2023

AMO rok 2023		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	6	0	6	18	0	18
B4	Bratislava IV.	0	0	0	1	0	1
B5	Bratislava V.	0	0	0	1	0	1
MA	Malacky	7	0	7	18	0	18
PK	Pezinok	7	0	7	18	0	18
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	1	0	1	1	0	1
DS	Dunajská Streda	0	0	0	0	0	0
GA	Galanta	0	0	0	0	0	0
HC	Hlohovec	1	0	1	1	0	1
PN	Piešťany	1	0	1	1	0	1
SE	Senica	4	0	4	5	0	5
SI	Skalica	3	0	3	3	0	3
TN	Trenčín	13	0	13	20	0	20
BN	Bánovce nad Bebravou	7	0	7	7	0	7
IL	Ilava	8	0	8	20	0	20
MY	Myjava	4	0	4	10	0	10
NM	Nové Mesto nad Váhom	15	0	15	35	0	35
PE	Partizánske	7	0	7	8	0	8
PB	Považská Bystrica	4	0	4	4	0	4
PD	Prievidza	13	0	13	16	0	16
PU	Púchov	5	0	5	7	0	7
NR	Nitra	0	0	0	0	0	0
KN	Komárno	11	0	11	12	0	12
LV	Levice	14	0	14	18	3	21
NZ	Nové Zámky	8	0	8	9	0	9
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	5	0	5	5	0	5
ZM	Zlaté Moravce	1	0	1	2	17	19
ZA	Žilina	48	0	48	88	0	88
BY	Bytča	10	0	10	20	0	20
CA	Čadca	13	0	13	25	0	25
DK	Dolný Kubín	0	0	0	0	0	0
KM	Kysucké Nové Mesto	13	0	13	20	0	20
LM	Liptovský Mikuláš	20	0	20	27	0	27
MT	Martin	3	0	3	4	0	4

NO	Námestovo	5	0	5	7	0	7
RK	Ružomberok	1	0	1	2	0	2
TR	Turčianske Teplice	1	0	1	1	0	1
TS	Tvrdošín	1	0	1	1	0	1
BB	Banská Bystrica	9	1	10	22	39	61
BS	Banská Štiavnica	6	0	6	6	2	8
BR	Brezno	8	0	8	8	0	8
DT	Detva	2	1	3	2	1	3
KA	Krupina	4	0	4	5	0	5
LC	Lučenec	13	1	14	16	8	24
PT	Poltár	3	0	3	3	2	5
RA	Revúca	0	0	0	4	0	4
RS	Rimavská Sobota	11	0	11	4	37	41
VK	Veľký Krtíš	6	0	6	5	2	7
ZV	Zvolen	11	0	11	10	13	23
ZC	Žarnovica	23	1	24	29	42	71
ZH	Žiar nad Hronom	12	0	12	20	0	20
PO	Prešov	8	0	8	18	51	69
BJ	Bardejov	14	5	19	22	80	102
HE	Humenné	10	1	11	5	11	16
KK	Kežmarok	9	0	9	9	1	10
LE	Levoča	1	0	1	1	0	1
ML	Medzilaborce	0	0	0	0	0	0
PP	Poprad	4	0	4	8	0	8
SB	Sabinov	0	0	0	5	1	6
SV	Snina	0	2	2	1	2	3
SL	Stará Ľubovňa	7	1	8	7	5	12
SP	Stropkov	14	5	19	5	57	62
SK	Svidník	19	10	29	9	83	92
VT	Vranov nad Topľou	3	2	5	6	35	41
K1	Košice I.	4	0	4	8	11	19
K2	Košice II.	2	0	2	7	0	7
K3	Košice III.	1	0	1	1	0	1
K4	Košice IV.	0	0	0	0	0	0
KS	Košice okolie	5	0	5	10	21	31
GL	Gelnica	0	0	0	0	0	0
MI	Michalovce	2	0	2	2	1	3
RV	Rožňava	3	0	3	5	0	5
SO	Sobrance	0	0	0	2	3	5
SN	Spišská Nová Ves	2	0	2	3	0	3
TV	Trebišov	3	0	3	4	0	4
	CELKOM	479	30	509	707	528	1235

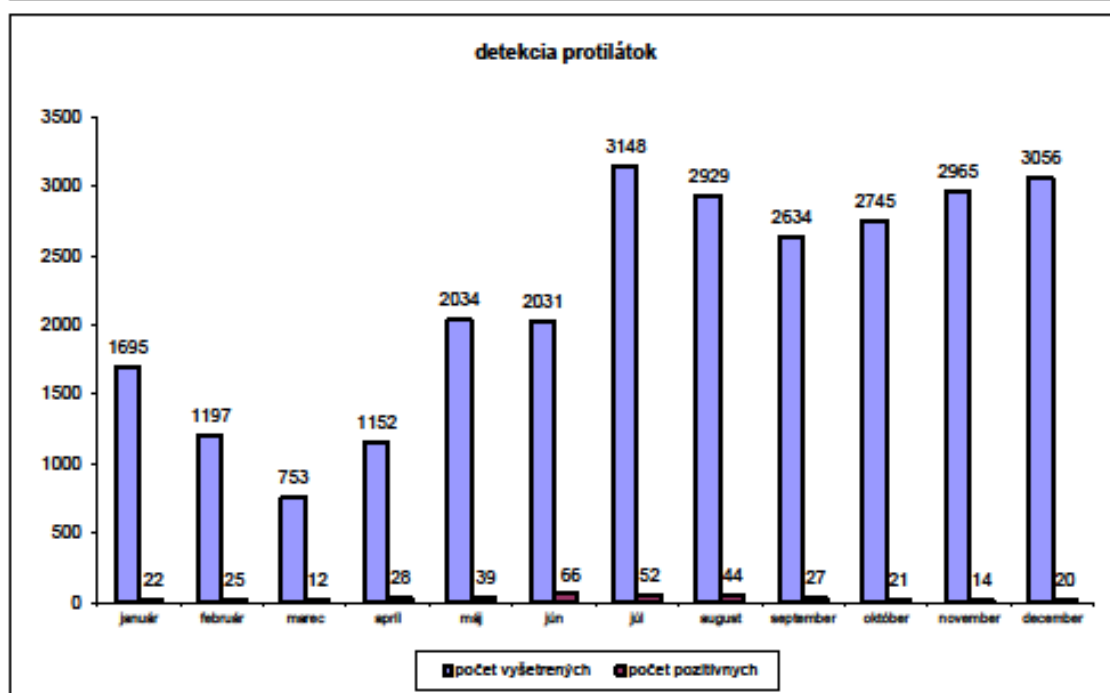
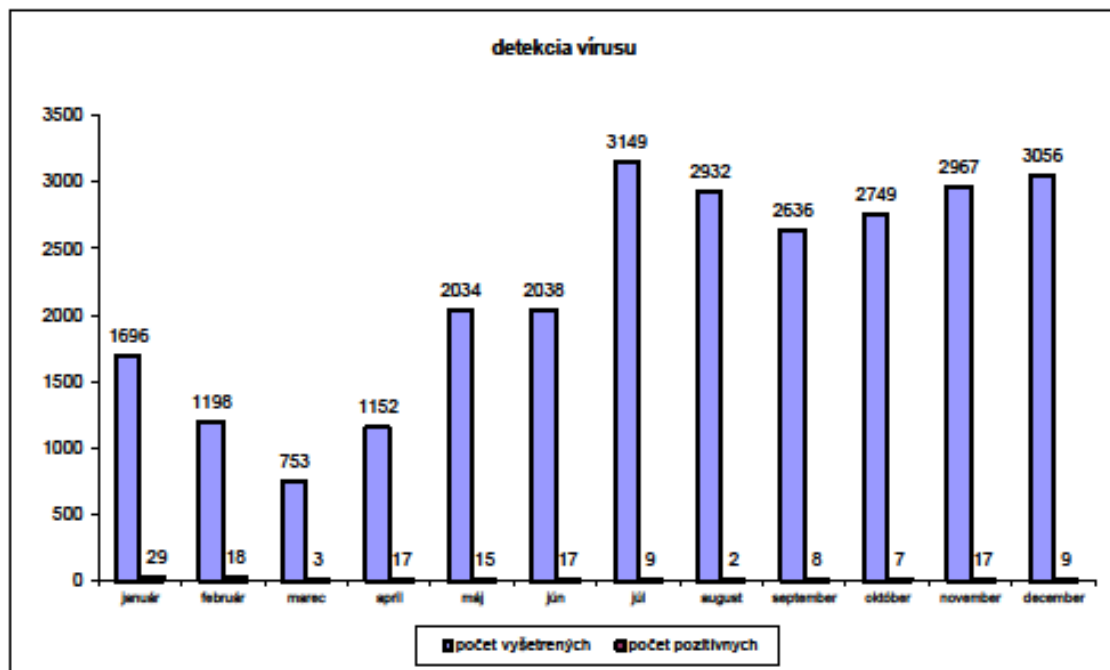
Aktívny monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2023 január – december 2023

AMO rok 2023		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	0	0	0	0	0	0
B4	Bratislava IV.	0	0	0	0	0	0
B5	Bratislava V.	0	0	0	1	0	1
MA	Malacky	0	0	0	1	0	1
PK	Pezinok	0	0	0	0	0	0
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	0	0	0	0	0	0
DS	Dunajská Streda	952	0	952	952	0	952
GA	Galanta	0	0	0	0	0	0
HC	Hlohovec	0	0	0	0	0	0
PN	Piešťany	0	0	0	0	0	0
SE	Senica	0	0	0	0	0	0
SI	Skalica	0	0	0	0	0	0
TN	Trenčín	2	0	2	4	0	4
BN	Bánovce nad Bebravou	1	0	1	1	0	1
IL	Ilava	4	0	4	4	0	4
MY	Myjava	4	0	4	4	0	4
NM	Nové Mesto nad Váhom	1	0	1	1	0	1
PE	Partizánske	893	4	897	894	3	897
PB	Považská Bystrica	2	0	2	2	0	2
PD	Prievidza	787	0	787	787	0	787
PU	Púchov	2	0	2	2	0	2
NR	Nitra	205	0	205	205	0	205
KN	Komárno	1174	0	1174	1174	0	1174
LV	Levice	3434	0	3434	3425	9	3434
NZ	Nové Zámky	1431	0	1431	1431	0	1431
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	509	0	509	509	0	509
ZM	Zlaté Moravce	679	8	687	681	6	687
ZA	Žilina	1	0	1	1	0	1
BY	Bytča	2	0	2	2	0	2
CA	Čadca	2	0	2	3	0	3
DK	Dolný Kubín	185	0	185	185	0	185
KM	Kysucké Nové Mesto	1	0	1	2	0	2
LM	Liptovský Mikuláš	711	1	712	712	0	712
MT	Martin	310	0	310	310	0	310

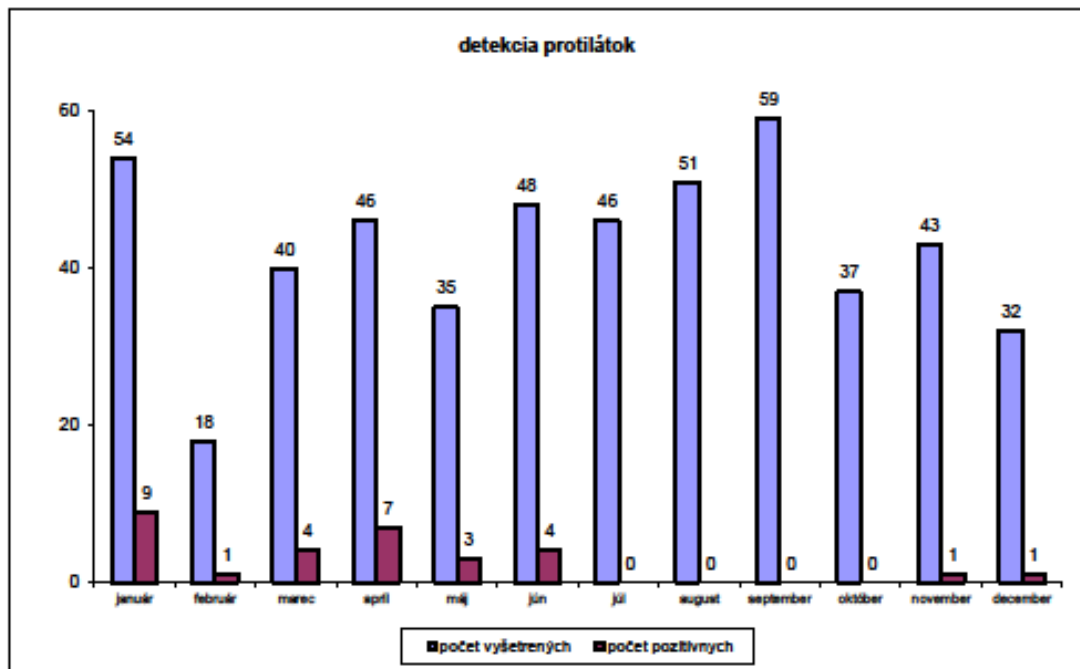
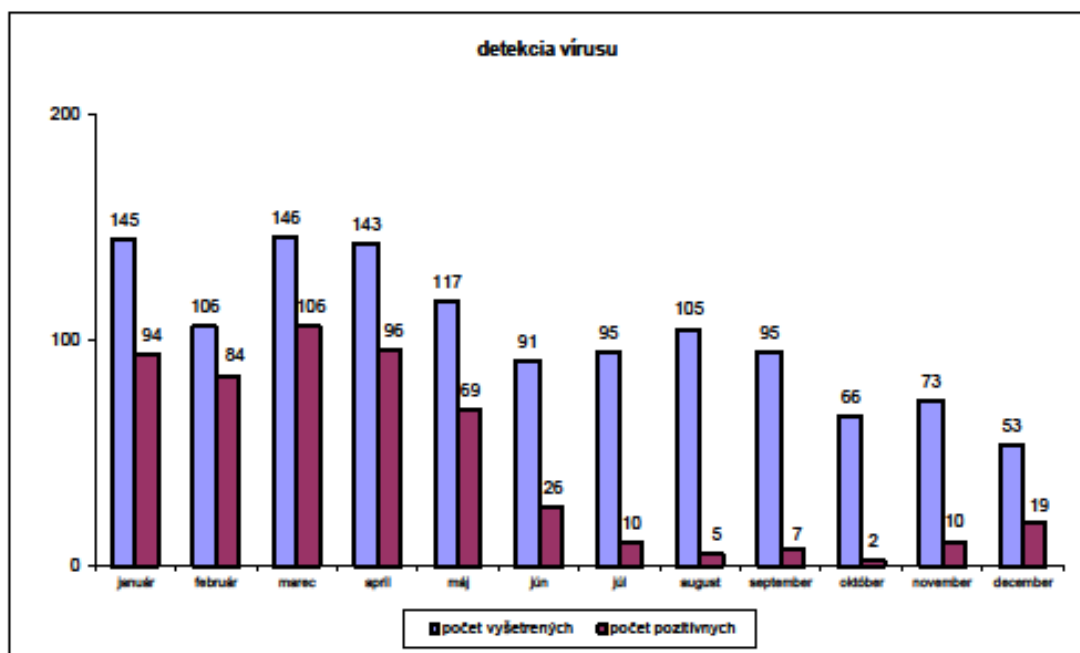

NO	Námestovo	1	0	1	1	0	1
RK	Ružomberok	258	0	258	258	0	258
TR	Turčianske Teplice	348	0	348	347	1	348
TS	Tvrdošín	19	0	19	19	0	19
BB	Banská Bystrica	351	15	366	354	15	369
BS	Banská Štiavnica	819	0	819	820	0	820
BR	Brezno	202	0	202	202	0	202
DT	Detva	284	9	293	289	4	293
KA	Krupina	1529	9	1538	1537	1	1538
LC	Lučenec	823	36	859	855	4	859
PT	Poltár	324	22	346	336	10	346
RA	Revúca	351	5	356	356	0	356
RS	Rimavská Sobota	826	22	848	838	10	848
VK	Veľký Krtíš	2241	53	2294	2293	1	2294
ZV	Zvolen	871	44	915	907	8	915
ZC	Žarnovica	410	12	422	410	13	423
ZH	Žiar nad Hronom	1210	0	1210	1210	0	1210
PO	Prešov	329	8	337	328	10	338
BJ	Bardejov	466	24	490	479	11	490
HE	Humenné	232	6	238	235	3	238
KK	Kežmarok	241	6	247	247	0	247
LE	Levoča	85	8	93	92	1	93
ML	Medzilaborce	19	1	20	20	0	20
PP	Poprad	53	2	55	55	0	55
SB	Sabinov	67	10	77	73	4	77
SV	Snina	145	2	147	146	1	147
SL	Stará Ľubovňa	344	3	347	346	1	347
SP	Stropkov	49	4	53	48	5	53
SK	Svidník	182	18	200	183	17	200
VT	Vranov nad Topľou	152	5	157	156	2	158
K1	Košice I.	112	2	114	116	4	120
K2	Košice II.	9	0	9	9	0	9
K3	Košice III.	9	0	9	9	0	9
K4	Košice IV.	1	0	1	1	0	1
KS	Košice okolie	380	7	387	386	2	388
GL	Gelnica	48	0	48	47	1	48
MI	Michalovce	103	6	109	108	1	109
RV	Rožňava	277	5	282	282	0	282
SO	Sobrance	198	5	203	202	2	204
SN	Spišská Nová Ves	118	0	118	118	0	118
TV	Trebišov	191	8	199	198	1	199
	CELKOM	25969	370	26339	26209	151	26360

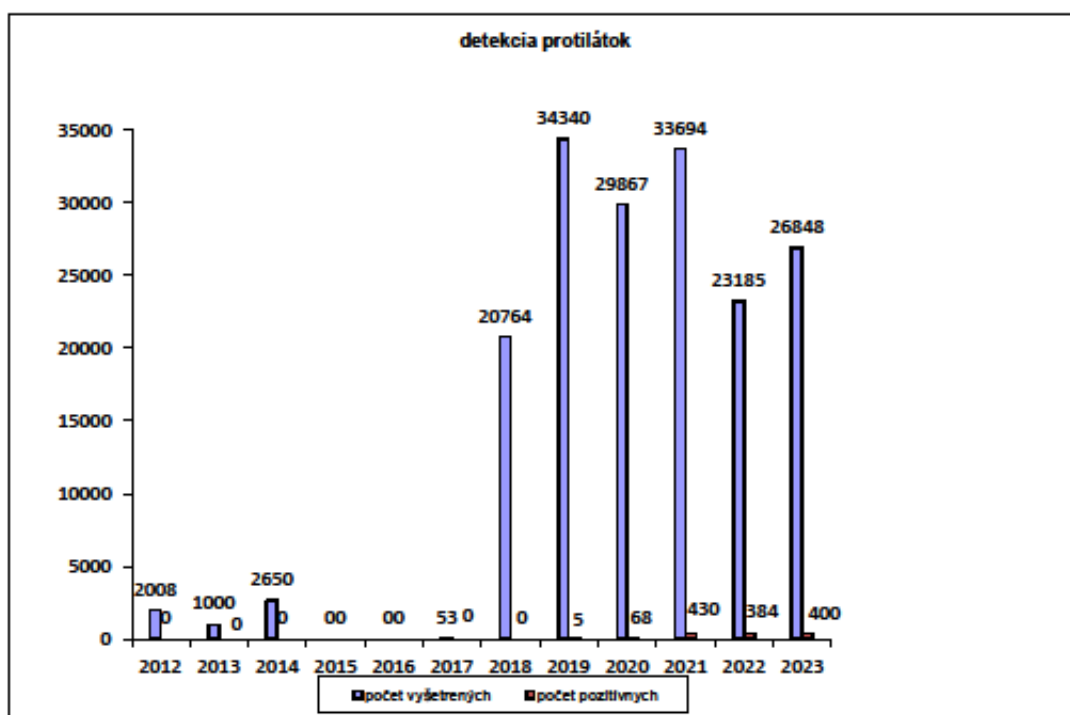
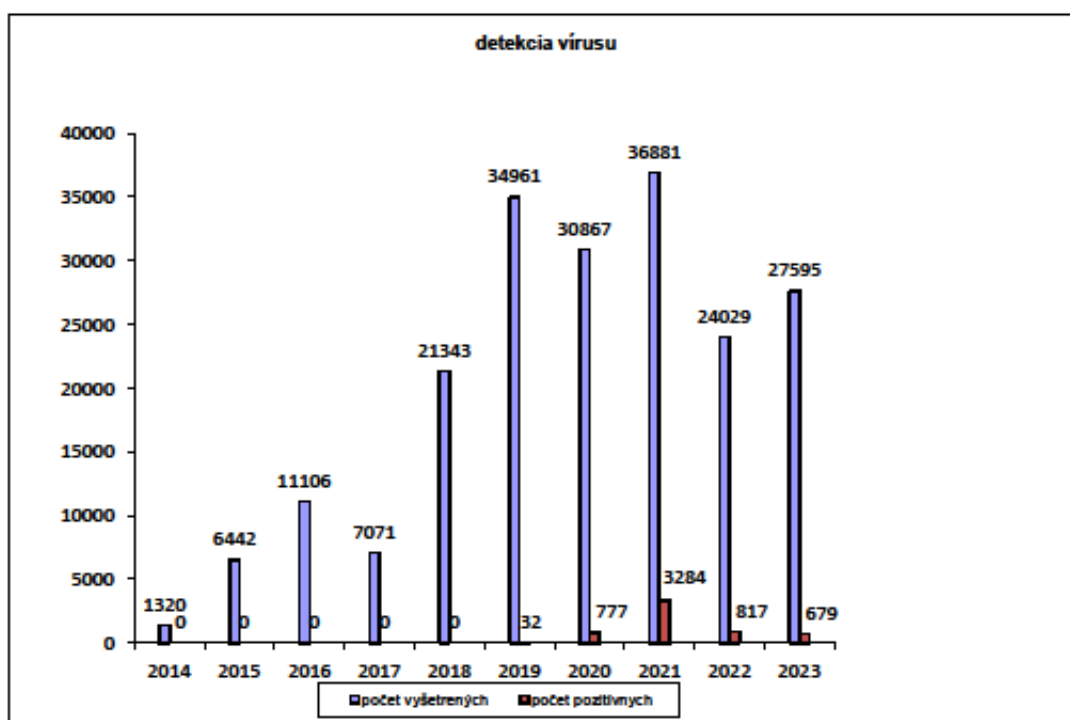
**Počty laboratórných vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku
v roku 2023 - aktívny monitoring**

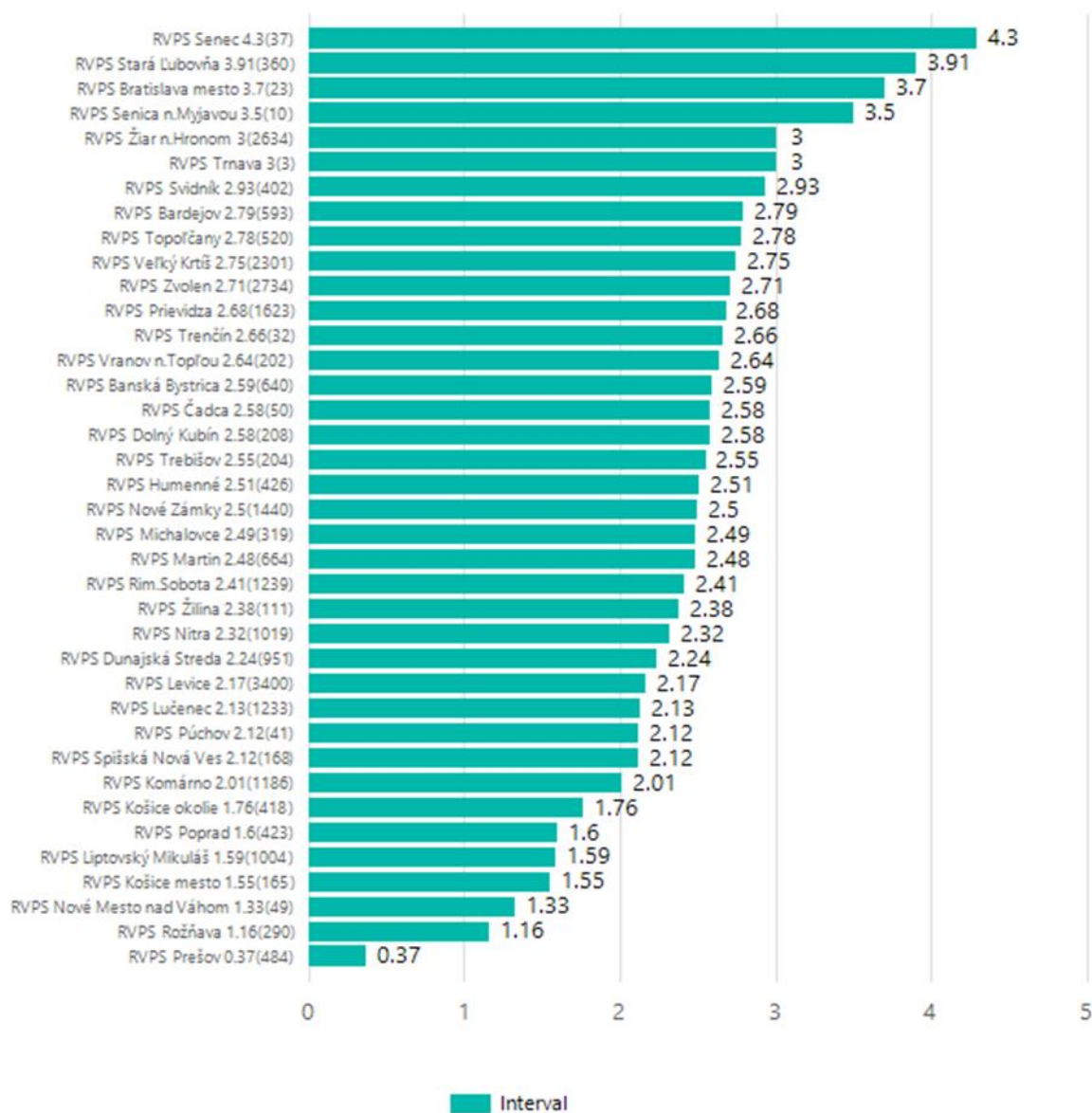
**Počty laboratórných vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku
v roku 2023 - pasívny monitoring**

Počty laboratórných vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku v rokoch 2012 - 2023

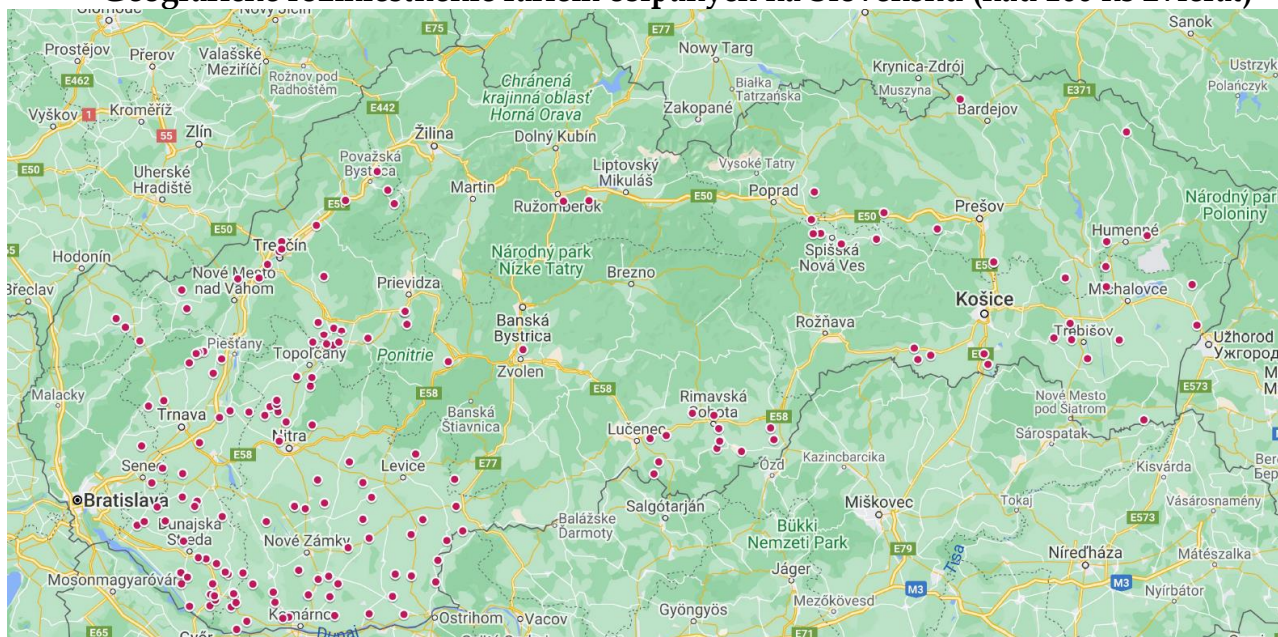
Prehľad priemernej doby medzi dátumom príjmu a dátumom odberu vzorky u diviačej zveri v roku 2023

5. Populácia a registrácia chovov ošípaných.

Všetky chovy ošípaných (vrátane drobnochovov) majú povinnosť byť zaregistrované v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat v súlade s § 19 Zákona č. 39/2007 Z. z. V januári 2024 bolo na Slovensku zaregistrovaných 2514 fariem s ošípanými s celkovým počtom 435 994 ošípaných a 4 314 drobnochovov ošípaných. Najväčšia denzita ošípaných je v Nitrianskom a Trnavskom kraji.

Geografické rozmiestnenie fariem ošípaných na Slovensku (nad 100 ks zvierat)

Postup pri registrácii chovu s ošípanými:

1. Registrácia chovu zvierat sa vykonáva podľa §40a zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/39/20191031>), na identifikáciu a registráciu ošípaných sa vzťahuje vyhláška MPRV SR č. 17/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii ošípaných
2. Pre registráciu je potrebné : vyplniť žiadosť o registráciu chovu + priložiť potrebné prílohy a vyplniť registračné tlačivo.
3. RVPS vykonávajú pred registráciou kontrolu na mieste a ak chov spĺňa požiadavky RVPS potvrdí registračné tlačivo.
4. Následne sa realizuje procedúra k registrácii chovu do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat.

Tlačivá a informácie o vedení registra, nahlasovaní ošípaných do CEHZ sú uvedené na stránke Plemenárskych služieb SR, š.p..

6. Požiadavky na biologickú bezpečnosť

6.1 Opatrenia biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných

Opatrenia, ktoré sa musia dodržiavať v komerčných chovoch ošípaných v reštrikčných oblastiach (I,II a III) sú uvedené v Prílohe III Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2023/594. Každý komerčný chov ošípaných musí mať zavedený plán biologickej bezpečnosti schválený príslušnou RVPS. Opatrenia, ktoré sa musia dodržiavať v nekomerčných chovoch ošípaných v reštrikčných oblastiach sú uvedené v Oznámení komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii. Pre každý chov ošípaných v reštrikčnej oblasti musia byť vydané veterinárne opatrenia, vrátane opatrení biologickej bezpečnosti. Vzor veterinárnych opatrení je uvedený v prílohe.

6.2. Opatrenia biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch

RVPS vykonávajú kontrolu dodržiavania biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch v zmysle Metodického pokynu na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s africkým morom ošípaných v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch v platnom znení.

Prehľad kontrol poľovných revírov vykonaných v roku 2023.

RVPS 2023	Počet revírov	Bez obmedzení		Nárazník		Part I		Part II		Počet zistených nedostatkov	Počet uložených sankcií	Sumár uložených pokút
		Plán kontroly	vykonané kontroly	Plán kontroly	vykonané kontroly	Plán kontroly	vykonané kontroly	Plán kontroly	vykonané kontroly			
B. Bystrica	53							11	6			
Lučenec	56							12	8			
R. Sobota	81							30	30			
V. Krtíš	39					1	0	7	2			
Zvolen	61							20	27			
Žiar n. Hronom	45							48	26	1	1	10000
Bardejov	38							8	8			
Humenné	66							14	2			
Poprad	38							8	17		1	100
Prešov	45							9	14	1	1	66
St. Ľubovňa	23							8	8			
Svidník	36							12	12			
Vranov/Topľou	32							10	2			
Košice mesto	4							4	0			
Košiceokolie	60							12	13			
Michalovce	62							17	13			
Rožňava	40							8	1			
Spiš. N. Ves	33							11	2			
Trebišov	41							15	1			
Bratislava	11	2	0									
Senec	74	10	10									
Dunajská Stred	51			17	5							
Galanta	31	5	1									
Senica	52	11	11									
Trnava	87	16	0									
Nové Mesto	41	8	0									
Prievidza	39	12	6									
Púchov	49											
Trenčín	45	9	7									
Komárno	52			26	28							
Levice	89	4	2	4	1	17	9	1	4			
Nitra	79											
Nové Zámky	82	26	2									
Šaľa	18	3	2									
Topoľčany	28	4	1			5	5					
Čadca	29	6	0									
Dolný Kubín	56	12	0									
Lipt. Mikuláš	44					8	0	7	0			
Martin	31	3				9	1	6	6			
Žilina	33	8	5							1		
Spolu	1874	139	47	47	34	40	15	267	196	3	3	10166

7. Inšpekcie biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných

Za účelom kontroly biologických opatrení bol vypracovaný Inšpekcie biologickej bezpečnosti sa vykonávajú podľa Metodického pokynu na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s africkým morom ošípaných v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch v aktuálnom znení, v ktorom sú uvedené podrobnosti o inšpekciách biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných a poľovných revíroch.

8.Premiestňovanie ošípaných

Podmienky premiestňovania ošípaných určuje Vykonávacie nariadenie Komisie 2023/594. Za účelom implementácie tohto nariadenia bolo vypracované usmernenie ŠVPS SR - Premiestňovanie ošípaných a voľne žijúcej diviacej zveri v súvislosti s výskytom AMO na území SR zo dňa 14.6.2023. Premiestňovanie ošípaných sa vykonáva na základe zaradenia územia SR do reštrikčných oblastí. Reštrikčné oblasti (zonácia SR) sú uvedené v Prílohe I, II Nariadenia 2023/594 v aktuálnom znení.

9.Úradné kontroly chovov ošípaných

Úradné kontroly v chovoch ošípaných vykonávajú výlučne úradní veterinári lekári. V súvislosti s AMO sa vykonávajú nasledovné úradné kontroly:

1. Kontroly biologickej bezpečnosti chovov - vykonávajú úradní veterinári lekári z RVPS v rozsahu a v súlade s Metodickým pokynom na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s AMO v chovoch ošípaných a v poľovných revíroch v aktuálnom znení.
2. Kontroly pri premiestňovaní ošípaných - ošípané z reštrikčných oblastí môžu byť premiestnené až po úradnej kontrole v súlade s usmernením - Premiestňovanie ošípaných a voľne žijúcej diviacej zveri v súvislosti s výskytom AMO na území SR v aktuálnom znení a Klasifikáciou chovov, opatrení na postupné zavádzanie siete dohľadu a zdravotné požiadavky pri premiestňovaní živých zvierat a zárodočných produktov - usmernenie na rok 2024. Každé premiestnenie z reštrikčnej oblasti na bitúnok alebo do chovu mimo reštrikčnej oblasti (resp. mimo územnej pôsobnosti RVPS) musí sprevádzať určený doklad na premiestňovanie. RVPS vykonávajú kontrolu premiestňovania ošípaných v rozsahu a v súlade s Metodickým pokynom na kontrolu premiestňovania ošípaných z infikovaných oblastí AMO.
3. Kontroly v chovoch ošípaných v ochranných pásmach a v pásmach dohľadu:
  - **v ochrannom pásme** podľa článku 26 Nariadenia 2020/687 vykonávajú úradní veterinári lekári z RVPS vo všetkých komerčných a nekomerčných chovoch a zároveň sa odoberú vzorky z každého chovu v ochrannom pásme v súlade s Prílohou I minimálne však v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% istotou.
  - **v pásme dohľadu** vykonávajú kontroly úradní veterinári lekári z RVPS: vo všetkých komerčných chovoch a zároveň
    - vo všetkých komerčných chovoch ošípaných v pásme dohľadu a zároveň sa odoberú vzorky z každého komerčného chovu v pásme dohľadu

v súlade s Prílohou I minimálne však v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% istotou.

- v nekomerčných chovoch ošípaných v pásme dohľadu sa kontroly vykonajú v súlade s článkami 26, 41 a 55 Nariadenia 2020/687 na reprezentatívnej vzorke chovov minimálne však vo všetkých chovoch s viac ako jednou ošípanou a vzorky sa odoberajú podľa bodu A1 Prílohy I Nariadenia 2020/687 (v prípade a) zvieratá, ktoré vykazujú klinické príznaky AMO ; b) zvieratá, ktoré pravdepodobne nedávno uhynuli z dôvodu choroby, na ktorú existuje podozrenie/potvrdenej choroby; c) zvieratá, ktoré epidemiologicky súvisia s prípadom, na ktorý existuje podozrenie, alebo potvrdeným prípadom a d) zvieratá, v prípade ktorých boli získané pozitívne alebo nepresvedčivé výsledky v predchádzajúcich laboratórnych vyšetreniach).

Vo všetkých chovoch ošípaných v ochrannom pásme a v pásme dohľadu sa taktiež odoberajú vzorky zo všetkých nahlásených domácich zabíjačiek bez ohľadu na výsledok klinického vyšetrenia pred domácou zabíjačkou po dobu trvania opatrení v pásme dohľadu (min. 30 dní).

Všetky vzorky v rámci nariadeného monitoringu AMO sa vyšetrujú detekciou nukleovej kyseliny vírusu afrického moru ošípaných (PCR). Testom na detekciu protilátok z krvi možno vyšetriť len živé ošípané bez klinických príznakov AMO a bez podozrenia na AMO v rámci monitoringu ošípaných v ochranných pásmach a pásmach dohľadu.

10.Veterinárne opatrenia pre chovy ošípaných

Veterinárne opatrenia v chovoch ošípaných zahŕňajú:

- Opatrenia v reštrikčných oblastiach
- Opatrenia v prípade podozrenia a výskytu AMO v chovoch domácich ošípaných

10.1 Opatrenia v reštrikčných oblastiach

V prípade ak je doposiaľ neinfikovaná oblasť zaradená do akejkoľvek reštrikčnej oblasti AMO (Príloha I,II Nariadenia 2023/594 časť I,II,III) RVPS bezodkladne vydá opatrenia pre všetky chovy ošípaných (komerčné aj nekomerčné) v dotknutej reštrikčnej oblasti. **Opatrenia trvajú počas celého obdobia zaradenia chovu do akejkoľvek reštrikčnej oblasti.**

V infikovanej a vysokorizikovej oblasti príslušný orgán bezodkladne prijme na zabránenie šírenia choroby opatrenia v súlade Nariadením 2023/594, Oznámením komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii a nariadi úradný dohľad v chovoch ošípaných v infikovanej oblasti vysokorizikovej oblasti a nárazníkových zónach a to najmä:

1. zákaz premiestňovania ošípaných z chovu a do chovu a na bitúnok bez povolenia príslušného orgánu – premiestňovanie s dokladom na premiestňovanie ošípaných
2. premiestňovanie ošípaných musí byť v súlade s Nariadením 2023/594 a usmernením ŠVPS SR
3. zákaz skrmovania kuchynských odpadov a vedľajších živočíšnych produktov (v súlade s Nariadením (EK) č. 1069/2009).
4. vykonávať monitoring AMO u domácich ošípaných - v bode 12.1.
5. všetky domáce zabíjačky musia byť nahlásené príslušnému orgánu
6. príslušný orgán vydá opatrenia na zabezpečenie biologickej bezpečnosti chovov v súlade s Prílohou III Nariadenia 2023/594 a Oznámením komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii pracovným dokumentom SANTE/7113/2015 rev. 12 pre všetkých chovateľov ošípaných (vrátane drobnochovov)
7. príslušný orgán musí viesť evidenciu všetkých chovov ošípaných (vrátane nekomerčných chovov a drobnochovov),
8. zabezpečiť zvýšenie registrácie drobnochovov na základe informácii z obecných úradov, od súkromných veterinárnych lekárov a z podnetov občanov (v infikovanej oblasti).

Opatrenia biologickej ochrany chovov v infikovanej oblasti a vysokorizikovej oblasti (Príloha III Nariadenia 2023/594)

1. Zákaz kontaktu medzi ošípanými z nekomerčných chovov, ošípanými z ostatných chovov a voľne žijúcich ošípaných alebo diviakov. Ošípané majú byť držané tak, aby nenastal priamy ani nepriamy kontakt s ošípanými z iných chovov alebo ošípanými z priestoru mimo chovov ani s diviачou zverou.
2. Zákaz kontaktu s akoukoľvek časťou diviakov (vrátane ulovených alebo mŕtvych diviakov/mäsa/vedľajších živočíšnych produktov).
3. Vlastník (alebo držiteľ) by mal prijať primerané bio-hygienické opatrenia ako sú prezliekanie oblečenia a prezutie sa pri vstupe do stajne a pri odchode z nej, umývanie a dezinfekcia rúk. Dezinfekcia sa má vykonať pri vstupe do chovu a do stajne.
4. Osoby v kontakte s ošípanými by nemali minimálne 48 hodín pred kontaktom s ošípanými vykonávať akékoľvek poľovnícke aktivity.

5. Zákaz vstupu do chovu (stajne) nepovolaným osobám/vozidlám. Musí sa viesť evidencia o osobách a vozidlách, ktoré majú prístup na miesta, kde sú držané ošípané.
6. Domáce zabíjačky sú povolené len so súhlasom príslušného orgánu veterinárnej správy a všetky domáce zabíjačky musia byť nahlásené na RVPS.
7. Zákaz chovu prasníc a kancov používaných na reprodukciu v chove (netýka sa komerčných chovov).
8. Zákaz kŕmenia ošípaných čerstvou trávou alebo čerstvým obilím. Kŕmenie je možné iba ak bolo ošetrené za účelom inaktivácie vírusu AMO alebo skladované (mimo dosahu diviacej zveri) najmenej 30 dní pred kŕmením.
9. Zákaz používania slamy na podstielku ošípaných. Podstielanie je možné iba ak je slama ošetrená za účelom inaktivácie vírusu AMO alebo skladovaná (mimo dosahu diviacej zveri) najmenej 90 dní pred jej použitím.
10. Oplotenie neprekonateľné pre ošípané minimálne stajní a priestorov, kde sa uskladňuje krmivo a podstielka.
11. Plán biologickej bezpečnosti v komerčných chovoch schválený RVPS s prihliadnutím na profil zariadenia. V prípade potreby Plán musí zahŕňať minimálne požiadavky uvedené v Prílohe III bod 2 i).
12. Chov ošípaných pod holým nebom je v komerčných chovoch zakázaný. RVPS môže udeliť individuálnu výnimku na základe analýzy rizika a vyhodnotenia oplotenia ako neprekonateľné pre zvieratá a vylučujúce priamy alebo nepriamy kontakt s diviakmi. (EFSA vedecký názor – AMO a chovy ošípaných pod holým nebom 2021). Plán biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných pod holým nebom musí obsahovať posúdenie špecifických rizík biologickej bezpečnosti a postupov na uplatňovanie príslušných opatrení na zmiernenie rizika týkajúcich sa zariadení, v ktorých sa ošípané držia dočasne alebo trvalo vonku (Prílohe III bod 2 ix).

Vzor opatrení je uvedený v prílohe programu. Klinické vyšetrenia chovov a kontrola biologickej bezpečnosti chovov ošípaných (vrátane rozsahu) sa vykonáva v súlade s Metodickým pokynom ŠVPS SR.

10.2 Opatrenia v prípade výskytu AMO v chovoch domácich ošípaných

10.2.1 Opatrenia v prípade podozrenia na AMO

V prípade podozrenia na AMO v chove ošípaných príslušná RVPS bezodkladne vydá opatrenia s cieľom zabrániť šíreniu AMO v súlade s článkom 7 a 8 Nariadenia 2020/687.

Opatrenia v prípade podozrenia sa vydávajú na mieste držiteľovi ošípaných. Obmedzenia uvedené vyššie zostanú v platnosti, kým sa úradne nevyhlási AMO.

10.2.2 Opatrenia v prípade potvrdenia na AMO v chove ošípaných (ohnisko)

V prípade potvrdenia na AMO v chove ošípaných príslušná RVPS bezodkladne vydá opatrenia s cieľom zabrániť šíreniu AMO v súlade s článkom 7 a 12 Nariadenia 2020/687. Opatrenia uvedené vyššie zostanú v platnosti, kým nie sú splnené všetky požiadavky a nie je **opakovane** vykonané záverečné čistenie a dezinfekcia v súlade s Prílohou IV a obnova chovu v článkoch 57 a 59 Nariadenia 2020/687.

10.2.3 Opatrenia v kontaktných chovoch a dopravných prostriedkoch

V prípade ak sú v rámci epizootologického šetrenia identifikované chovy alebo miesta (dopravné prostriedky) podľa článku 17 Nariadenia 2020/687 RVPS vydá opatrenia v súlade s článkom 18 a článkami 6,7 a 8 Nariadenia 2020/687. V prípade iných miest (dopravných prostriedkov) sa postupuje podľa bodu 2 v článku 18. Opatrenia uvedené vyššie zostávajú v platnosti, kým sa úradne nevyhlási AMO avšak minimálne 15 dní od oznámenia podozrenia. V priebehu sledovaného obdobia RVPS zabezpečí intenzívny monitoring AMO (všetkých uhynutých zvierat v chove) a dôkladnú dezinfekciu dopravných prostriedkov. Opatrenia môžu byť zrušené až po vykonaní úradnej kontroly, klinickom vyšetrení zvierat a odbere vzoriek s negatívnym výsledkom.

10.2.4 Opatrenia v ochrannom pásme a v pásme dohľadu AMO

V prípade potvrdenia na AMO RVPS vytýči ochranné pásmo a pásmo dohľadu a vo všetkých chovoch v ktorých sa držia ošípané vydá veterinárne opatrenia v súlade s článkami 25 a 27. Opatrenia uvedené vyššie zostávajú v platnosti, kým nie je vykonané predbežné čistenie a dezinfekcia v ohnisku ošípaných a nevykonajú sa kontroly a odbery vzoriek v chovoch podľa **kapitoly 9 bod 3** avšak minimálne 15 dní v ochrannom pásme a minimálne **30 dní v pásme dohľadu**.

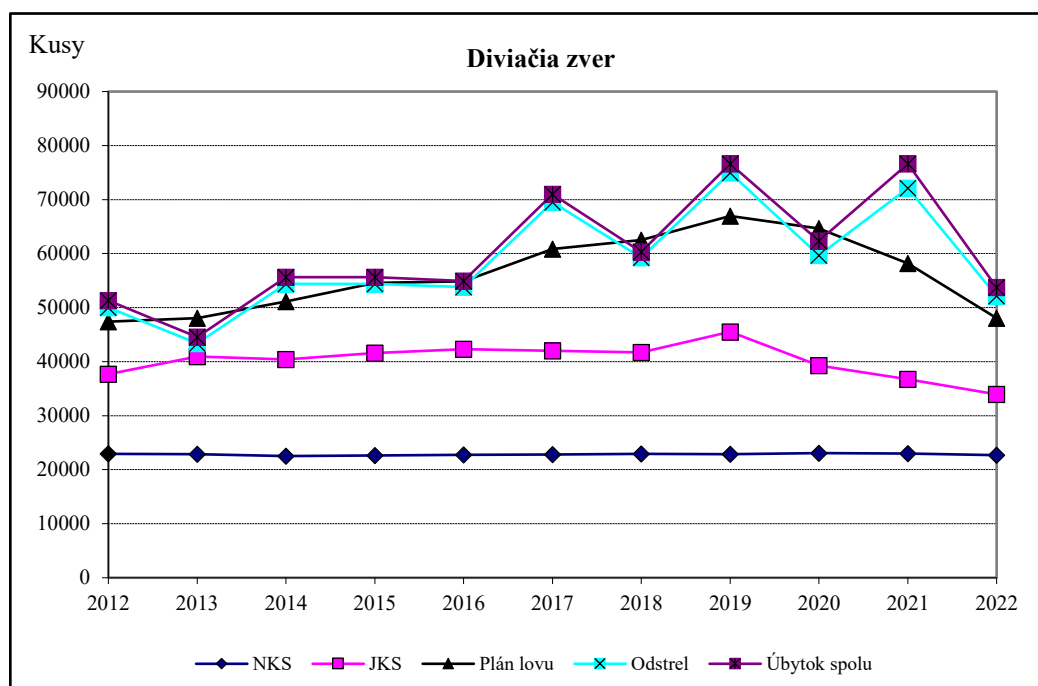
Podrobný postup a vzory opatrení sú uvedené v Národnom pohotovostnom pláne pre prípad podozrenia a výskytu AMO.

11. Manažment populácie diviakov

11.1. Ukazovatele chovu a lovu diviačej zveri

Vývoj základných ukazovateľov v rokoch 2012 - 2022

Početnosti diviačej populácie po predchádzajúcich rokoch výrazného nárastu začala postupne od roku 2022 klesať na regionálnej, ale aj celoslovenskej úrovni. Na priložených grafických prílohách hodnotiacich vývoj manažmentu diviačej zveri je jednoznačne badať dôsledky pôsobenia AMO. V dôsledku zníženia stavov odstrel výrazne poklesol na východe, ale aj veľkej časti stredného Slovenska. Stále relatívne bohato zazverené revíry ostávajú na Západnom Slovensku, kde sa však už intenzívne AMO približuje. Našou prvoradou snahou v poľovních revíroch by preto malo byť maximálne úsilie o ďalšie výrazné zníženie stavov diviačej zveri najmä v tých regiónoch, kde môžu byť vážne ohrozené aj hospodárske chovy ošípaných. Výrazné zníženie denzity diviačej zveri zaznamenané v dôsledku zavedených opatrení, intenzívneho lovu a pôsobenia AMO v niektorých regiónoch však naznačuje, že trend poklesu celoslovenských stavov je možné plánovaným prístupom zvládnuť a pravdepodobne bude naďalej pokračovať aj v nasledujúcich sezónach.

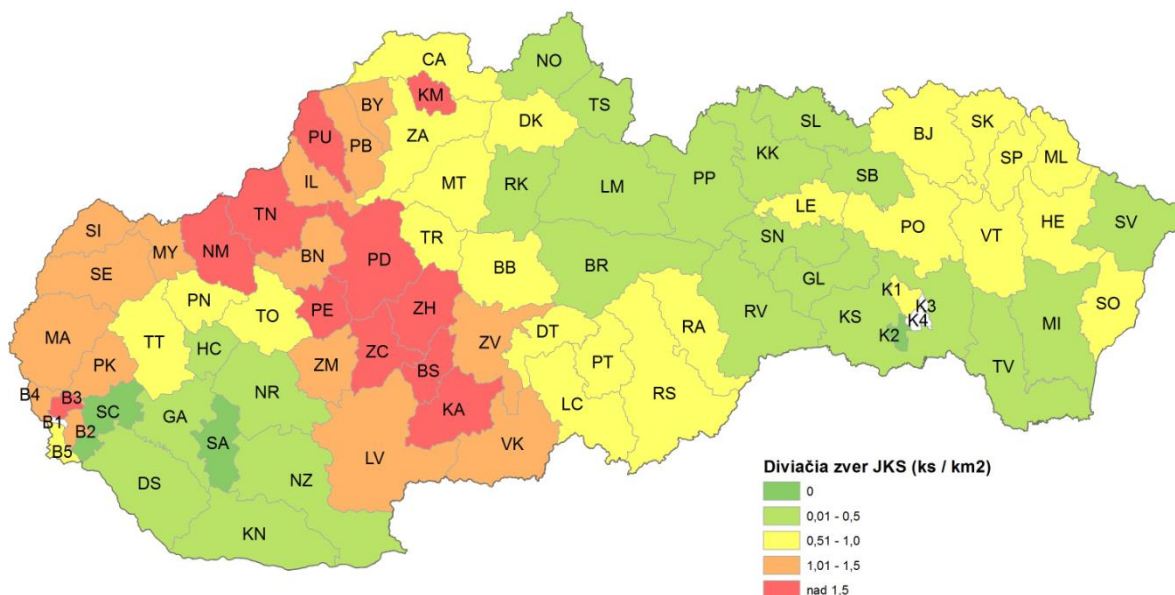
Hlásené jarné kmeňové stavy 2021/2022.

JKS diviačej zveri k 31.3.2022 vykázané užívateľmi PR dosiahli celkovú výšku 33 945 jedincov. Z celkových JKS pripadalo 50 % na diviačatá, 28 % na lanštiaky, 12 % na dospelé diviačice a 10 % na dospelé diviaky. Diviačia zver je minimálne vo vegetačnom období rozšírená takmer na celom území Slovenska. Najvyššia denzita je zaznamenávaná v predhoriach s vysokou úživnosťou, priaznivými klimatickými podmienkami, absenciou prirodzených predátorov a blízkosťou agrárnej krajiny, teda v oblasti, do ktorej sa momentálne približuje AMO. Mierne zimy tu vplyvajú pozitívne na prežívanie aj slabších jedincov, ktoré by v tvrdších horských podmienkach

prirodzené uhynuli. Diviacia zver dokáže efektívne využívať na svoje prežívanie aj rôzne suboptimálne prostredie, v podobe brehových porastov, mokradí, rákosia, prípadne až mestských parkov. Navyiac, v priebehu sezóny sa za atraktívnou potravou presúva na veľké vzdialenosti, čo spôsobuje v niektorých oblastiach výrazné kolísanie jej početnosti. Aj preto je potrebné pozeráť na manažment diviačej zveri v rámci Slovenska, ako na manažment jednej populácie a neznižovať intenzitu lovu ani tam, kde už zaznamenávame prvotný pokles jej početnosti. Oblasti so zníženými stavmi sa totiž veľmi rýchle vedú opätovne zazveriť migrujúcimi jedincami diviačej zveri z iných oblastí.

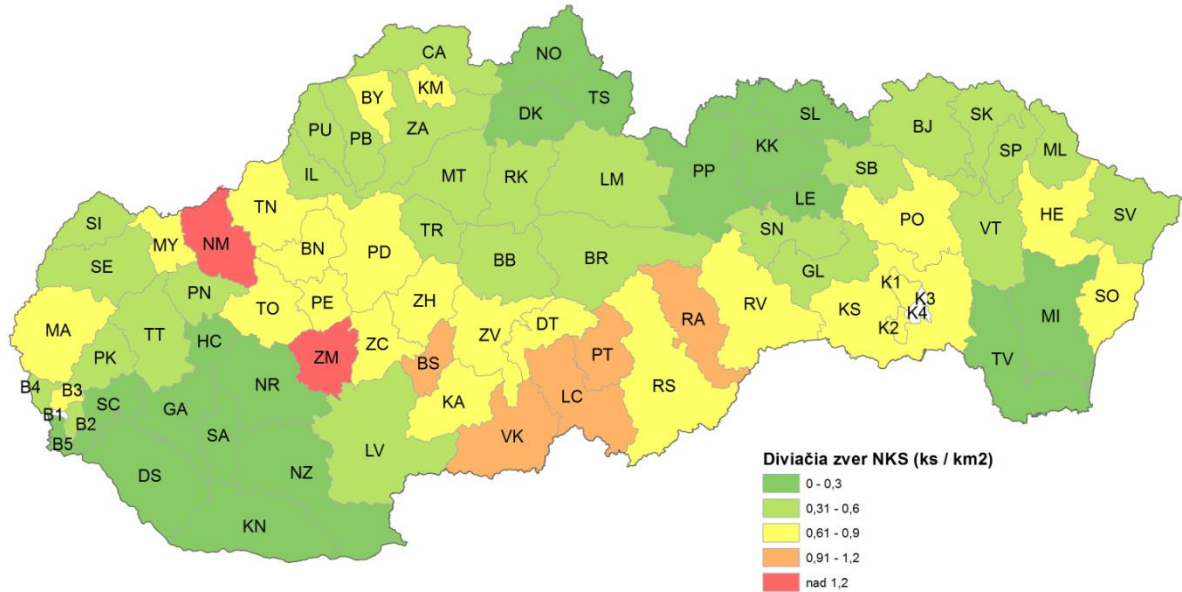
V poľovníckej sezóne sa podľa vykázaných stavov opäť najpočetnejšia populácia nachádzala v pásme okresov NM, TN, PU, KM, PD, PE, ZC, ZH, BS a KA. Pokles zaznamenaných stavov nastáva v oblasti juhovýchodného Slovenska, kde nákaza prepukla v predošliých rokoch.

JKS k 31.3.2022.

Normované kmeňové stavy 2022/2023 a ich prekročenie.

Z pohľadu riešenia AMO ich môžeme považovať súčasné NKS za dobre nastavené a ak by sme ich dosiahli, bol by pravdepodobne problém s diviачou zverou do značnej miery eliminovaný. V roku 2022 boli NKS stanovené na úrovni 22 675 jedincov a vykazované jarne kmeňové stavy (33 945 ks) ich prekračovali 1,5 násobne.

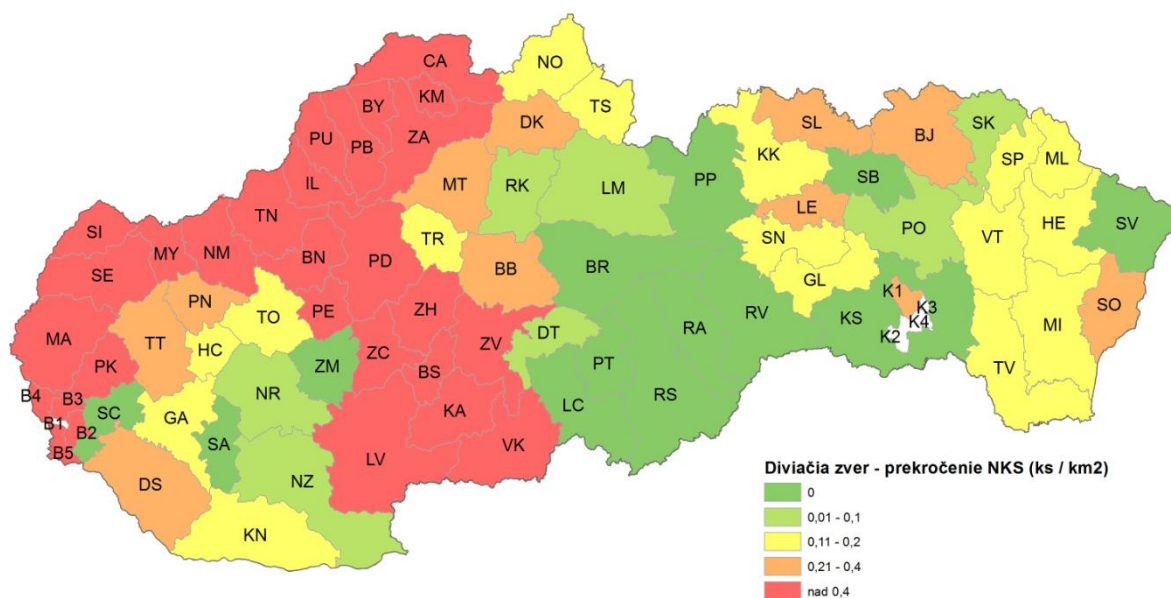
Prekročenie NKS v poľovníckej sezóne 2022/2023

Okres	Lov na 100 ha	NKS na 100 ha	JKS na 100 ha	Prekročenie na 100 ha
Bánovce nad Bebravou	3,06	0,75	1,19	0,45
Banská Bystrica	0,63	0,54	0,77	0,22
Banská Štiavnica	2,76	0,86	2,00	1,14
Bardejov	0,78	0,52	0,77	0,25
Bratislava II	3,57	0,36	1,08	0,72
Bratislava III	11,64	0,72	2,18	1,46
Bratislava IV	6,08	0,59	1,49	0,90
Bratislava V	1,44	0,18	0,76	0,58
Brezno	0,11	0,37	0,27	-0,11
Bytča	2,25	0,64	1,41	0,77
Čadca	1,46	0,33	0,79	0,45
Detva	0,62	0,58	0,71	0,13
Dolný Kubín	0,55	0,21	0,59	0,38
Dunajská Streda	0,78	0,13	0,38	0,25
Galanta	0,67	0,00	0,19	0,19
Gelnica	0,05	0,34	0,45	0,12
Hlohovec	0,91	0,16	0,30	0,14
Humenné	0,46	0,63	0,87	0,24
Ilava	2,93	0,55	1,47	0,92
Kežmarok	0,22	0,22	0,39	0,18
Komárno	1,09	0,01	0,13	0,12
Košice I	2,07	0,76	1,00	0,23
Košice II	0,03	0,66	0,00	-0,66
Košice-okolie	0,19	0,78	0,47	-0,31
Krupina	2,42	0,89	1,68	0,79
Kysucké Nové Mesto	2,52	0,64	1,52	0,87
Levice	2,75	0,36	1,34	0,98
Levoča	0,36	0,30	0,62	0,32
Liptovský Mikuláš	0,39	0,32	0,42	0,10
Lučenec	1,01	1,04	0,99	-0,05
Malacky	2,87	0,78	1,41	0,64
Martin	0,47	0,44	0,77	0,33
Medzilaborce	0,22	0,53	0,77	0,24
Michalovce	0,12	0,05	0,16	0,11
Myjava	4,27	0,75	1,47	0,71
Námestovo	0,51	0,18	0,35	0,17
Nitra	0,78	0,15	0,23	0,08
Nové Mesto nad Váhom	4,67	0,90	1,90	1,00
Nové Zámky	1,16	0,04	0,24	0,19
Partizánske	3,12	0,80	1,68	0,88
Pezinok	4,01	0,38	1,07	0,69
Piešťany	2,06	0,56	0,82	0,26
Poltár	0,92	1,02	0,76	-0,27
Poprad	0,07	0,23	0,18	-0,06
Považská Bystrica	1,39	0,45	1,06	0,60
Prešov	0,55	0,72	0,75	0,03

Prievidza	2,06	0,61	1,70	1,09
Púchov	2,77	0,49	1,67	1,18
Revúca	0,40	0,79	0,71	-0,08
Rimavská Sobota	0,66	0,66	0,59	-0,07
Rožňava	0,15	0,61	0,48	-0,13
Ružomberok	0,24	0,32	0,33	0,01
Sabinov	0,23	0,50	0,49	-0,01
Senec	0,29	0,01	0,00	-0,01
Senica	2,95	0,52	1,35	0,82
Skalica	2,76	0,53	1,20	0,67
Snina	0,25	0,50	0,48	-0,01
Sobrance	0,31	0,51	0,99	0,48
Spišská Nová Ves	0,17	0,25	0,48	0,24
Stará Ľubovňa	0,44	0,22	0,49	0,27
Stropkov	0,51	0,52	0,72	0,20
Svidník	0,68	0,54	0,59	0,05
Šafa	0,10	0,00	0,00	0,00
Topoľčany	2,36	0,64	0,81	0,17
Trebišov	0,19	0,25	0,37	0,12
Trenčín	3,85	0,76	1,59	0,83
Trnava	1,46	0,36	0,56	0,21
Turčianske Teplice	0,68	0,43	0,60	0,17
Tvrdošín	0,42	0,20	0,32	0,12
Veľký Krtíš	2,71	0,89	1,49	0,60
Vranov nad Topľou	0,29	0,58	0,79	0,20
Zlaté Moravce	2,47	0,79	1,18	0,39
Zvolen	1,84	0,82	1,25	0,43
Žarnovica	2,31	0,89	1,60	0,72
Žiar nad Hronom	2,09	0,78	1,55	0,77
Žilina	1,61	0,44	0,94	0,50

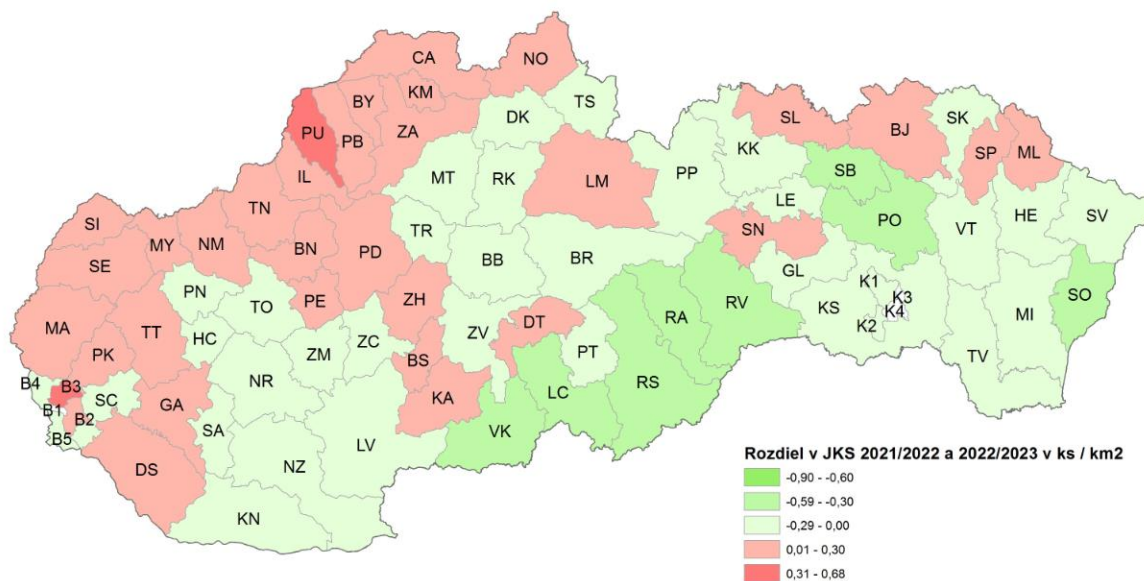
Prekročenie NKS na km² v poľovníckej sezóne 2022/2023.

Pri porovnaní JKS a NKS je evidentné, že JKS prekračujú NKS v ešte značnej časti okresov. Prekročenie je najvyššie práve v okresoch, do ktorých sa AMO šíri z východných častí štátu (pásmo okresov od VK a LC na juhu až po hranicu s ČR na severozápade). Pre riešenie problému je potrebné naďalej podporovať intenzívny lov a nevytvárať jeho zbytočné obmedzenia. Tiež je potrebné zdôrazňovať reálne vykazovanie JKS, od ktorých sa odvíja následné plánovanie v poľovníckych revíroch.

Vývoj vykázaných JKS

Výsledky štatistických zisťovaní poukázali na medziročný pokles vykázaných JKS z 36 761 ks v poľovníckej sezóne 2021/2022, na 33 945 ks v sezóne 2022/2023, čo je pokles o 2 816 ks (7,7 %). Stále sa však nájdu aj okresy, v ktorých medziročne stavy dokonca stúpli. Pripisujeme to aj predpokladanej sezónnej migrácii diviačej zveri medzi jednotlivými regiónmi, prípadne aktívnej migrácii diviačej zveri pred prichádzajúcim AMO, ktoré sme pozorovali aj v okresoch, kde AMO výraznejšie pôsobil v predchádzajúcich rokoch. Reálna denzita diviačej zveri v prostredí sa navyše lokálne znásobuje letným koncentrovaním zveri na poľnohospodárskych plochách a zimným koncentrovaním v lesných porastoch.

Odstrel v sezóne 2022/2023

Odstrel väčšinou dobre korešponduje aj so skutočnou početnosťou, keďže predstavuje reálny údaj z jednotlivých revírov. Z priloženej mapky je evidentné, že odstrel začína klesať najmä vo východnej časti územia, kde je to jednoznačný dôkaz, že reálne stavy klesli výraznejšie. Na západe krajiny však stále pretrvávajú vysoký (1,4 ks/km² a viac) odstrel na jednotku poľovnej plochy.

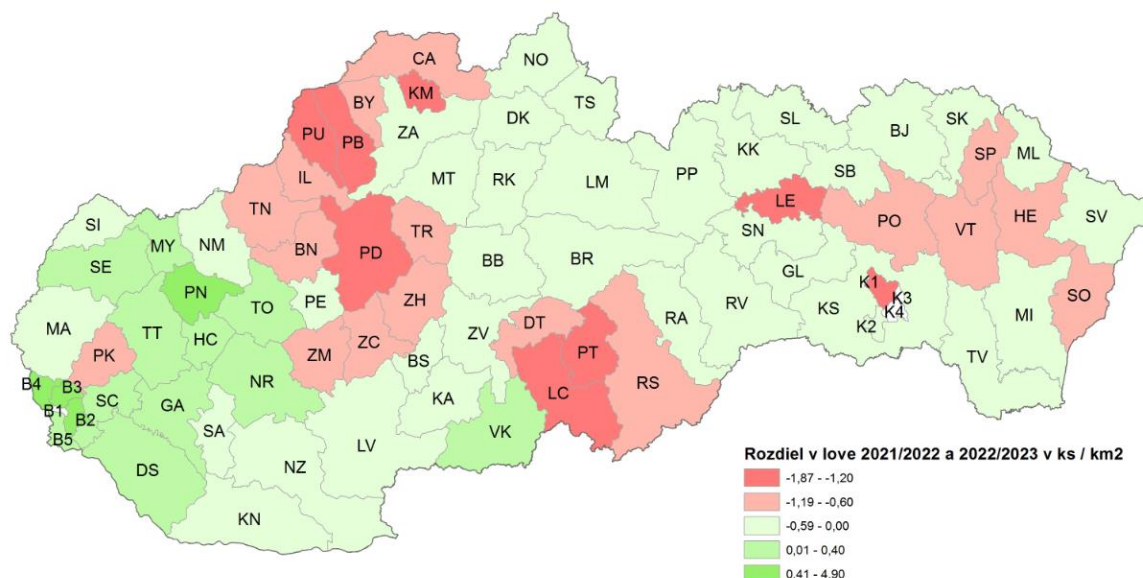
Hlásený odstrel bol vo výške 52 163 ks, čo je až o 19 953 ks ulovenej zveri menej ako v predchádzajúcom roku a predstavuje to 108 % plnenie plánovaného lovu odstrelom. V roku 2022 sa ďalej odchytilo 50 jedincov a hlásený úhyn bol 1 542 ks diviačej zveri. Celkový úbytok tak spolu tvorí 53 755 ks, čo je o 22 869 ks menej ako v roku 2021 a predstavuje to 112 % plnenie plánovaného lovu po zohľadnení celkového úbytku diviačej zveri.

Čo sa týka štruktúry lovu diviačej zveri v roku 2022 z celkovej výšky plánovaného lovu pripadalo na dospelé diviaky 6 %, diviačice 7 %, lanštiaky 31 % a na diviačatá 56 %. Pozitívne je, že vo vykonanom odstrele pripadlo na mladú diviačiu zver celkovo až 86 %, čo je z hľadiska udržania správnej sociálnej a vekovej štruktúry diviačej zveri veľmi dôležité a to aj vo vzťahu k prevencii nákaz. Lov lanštiakov sa prekročil a odstrel dosiahol výšku 22 634 ks (odstrel), čo je o 7 948 ks viac ako bol plánovaný. Plán lovu diviačat sa splnil odstrelom na 85 % (v roku 2021 na 106 %). Ulovilo sa 22 736 ks diviačat (odstrel), čo je o 3 954 ks menej ako bol plán.

Okres	Celková plocha (ha)	Lesná plocha (ha)	JKS	Plán lovu	Odstrel	Odchyt	Uhyn	Spolu úbytok	NKS (ks) Voľný revír	NKS (ks) Zvernica
Bánovce nad Bebravou	42650	23623	509	1051	1306	0	12	1318	318	0
Banská Bystrica	69441	42417	532	463	437	0	38	475	377	0
Banská Štiavnica	26622	16386	532	749	735	0	7	742	228	45
Bardejov	87026	38144	673	713	677	0	193	870	456	0
Bratislava II	4150	1132	45	63	148	0	3	151	15	0
Bratislava III	5403	3367	118	233	590	39	23	652	39	0
Bratislava IV	5641	2587	84	159	343	0	6	349	33	0
Bratislava V	6038	674	46	90	87	0	4	91	11	0
Brezno	119497	85646	320	431	131	0	6	137	447	0
Bytča	27315	18712	385	799	615	0	19	634	175	0
Čadca	70492	43909	555	854	1031	0	13	1044	235	0
Detva	51622	29681	368	541	319	0	7	326	301	0
Dolný Kubín	45553	22380	267	353	251	0	1	252	95	0
Dunajská Streda	86172	5677	331	325	669	0	1	670	112	0
Galanta	57011	2733	110	83	384	0	2	386	0	36
Gelnica	56058	44100	253	180	26	0	1	27	188	0
Hlohovec	22033	3164	66	63	201	0	1	202	35	0
Humenné	68130	39797	594	630	314	0	49	363	432	35
Ilava	32415	18417	478	819	951	0	9	960	179	11
Kežmarok	76944	45310	302	429	166	0	10	176	167	0
Komárno	99123	7031	127	87	1085	0	18	1103	7	12
Košice I	8241	6155	82	231	171	0	8	179	63	0
Košice II	3350	1481	0	0	1	0	1	2	22	0
Košice-okolie	146965	65445	686	1076	277	0	9	286	1139	0
Krupina	52961	18089	890	1324	1284	0	7	1291	469	0
Kysucké Nové Mesto	15973	9512	242	472	403	0	13	416	103	0
Levice	138042	26941	1852	2278	3791	0	20	3811	495	82
Levoča	38019	16037	235	163	136	0	43	179	114	0
Liptovský Mikuláš	136691	87797	575	687	534	0	21	555	443	0
Lučenec	72956	32232	725	1144	739	0	59	798	761	0
Malacky	88014	51490	1243	1871	2527	0	22	2549	683	0
Martin	67916	43957	523	525	316	0	7	323	300	0
Medzilaborce	41176	23296	316	291	90	0	3	93	217	15
Michalovce	81400	7291	129	72	101	0	6	107	37	2
Myjava	25117	9564	368	641	1073	0	4	1077	189	0
Námestovo	68110	35057	238	332	347	0	17	364	122	0
Nitra	72417	7102	164	255	568	0	8	576	109	4
Nové Mesto nad Váhom	48057	20492	913	1690	2245	0	55	2300	433	150
Nové Zámky	118447	11126	279	240	1372	6	21	1399	52	153
Partizánske	21788	8433	366	451	680	0	2	682	175	0
Pezinok	34513	16229	370	650	1384	0	16	1400	131	61
Piešťany	34143	9258	280	420	703	0	6	709	191	0
Poltár	47424	24455	359	604	436	0	36	472	485	0
Poprad	88509	48521	155	63	58	0	8	66	204	0
Považská Bystrica	42185	28443	446	671	585	0	5	590	191	0
Prešov	85558	34762	643	583	470	0	125	595	615	0
Prievidza	87007	52031	1479	1692	1794	0	16	1810	528	0
Púchov	35265	20117	589	1085	978	0	10	988	174	0
Revúca	69968	42722	497	645	281	1	6	288	550	111
Rimavská Sobota	132563	52178	777	1504	875	1	47	923	873	0
Rožňava	108308	70579	520	316	160	0	5	165	659	88
Ružomberok	64013	44939	213	168	152	0	6	158	208	0
Sabinov	38340	18029	186	102	88	0	8	96	191	0
Senec	29067	1267	1	41	83	0	1	84	3	0
Senica	59511	18941	801	1835	1753	0	15	1768	312	0
Skalica	34353	10022	412	615	948	0	4	952	181	0
Snina	79629	50982	384	476	202	0	16	218	395	0
Sobrance	52112	21766	518	541	160	0	9	169	266	105
Spišská Nová Ves	53997	35632	261	245	94	0	0	94	134	0
Stará Ľubovňa	58220	26653	284	479	259	0	16	275	127	4
Stropkov	34650	17290	249	276	175	3	29	207	181	0
Svidník	56027	26663	333	336	379	0	40	419	304	0
Šaľa	31163	663	0	0	30	0	0	30	0	0
Topoľčany	52981	18489	427	642	1250	0	3	1253	339	2
Trebišov	97335	14432	363	79	181	0	0	181	242	0
Trenčín	59077	30523	939	1889	2272	0	17	2289	449	0
Trnava	66779	14573	375	680	977	0	3	980	238	0
Turčianske Teplice	37534	22408	225	361	255	0	7	262	161	0
Tvrdošín	45316	21158	143	236	190	0	7	197	90	0
Veľký Krtíš	76037	25955	1133	1865	2062	0	17	2079	679	60
Vranov nad Topľou	71279	31342	561	522	206	0	89	295	416	0
Zlaté Moravce	54009	29321	636	827	1333	0	55	1388	424	253
Zvolen	66514	31015	832	1466	1225	0	33	1258	546	0
Žarnovica	37332	26155	599	848	864	0	49	913	332	0
Žiar nad Hronom	49165	28275	763	1130	1030	0	21	1051	382	0
Žilina	71414	41918	671	1286	1150	0	68	1218	316	0

Rozdiel v love medzi sezónami 2021/2022 a 2022/2023.

Priložená mapka zobrazuje červenou farbou okresy, v ktorých nastal medzi sledovanými poľovníckymi sezónami pokles vo výške lovu. Medziročné rozdiely ukazujú, že v oblasti východného Slovenska, kde v predošlých rokoch vypukla nákaza, sú už stavy výrazne zredukované, čo sa následne prejavuje aj na klesajúcej výške odstrelu. Je však dobre, že pokles lovu sa zaznamenal aj v pásme okresov a revírov stredného a severozápadného Slovenska až po hranicu s Českou republikou. Až v ďalších sezónach sa však uvidí, či to bol skutočne aj prejav klesajúcej populačnej hustoty v týchto regiónoch.

11.2. Program manažmentu diviačej zveri

Vláda Slovenskej republiky schválila uznesením č. 548 z 29. novembra 2017 koncepciu rozvoja poľovníctva v Slovenskej republike - národný program rozvoja poľovníctva a zachovania genofondu voľne žijúcej zveri (ďalej len „koncepcia“). Súčasťou koncepcie je aj stanovenie optimálnej početnosti jednotlivých druhov zveri podliehajúcej poľovníckemu plánovaniu, tzv. cieľové stavy zveri a harmonogram postupného znižovania skutočných stavov zveri na cieľové stavy do roku 2030. U diviačej zveri je v koncepcii navrhnutý cieľový stav na Slovensku vo výške 18 800 jedincov.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ako ústredný orgán štátnej správy poľovníctva podľa § 9 ods. 1 písm. i) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov preto v spolupráci so Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR, v súlade so zákonom č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vypracovalo plán znižovania denzity diviačej zveri na Slovensku.

Cieľ plánu:

Dosiahnutie denzity diviačej zveri na úrovni normovaných kmeňových stavov čo predstavuje v oblastiach s najvyššími NKS 0,7 jedinca na km².

Pre zabránenie šírenia AMO nebude zrejme postačujúce znížiť početnosť diviačej zveri na hodnotu uvedenú v koncepcii. Z dôvodu hrozby nákazy je však denzitu diviačej zveri potrebné znížiť bezodkladne, nie až do roku 2030 a preto prvým krokom je dosiahnutie normovaných kmeňových stavov (NKS) v krátkom čase, najlepšie v priebehu jedného roka a následne maximálne 0,5 ks na km².

Opatrenia na dosiahnutie cieľa:

1. Poradné zbory

- Podľa § 18 ods. 5 písm. e) zákona o poľovníctve poradný zbor určuje hlavné kritériá na schvaľovanie ročných plánov poľovníckeho hospodárenia. U diviačej zveri bude hlavným kritériom dosiahnutie početnosti diviačej zveri v poľovnej oblasti podľa tabuľky.

Poradný zbor preto rozpočíta cieľové stavy diviačej zveri určené pre poľovnú oblasť na jednotlivé chovateľské celky podľa ich výmery. Pri prepočte sa nezohľadňujú prírodné podmienky, vhodnosť lokality pre chov diviačej zveri a pod., vychádza sa jedine z výmery chovateľského celku!

- Poradný zbor vykoná analýzu lovu diviačej zveri v jednotlivých chovateľských celkoch v predošlých poľovníckych sezónach, pričom sa zameria najmä na pomer ulovených dospelých diviačíc k celkovému počtu ulovenej diviačej zveri. V tých chovateľských celkoch, kde sa ulovilo neprimerane málo diviačíc vzhľadom na celkový lov diviačej zveri určí poradný zbor ako ďalšie kritérium na schvaľovanie plánu chovu a lovu povinnosť nasmerovať lov najmä do kategórie diviačíc.

2. Chovateľské rady

- Podľa § 18 ods. 8 písm. c) zákona o poľovníctve chovateľská rada odborne posudzuje ročné plány poľovníckeho hospodárenia a spracúva k nim stanovisko.

Pri posudzovaní plánov chovu a lovu diviačej zveri vychádza z cieľových stavov, ktoré pre chovateľský celok určil poradný zbor. Chovateľská rada tento cieľový stav rozpočíta na jednotlivé poľovné revíry podľa ich výmery. Tento cieľový stav bude predstavovať počet diviačej zveri, ktorý by mal v poľovnom revíri zostať po splnení plánu lovu.

- Podľa § 18 ods. 8 písm. d) zákona o poľovníctve chovateľská rada navrhuje postup úpravy stavov zveri v revíroch, kde jej chov a lov nie sú plánované.

V poľovných oblastiach s chovom malej zveri, kde diviačia zver nie je bonitovaná, chovateľská rada vypracuje a navrhne okresnému úradu opatrenia, ktoré zabezpečia celoročný intenzívny lov diviačej zveri bez rozdielu na vek a pohlavie a zníženie jej početnosti na stanovenú úroveň. Navrhnú pre každý jednotlivý poľovný revír, v ktorom

diviacia zver nie je bonitovaná, či sa bude loviť na základe plánu chovu a lovu, alebo na základe mimoriadneho povolenia podľa § 56 ods. 1 zákona o poľovníctve.

3. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Na dosiahnutie uvedeného cieľa ministerstvo prijalo nasledovné opatrenia:

- Na podporu lovu diviačej zveri, s cieľom zamedziť ďalšiemu šíreniu AMO a ochrániť chovy domácich ošípaných ministerstvo v roku 2023 vyčlenilo finančné prostriedky na úhradu za ulovenie diviačej zveri. Úhrada bola poskytnutá užívateľom poľovných revírov vo vybraných okresoch vo výške 100 eur za každého uloveného diviaka a 70 eur za uloveného diviaka, ktorý bol odstránený v spracovateľskom zariadení (kafilérii). Úhrada bola poskytnutá za diviačiu zver ulovenú v období od 1. marca 2023 do 31. decembra 2023.
- Ministerstvo podľa § 56 ods. 3 zákona o poľovníctve povolilo listom č. 10296/2023-740 zo dňa 20.12.2023 mimoriadny lov diviačej zveri v kategórii dospelý diviak a diviачica v termíne od 16.01.2024 do 30.06.2024 na území Slovenskej republiky. Týmto mimoriadnym povolením lovu sa dosiahne, že bude možný v rámci celého Slovenska celoročný lov diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie.
- Ministerstvo listom č. 10334/2023-740 zo dňa 27.12.2023 povolilo podľa § 72 písm. p) a q) výnimku z niektorých zakázaných a nesprávnych spôsobov lovu a určilo iný spôsob lovu od 01.01.2024 do 28.02.2025. Lovu diviačej zveri sa týkajú tieto výnimky:
  - **zo zakázaných spôsobov lovu** podľa § 65 ods. 2 písm. c) zákona o poľovníctve, pri **love diviačej zveri a mláďat ostatnej raticovej zveri** povolilo používanie mieridiel a puškových ďalekohľadov vybavených hľadáčikom na streľbu v noci s elektronickým zväčšením obrazu alebo na prevrátenie obrazu a ďalších podobných zariadení umožňujúcich streľbu v noci, infrazameriavačov, noktovízorov, laserových zameriavačov, zameriavačov so zosilnením svetla a optických zameriavačov, ktoré sú prispôbené na videnie v noci.
  - **z nesprávnych spôsobov lovu** podľa § 65 ods. 3 písm. a), d), j) a k) zákona o poľovníctve pri **love raticovej zveri** v období **od 01.01.2024 do 28.02.2025 povolilo:**
    - loviť diviačiu zver a mláďatá ostatnej raticovej zveri v noci po uplynutí dvoch hodín po západe slnka až do dvoch hodín pred východom slnka – s použitím zariadení uvedených v § 65 ods. 2 písm. c) zákona o poľovníctve,
    - loviť zver podliehajúcu poľovníckemu plánovaniu, ktorej plán chovu a lovu nebol schválený – ide o zver, ktorej lov sa plánuje v pláne chovu a lovu, v mesiaci marec a apríl 2024, t. j. od začiatku poľovníckej sezóny do doby schválenia plánov chovu a lovu,
    - loviť zver podliehajúcu poľovníckemu plánovaniu, ktorej lov nebol povolený podľa § 56 ods. 1 alebo 2 zákona o poľovníctve – ide o zver, ktorá nemá v poľovnom revíri určené normované kmeňové stavy a jej lov sa neplánuje prostredníctvom plánu chovu a lovu.
  - **podľa § 65 ods. 9 zákona o poľovníctve určuje iný spôsob lovu a to** lov raticovej zveri na vnadisku v období od 01.01.2024 do 28.02.2025, a to aj v prípade, že bol určený čas núdze.

4. Okresný úrad v sídle kraja

- Sleduje a vyhodnocuje lov diviačej zveri v rámci jednotlivých okresov, poľovných oblastí a chovateľských celkov.

5. Okresný úrad

- Pri schvaľovaní plánov chovu a lovu diviačej zveri vychádza z cieľových stavov diviačej zveri určených pre konkrétny chovateľský celok a jednotlivé poľovné revíri.
- V poľovných revíroch, v ktorých chov a lov diviačej zveri nie je plánovaný, priebežne vyhodnocuje lov diviačej zveri pokiaľ ide o výšku lovu a štruktúru lovu s ohľadom na reálnu početnosť diviačej zveri v poľovnom revíri, na výšku nahlásených škôd spôsobovaných diviačou zverou, na lokalizáciu poľovného revíru v rámci nárazníkových zón a na vydané veterinárne opatrenia. V poľovných revíroch, v ktorých dospeje k záveru, že lov diviačej zveri je nedostatočný, po dohode s príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou pristúpi k uplatneniu **§ 56 ods. 2** zákona o poľovníctve a **rozhodne o znížení počtu diviačej zveri**. Zároveň užívateľa poľovného revíru upozorní, že ak nerealizuje toto rozhodnutie, okresný úrad zabezpečí jeho splnenie na jeho náklady prostredníctvom inej osoby.
- V ostatných poľovných revíroch operatívne, a to aj opakovane, podľa **§ 30 ods. 10** zákona o poľovníctve **zmení (navýši) plány chovu a lovu** na základe aktuálnej situácie a reálnych stavov diviačej zveri v poľovnom revíri, v súlade s vydanými veterinárnymi opatreniami. Plán lovu diviačej zveri navýši bez ohľadu na vôľu užívateľa poľovného revíru. Navýšený plán lovu diviačej zveri je pre užívateľa poľovného revíru záväzný.
- Spolupracuje s užívateľom poľovného revíru a orgánom ochrany prírody pri vydaní súhlasu na vnaďenie diviačej zveri kde sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov súhlas vyžaduje.
- Mesačne predkladá okresnému úradu v sídle kraja sumárny prehľad o love diviačej zveri v poľovných revíroch vo svojej územnej pôsobnosti.

6. Užívateľ poľovného revíru

- Plán chovu a lovu diviačej zveri vypracovať tak, aby zohľadňoval cieľový stav (NKS) pre poľovný revír.
- Pri love diviačej zveri môže používať zakázané a nesprávne spôsoby lovu, ktoré sú uvedené v nariadení hlavného veterinárneho lekára v aktuálnom znení a vo výnimke ministerstva č. 10334/2023-740 zo dňa 27.12.2023.
- Je povinný dodržiavať a realizovať opatrenia pri love vydané príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou.
- Vzhľadom k výške schváleného lovu diviačej zveri alebo lovu povolenému podľa § 56 ods. 1 zákona o poľovníctve, zabezpečiť vydanie primeraného počtu povolení na lov diviačej zveri vo všetkých kategóriách a počas celého roka. Diviacia zver ulovená

v období od 01.03.2024 do schválenia plánov chovu a lovu sa započítava do plnenia plánu.

- Upraviť svoje interné predpisy tak, aby neobsahovali zákaz lovu dospelých diviáčic a sankcie za lov dospelých diviáčic, či už individuálnym lovom alebo na spoločnej poľovačke.
- Pri organizovaní spoločnej poľovačky neobmedzovať lov diviačej zveri na určité kategórie diviačej zveri.
- Zvýšiť lov samíc v kategórii lanštiak minimálne na úroveň 60 % z lovu diviačej zveri v kategórii lanštiak.
- Intenzívne plniť schválený plán lovu dospelých diviáčic.
- Využívať v maximálnej možnej miere vnadiská na lov diviačej zveri.
- Zakázať vytváranie zón, v ktorých by bol lov zveri vylúčený z dôvodu umožniť koncentráciu zveri v tejto zóne kvôli plánovanej poplatkovej poľovačke.
- Zčať používať webovú aplikáciu Polovstat. V opačnom prípade sú povinní predkladať okresnému úradu mesačné hlásenia o love diviačej zveri.

11.3. Vymedzenie infikovaných oblastí

(Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/594 zo 16. marca 2023, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných a zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2021/605)

Reštrikčné pásma AMO u diviakov sú uvedené v aktuálnom znení v VRK (EÚ) 2023/594 Príloha I. Časť I. II.. III. a podlieha aktualizácii podľa vývoja nákazovej situácie .

Vysokoriziková oblasť AMO u diviakov je uvedená v aktuálnom znení VRK v Časti I.

Nárazníková zóna juh (oblasť s aktívnym monitoringom AMO zriadená odbornou skupinou pre AMO, ŠVPS SR):

- územie okresu Levice nezaradené v Časti I, a II
- územie okresu Nové Zámky nezaradené v Časti I, a II,
- celé územie okresu Komárno
- celé územie okresu Dunajská Streda

Aktuálne zaradenie územia a poľovných revírov podľa rozhodnutia Komisie je uvedené na webovej stránke ŠVPS SR <https://www.svps.sk/> (AMO SR aktuálne informácie – rozdelenie poľovných revírov). Oblasť s aktívnym monitoringom AMO, nárazníkovú zónu, resp. infikovanú oblasť pri výskyte AMO vymedzí odborná skupina zložená z veterinárnych lekárov, zástupcov poľovníkov bezodkladne pri potvrdení prípadu AMO u diviakov na základe:

1. výsledkov epizootologického šetrenia a geografickej distribúcie choroby,
2. denzity diviačej zveri v oblasti,

3. existencie prírodných alebo umelých prekážok pre migráciu diviakov.

Zmenu oblasti s aktívnym monitoringom AMO prípadne novú infikovanú oblasť ŠVPS SR okamžite hlási EK a členským štátom EÚ.

Oblasť s pasívnym monitoringom AMO, tvoria okresy alebo ich časti na území SR, ktoré nepatria do oblasti s aktívnym monitoringom AMO (do nárazníkovej zóny, vysokorizikovej a infikovanej zóny - príloha č. 1).

11.4. Opatrenia prijaté pre užívateľov poľovných revírov

PRE VŠETKÝCH UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV

Opatrenia zahŕňajú:

- Dozor nad uhynutými diviakmi
- Intenzívny lov diviakov

RVPS po prerokovaní s príslušnými orgánmi štátnej správy na úseku poľovníctva nariadia podľa § 8 ods. 3 písm. e) a § 17 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti opatrenia na zabezpečenie kontroly a zabránenie šírenia afrického moru ošípaných v populácii diviačej zveri, ktoré zašlú všetkým užívateľom poľovných revírov. Užívateľia poľovných revírov vykonajú:

- a) celoročný intenzívny lov diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie (táto podmienka musí byť zohľadnená poľovným hospodárom pri vydávaní povolenia na lov). Lov diviačej zveri je vykonávaný za účelom monitoringu AMO a znižovania denzity diviačej zveri v poľovnom revíri. Toto opatrenie sa vzťahuje aj na poľovné revíry, v ktorých sa chov a lov diviačej zveri neplánuje.
- b) aktívne vyhľadávanie tiel uhynutej diviačej zveri alebo ich častí (ďalej len „diviakov“) v poľovnom revíri (odporúča sa vykonať minimálne 1 x za týždeň). Za uhynutého diviaka sa pokladá aj diviak usmrtený inak ako lovom (napr. usmrtený dopravným prostriedkom, inou zverou a pod.) S kadáverom môže manipulovať len osoba vyškolená o chorobe a najvhodnejších postupoch biologickej bezpečnosti. Návšteva za účelom vyhľadávania tiel uhynutej diviačej zveri sa uvedie v knihe návštev poľovného revíru.
- c) sanáciu uhynutej diviačej zveri v zmysle ods. 2, písm. a), b), čl. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 alebo podľa nariadenia príslušnej RVPS.

Poznámka: Za nájdené uhynuté diviaky a sanáciu uhynutej diviačej zveri v súlade s usmernením RVPS prináleží užívateľovi poľovného revíru finančná náhrada v zmysle aktuálneho usmernenia ŠVPS SR - Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošípaných (ďalej len AMO, KMO) u diviakov a za vyhládávanie a neškodné odstraňovanie tiel uhynutých diviakov.

- d) evidenciu o každom ulovenom a uhynutom diviakovi a o naložení s divinou vrátane delenia diviny pre členov.
- e) pri vydávaní povolenia na lov diviačej zveri budú lovcovi poskytnuté informačné letáky týkajúce sa nákazy AMO, kľúčovej úlohy poľovníkov a biologických zásad manipulácie s diviakmi.
- f) opatrenia zabraňujúce šíreniu AMO pri manipulácii s uhynutými a ulovenými diviakmi, s vedľajšími živočíšnymi produktmi z ulovenej zveri. Osoby manipulujúce s uhynutými / ulovenými diviakmi nesmú vstúpiť do chovu ošípaných a prísť do kontaktu s domácimi ošípanými minimálne 48 hodín od manipulácie.
- g) opatrenia že uhynuté a ulovené diviaky, vedľajšie živočíšne produkty z ulovených diviakov nesmú prísť do styku s domácimi ošípanými.
- h) odber a predkladanie vzoriek na vyšetovanie ulovenej a nájdenej uhynutej diviačej zveri podľa nariadenia príslušnej RVPS . Odber vzoriek musia vykonávať osoby vyškolené na prehliadku zveri po ulovení na mieste, alebo osoby vyškolené príslušnou RVPS na odber vzoriek na AMO/KMO. Pri odbere, balení a zasielaní vzoriek na virologické a sérologické vyšetrenie AMO sa postupuje podľa manuálu vydanom ŠVPS SR v platnom znení.
- i) odber vzoriek tak, že vzorka bude obsahovať minimálne jeden z orgánov alebo jeho časť - mandle/slezina/oblička. Vzorka z ulovených diviakov obsahuje aj krvnú zrazeninu (krvná zrazenina u diviakov zo srdca alebo veľkých dutých ciev , min. 4x4 cm). Okrem toho je možné odobrať dve vzorky z iných lymfatických tkanív, ako sú retrofaryngeálne/príušné/mandibulárne alebo mezenterálne lymfatické uzliny a vzorka ilea. Ak sa nejedná o zviera podozrivé z nákazy AMO a ide o vyšetrenie v rámci monitoringu AMO u diviačej zveri, stačí, ak vo vzorke je aspoň jedno tkanivo z uvedených orgánov, resp. jeho časť o veľkosti vlašského orecha, najvhodnejšie je tkanivo sleziny, min 5g, 5x2 cm. V pokročilom štádiu rozkladu uhynutého tela diviaka je vhodné odobrať na laboratórne vyšetrenie dlhú rúrovitú kosť resp. hrudnú kosť, kosti musia pochádzať z diviakov uhynutých maximálne v predchádzajúcich šiestich mesiacoch a na kostiach musia byť ešte prítomné zvyšky mäkkých tkanív.
- j) doručenie vzorky z uhynutého/uloveného diviaka na príslušnú RVPS do 24 hodín od nálezuhynutého tela/zastreleného diviaka, najneskôr v nasledujúci pracovný deň po dni pracovného voľna.

Poznámka: Za vzorky doručené v súlade s usmernením RVPS prináleží užívateľovi poľovného revíru finančná náhrada v zmysle aktuálneho usmernenia ŠVPS SR - Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošípaných (ďalej len AMO, KMO) u diviakov a za vyhľadávanie a neškodné odstraňovanie tiel uhynutých diviakov.

k) ohlásenie príslušnej RVPS, že z uhynutého diviaka nie je možné odobrať vzorku na vyšetrenie, hlásenie možno vykonať aj telefonicky.

l) ku každej vzorke je potrebné priložiť nasledovné údaje: číslo značky alebo iný spôsob označenia uhynutého diviaka, dátum nájdenia uhynutého diviaka resp. usmrtenia, správanie sa pred usmrtením ak išlo o usmrtenie diviaka so zmeneným správaním, súradnice GIS nájdeného uhynutého diviaka, vek, pohlavie, názov revíru, názov katastra, meno nálezcu / strelca, meno osoby ktorá vzorku odobrala podľa predtlaču na žiadanke na vyšetrenie diviacej zveri.

m) opatrenia na zníženie denzity diviacej zveri a dosiahnutie normovaných kmeňových stavov:

- celoročný zákaz prikrmovania raticovej zveri jadrovým krmivom okrem zveri chovanej vo zverniciach. Zákaz prikrmovania, ale aj vnaďenia, sa vzťahuje aj na používanie bývalých potravín (napríklad chlieb, pečivo, keksy, bagety, tropické ovocie) a zmyslovo zmeneného krmiva.

- celoročný lov diviacej zveri na vnaďiskách, ak lov nebol dočasne zakázaný. V poľovnom revíri môže byť zriadené najviac jedno vnaďisko na 300 aj začatých ha poľovnej plochy. Ak sa vykonáva vnaďenie jadrovým krmivom tak na 100 ha poľovnej plochy môže byť vyložené najviac 10 kg jadrového krmiva počas 1 mesiaca a to len za účelom lovu. Pri použití dužinatého krmiva môže byť na vnaďisku prítomné najviac 100 kg dužinatého krmiva vrátane siláží. Vykladanie krmiva na vnaďisku sa vyznačí v knihe návštev poľovného revíru.

Poznámka: Vnaďiť je možné len zdravotne nezávadným a atraktívnym krmivom pre diviačiu zver. Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov § 14 ods. 2 písm. i), môže užívateľ poľovného revíru vnaďiť zver len po vydaní súhlasu miestne príslušného Okresného úradu, odbor životného prostredia na základe odporúčania orgánov Štátnej ochrany prírody SR a Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy.

- lov zveri zakázaným spôsobom alebo nesprávnym spôsobom podľa osobitného predpisu, v zmysle nariadenia hlavného veterinárneho lekára a MPaRV SR v aktuálnom znení.

- lov diviacej zveri odchytom za účelom bezodkladného usmrtenia. Tento spôsob sa prednostne uplatňuje na nepoľovných plochách, kde nie je možné použiť strelnú zbraň.

n) zákaz premiestňovania živých diviakov mimo poľovný revír bez súhlasu príslušnej RVPS.

o) predkladať mesačne, príslušnému okresnému úradu odboru pozemkovému a lesnému, hlásenia o love a úhyne diviačej zveri podľa ich usmernenia. Hlásenie môže byť nahradené vedením evidencie v programe POĽOVSTAT

PRE UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV VO VYSOKORIZIKOVEJ OBLASTI (ďalej len časť I) A V NÁRAZNÍKOVÝCH OBLASTIACH AMO .

Okrem uvedených opatrení platných pre celé územie SR sa užívatelia poľovných revírov vykonajú:

- a) celoročný intenzívny lov diviačej zveri vyškolenými poľovníkmi bez ohľadu na vek a pohlavie (táto podmienka musí byť zohľadnená poľovným hospodárom pri vydávaní povolenia na lov) vykonávaný prednostne individuálnym spôsobom postriežkou alebo posľedkou. Lov na spoločnej poľovačke musí byť vykonávaný spôsobom ktorý minimalizuje riziko migrácie diviačej zveri (menšie pohony, menší počet strelcov, použitie krátkonohých plemien psov a ľahko ovládateľných psov v obmedzenom počte, nevytváranie prílišného poľovníckeho tlaku často sa opakujúcimi poľovačkami v jednej lokalite) . Lov diviačej zveri je vykonávaný za účelom monitoringu AMO a znižovania denzity diviačej zveri v poľovnom revíri. Toto opatrenie sa vzťahuje aj na poľovné revíri, v ktorých sa chov a lov diviačej zveri neplánuje.
- b) sanáciu uhynutej diviačej zveri a vedľajších živočíšnych produktov (VŽP) z ulovenej zveri. Telá alebo časti z uhynutých diviakov, vedľajšie živočíšne produkty z ulovených diviakov musia byť neškodne odstránené v spracovateľskom podniku na VŽP alebo priamo na mieste zakopaním podľa usmernenia RVPS. Miesto nálezu uhynutého diviaka a použité nástroje, dopravné prostriedky musia byť bezprostredne po ukončení činnosti vydezinfikované dezinfekčným prostriedkom vhodným na deaktiváciu vírusu AMO.
- c) vyhradenie aspoň jedného miesta na opracovanie tiel ulovených diviakov ktoré nahlásia za účelom registrácie príslušnej RVPS. Miesto na opracovanie tiel musí byť chránené pred neoprávneným prístupom ľudí a zvierat, vybavené vodou, možnosťou zachytávania telových tekutín, dostatočným množstvom účinných dezinfekčných prostriedkov a zariadení (kontajnerov) na zber odpadu. Tiež by malo byť vybavené chladiacim zariadením (ak to poveternostné podmienky vyžadujú) na uskladnenie tiel diviakov do získania výsledku laboratórneho vyšetrenia. V prípade, že sa v poľovnom revíri nenachádza miesto na opracovanie tiel, alebo chladiace zariadenie na skladovanie tiel, potom sa môže použiť miesto na opracovanie a skladovanie tiel v najbližšom poľovnom revíri zaradeného do identickej oblasti.

- d) dodržiavať pri manipulácii s uhynutými a ulovenými diviakmi, s VŽP z ulovenej zveri, opatrenia zabráňujúce šíreniu AMO. Osoby zúčastňujúce sa lovu a manipulácie s ulovenými alebo uhynutými diviakmi musia byť na túto činnosť vyškolené RVPS a nesmú prísť do kontaktu s ošípanými v chove minimálne 48 hodín od manipulácie.
- e) každé umiestnenie VŽP kategórie 1 na schválenom a súradnicami GPS označenom mieste nahlásiť príslušnej RVPS. VŽP kategórie 1 uskladňovať do doby prepravy do spracovateľského zariadenia v kontajneroch zabráňujúcich prístupu cudzích osôb a zvierat. Toto miesto musí byť dostupné pre motorové vozidlá na prepravu do spracovateľského zariadenia.
- f) vyčistiť a dezinfikovať kontajner po odvoze VŽP kategórie 1 registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO. O vykonaní čistenia a dezinfekcie viesť evidenciu.
- g) po skončení manipulácie s diviakmi musia byť použité pracovné a manipulačné prostriedky, jednorazový odev a jednorazové rukavice a iné, zneškodnené ako odpad v schválenom zariadení. Iný ako jednorazový odev je nutné vyprať, obuv a nástroje vyčistiť a vydezinfikovať registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO.
- h) ulovený diviak sa nesmie vyvrhovať v poľovnom revíri. Preprava na miesto sústredenia tiel uhynutých diviakov alebo vyvrhovania ulovených diviakov sa vykonáva v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko šírenia telových tekutín
- i) opatrenia na odber a predkladanie vzoriek na vyšetovanie všetkej ulovenej a nájdenej uhynutej diviačej zveri. Odber vzoriek musia vykonávať osoby vyškolené na prehliadku zveri po ulovení na mieste, alebo osoby vyškolené príslušnou RVPS na odber vzoriek na AMO/KMO
- j) opatrenia na zabránenie uvádzania mäsa z ulovených diviakov na trh a premiestňovania mimo poľovný revír (PR) pred obdržaním negatívneho laboratórneho výsledku na AMO. Mäso diviakov pochádzajúce z časti I nesmie opustiť územie Slovenska, zatiaľ čo mäso pochádzajúce z nárazníkových zón (nárazníková zóna je stále považovaná ako slobodná zóna) sa môže uviesť na trh bez akýchkoľvek obmedzení (po získaní negatívneho výsledku laboratórnych vyšetrení na AMO). Štátna veterinárna a potravinová správa SR tento systém opisuje v osobitnom usmernení o schvaľovaní prevádzkarní na spracovanie mäsa diviakov z časti I.
- k) neškodné odstránenie všetkých tiel ulovených diviakov, a ostatnej zveri uloženej spoločne v chladiacom boxe, ak čo i len 1 kus bude pozitívne testovaný na AMO. Žiadny kus zveri (vrátane inej ako diviačej zveri) nesmie opustiť chladiaci box pred získaním negatívneho výsledku vyšetrenia na AMO u všetkej diviačej zveri prítomnej v chladiacom zariadení. Všetka zverina pochádzajúca z časti I skladovaná spolu s diviačou zverou nesmie opustiť územie SR. Neškodné odstránenie sa vykoná v kafilerickom zariadení.
- l) odchyt voľne žijúcich diviakov len za účelom za účelom bezodkladného usmrtenia.

m) V poľovnom revíri je zakázané:

1. vyvrhovať ulovené diviaky a prepravovať na miesto sústredenia nezabalené v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko úniku telových tekutín.
2. uvádzať na trh SR ulovenú diviačiu zver pred získaním negatívneho laboratórneho vyšetrenia na AMO.
3. celoročné prikrmovanie raticovej zveri jadrovým krmivom okrem zveri chovanej vo zverniciach.
4. premiestňovanie živých diviakov mimo poľovný revír bez súhlasu RVPS .
5. odchyt voľne žijúcich diviakov za účelom premiestňovania, zazverovania vrátane uznaných zverníc, okrem odchyty za účelom bezodkladného usmrtenia.
6. chov diviačej zveri vo zverniciach vrátane chovu diviačej zveri na výcvik a skúšky poľovných psov (pokiaľ sa v PR vyskytuje) ak takýto chov nebol povolený .
7. vykonávať výcvik a skúšky poľovných psov vo zvernici na výcvik a skúšky poľovných psov (pokiaľ sa v PR vyskytuje) ak takýto výcvik nebol povolený .
8. premiestňovanie neošetrených trofejí z diviakov účinnou metódou proti vírusu AMO mimo poľovný revír.
9. umiestňovať do obalov s uhynutými alebo ulovenými diviakmi alebo vývrhmi zo zveri iné predmety.

PRE UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV V OBLASTI S VÝSKYTOM AMO U DIVIAČEJ ZVERI (ďalej len časť II,) A DOMÁCICH OŠÍPANÝCH (ďalej len časť III.)

Program obsahuje okrem opatrení pre celé územie SR ako aj vysokorizikovej / nárazníkovej oblasti aj nasledovné ustanovenia :

- a) Lov diviačej zveri v poľovnom revíri a okolitých revíroch (na území v ktorom prebieha epidemiologická fáza ochorenia), je dočasne úplne zakázaný okrem usmrtenia chorej alebo poranenej zveri.
- b) Vykonávania všetkých poľovníckych činností , ktoré by mohli viesť k vyrušovaniu diviačej zveri a následnej migrácii je zakázané okrem činností spojených so šetrným spôsobom vyhľadávania uhynutých diviakov a usmrtenia chorej diviačej zveri a lov ostatnej zveri individuálnym spôsobom ak tento lov nebol zakázaný.
- c) Lov inej ako diviačej zveri na individuálnej poľovačke spôsobom ktorý nepodporuje migráciu diviačej zveri je možné povoliť len na základe dostatku informácií o početnosti diviačej zveri, výsledkov vykonaného monitoringu AMO, fáze epidémie, spolupráce užívateľa poľovného revíru a preverenia stupňa biologickej bezpečnosti takto vykonávaného lovu.
- d) Až do doby zrušenia opatrení v časti II a III je tiež zakázaný lov všetkej raticovej zveri a malej zveri na spoločných poľovačkách, okrem lovu raticovej zveri vo zverniciach a lovu kačice divej na ľahu.
- e) Lov malej zveri na spoločných poľovačkách je možné povoliť len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR „Povoľovanie spoločných poľovačiek na malú zver a sanitárny odstrel ostatnej raticovej zveri v oblastiach zaradených do reštrikčného pásma častí II. alebo III. vo vzťahu k AMO“ (v aktuálnom znení). Pri

poľovačke nesmú byť použité plemená psov s tendenciou durenia zveri alebo nízkym stupňom ovládateľnosti.

- f) Sanitárny odstrel diviačej zveri a ostatnej raticovej zveri za účasti viacerých strelcov môže RVPS povoliť len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR „Povoľovanie spoločných poľovačiek na malú zver a sanitárny odstrel ostatnej raticovej zveri v oblastiach zaradených do reštrikčného pásma časť II. alebo III. vo vzťahu k AMO“ (v aktuálnom znení).
- g) Zakazuje sa použitie poľovne upotrebiteľných psov na vyhľadávanie a durenie zveri okrem povoleného vykonania poľovačky na malú zver a sanitárneho odstrelu. Pes použitý pri dohľadávaní poranenej zveri musí byť vedený na remeni.
- h) Zakazuje sa vykonávanie skúšok poľovných psov pri ktorých sa vyžaduje vyhľadávanie a durenie raticovej zveri. Ostatné skúšky poľovných psov môže RVPS povoliť len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR (v aktuálnom znení) „Povoľovanie skúšok poľovných psov v oblastiach zaradených do reštrikčného pásma časť II. alebo III. vo vzťahu k AMO.“
- i) Zakazuje sa odchyt voľne žijúcich diviakov za účelom zazverovania, vrátane zverníc, okrem odchytu za účelom bezodkladného usmrtenia.
- j) Osoby, ktoré chcú vykonávať poľovnícke aktivity v poľovnom revíri (hlavne lov zveri, manipuláciu s ulovenou zverou, vyhľadávanie kadáverov diviačej zveri) musia byť vyškolené o zásadách biologickej bezpečnosti.
- k) Užívateľ poľovného revíru vyhradí aspoň jedno miesto v poľovnom revíri na prezlečenie poľovníka pred vstupom a pri opustení poľovného revíru s možnosťou vydezinfikovania obuvi a vypratia oblečenia. Ak nie je možné vyhradiť takéto miesto, tak poľovník pred opustením revíru si obuv vydezinfikuje a použitý odev pred odchodom uloží do nepriepustného obalu a doma bezodkladne vyperie.
- l) Ak bol individuálny lov diviačej zveri vzhľadom na fázu epidémie povolený, môže byť vykonávaný len na to vyškolenými osobami.
- m) Ulovený diviak (ak bol lov povolený) sa nesmie vyvrhovať v poľovnom revíri. Preprava na miesto sústredenia sa vykonáva v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko šírenia telových tekutín.
- n) Prepravný prostriedok a miesto ulovenia alebo miesto nájdenia uhynutého diviaka musia byť po skončení manipulácie vydezinfikované účinným registrovaným dezinfekčným prípravkom proti vírusu AMO.
- o) Podľa vývoja nákazovej situácie môžu byť všetky celé telá (nepitvané) ulovených diviakov určené na spracovanie v kafilerickom zariadení, kde sa podľa potreby vykoná aj odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie. Prepravované celé telá diviakov ak majú byť testované (odber vzoriek v kafilérii) musia byť označené značkou na označovanie ulovenej raticovej zveri a sprevádzané aj „Žiadankou na laboratórne vyšetrenie diviačej zveri“ vyplnenou príslušnou RVPS v mieste pôvodu zveri. RVPS, z územia ktorej pochádzajú celé telá diviakov, v časovom predstihu ohlási RVPS v mieste kafilerického spracovania predpokladaný príchod tiel do kafilérie.

- p) Telá alebo pozostatky uhynutých diviakov, vývrhy z ulovených diviakov ak bol lov povolený (vedľajšie živočíšne produkty - ďalej len VŽP) musia byť neškodne odstránené v spracovateľskom podniku (kafilérii). Dočasné uskladnenie VŽP do odvozu do spracovateľského závodu musí byť na bezpečnom mieste, ktoré je vybavené uzatvárateľnými kontajnermi. Toto miesto musí byť dostupné vozidlám na prepravu do spracovateľského zariadenia a musí byť registrované príslušnou RVPS s uvedením GPS súradníc. Na tomto mieste musí byť dostatočné množstvo účinných dezinfekčných prostriedkov na vykonanie dezinfekcie miesta a kontajnera po odvoze VŽP. Vo výnimočných prípadoch môžu byť VŽP neškodne odstránené zakopáním na mieste podľa usmernenia príslušnej RVPS.
- q) Užívateľ poľovného revíru vyhradí aspoň jedno miesto na opracovanie tiel ulovených diviakov (ak bol lov povolený). Miesto musí byť registrované príslušnou RVPS. Miesto na opracovanie tiel musí byť chránené pred neoprávneným prístupom ľudí a zvierat, vybavené vodou, možnosťou zachytávania telových tekutín, dostatočným množstvom účinných dezinfekčných prostriedkov a zariadení (kontajnerov) na zber odpadu. Tiež musí byť vybavené chladiacim zariadením na uskladnenie tiel diviakov do získania výsledku laboratórneho vyšetrenia. V prípade, že sa v poľovnom revíri nenachádza miesto na opracovanie tiel, alebo chladiace zariadenie na skladovanie tiel, potom sa môže použiť miesto na opracovanie a skladovanie tiel v najbližšom poľovnom revíri zaradeného do časti II alebo III.
- r) Zakazuje sa skladovanie ulovenej diviacej zveri a ostatnej ulovenej zveri uvádzanej na trh v spoločnom zariadení (diviaky a ostatná spoločne skladovaná zver s diviakmi je určená len na súkromnú domácu spotrebu).
- s) Nariaďuje sa neškodné odstránenie všetkých tiel ulovených diviakov, a ostatnej zveri uloženej spoločne v chladiacom boxe, ak čo i len 1 kus bude pozitívne testovaný na AMO. Žiadny kus zveri (vrátane ostatnej) nesmie opustiť chladiaci box pred získaním negatívneho výsledku vyšetrenia všetkej diviacej zveri na AMO prítomnej v chladiacom boxe. Neškodné odstránenie sa vykoná v kafilerickom zariadení.
- t) Po skončení manipulácie s diviakmi musí byť použitý jednorazový odev a jednorazové rukavice zneškodnené ako odpad v schválenom zariadení. Ostatný odev musí byť vypratý, obuv a nástroje vyčistené a vydezinfikované registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO.
- u) Ulovené diviaky ani po obdržaní negatívneho laboratórneho výsledku na AMO nemožno uvádzať na trh a premiestňovať mimo častí II alebo III, s výnimkou tých, ktoré boli spracované v súlade s článkom 4 ods. 1 smernice 2002/99/ES a podrobené tepelnému ošetrovaniu, ako sa stanovuje v písmene a) alebo d) prílohy III uvedenej smernice.
- v) Civilné osoby, ktoré nájdu uhynutého diviaka (aj zrazeného motorovým vozidlom) sa ho v žiadnom prípade nesmú dotýkať ani s ním manipulovať. Je potrebné dodržiavať bezpečnú vzdialenosť cca. 2 m od tela diviaka. Ak nálezca nie je členom alebo zamestnancom užívateľa poľovného revíru, je povinný nájsť mŕtveho diviaka oznámiť užívateľovi poľovného revíru alebo zástupcom polície alebo bude

kontaktovať príslušný okresný úrad alebo príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu.

- w) Pri spracovaní dermoplastických preparátov a trofejí z negatívne testovanej diviacej zveri musia byť použité osvedčené postupy ktoré bezpečne devitalizujú vírus AMO (platí aj u poľovníkov ktorí spracúvajú vlastné trofeje).
- x) Zakazuje sa premiestňovanie neošetrených trofejí účinnou metódou proti vírusu AMO z diviakov mimo poľovný revír.

11.5 Biologická bezpečnosť v poľovných revíroch.

Požiadavky na biologickú bezpečnosť pre poľovné revíry sa upravujú a uvádzajú v zmysle Oznámenia komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii (usmernenia o AMO, C/2023/1504) a sú zohľadnené vo vzoroch opatrní vypracovaných ŠVPS pre užívateľov poľovných revírov zaradených do jednotlivých oblastí. RVPS vypracúvajú plán kontrol dodržiavania biologickej bezpečnosti v zmysle Metodického pokynu na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s africkým morom ošípaných v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch v platnom znení.

12.Dohľad nad domácimi ošípanými

12.1 Monitoring domácich ošípaných

Cieľ monitoringu

- Odhaliť prípadné ohniská AMO
- Preukázať, že jednotlivé oblasti SR sú bez výskytu AMO u domácich ošípaných

Právny základ monitoringu

- § 46 zákona č.39/2007 Z .z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
- Vykonávacie nariadenie Komisie 2023/594/EÚ

Spôsob vykonávania monitoringu

- virologické vyšetrenie (PCR) určených kategórií ošípaných
- kontrola zdravotného stavu ošípaných

Finančné zabezpečenie monitoringu

- všetky výdavky za laboratórne vyšetrenia v rámci Monitoringu AMO u domácich ošípaných na rok 2024 uhradza ŠVPS SR
- VÚ Zvolen vystaví faktúru na všetky virologické vyšetrenia v rámci Monitoringu AMO u domácich ošípaných na rok 2024 na ŠVPS SR

Rozsah vyšetovania

1. Na celom území SR sa vyšetrujú:

- uhynuté ošípané, ktorých patologicko-anatomický nález vyvoláva podozrenie na AMO
- živé ošípané, ktorých klinické vyšetrenie vyvoláva podozrenie na AMO

2. V infikovaných oblastiach, vo vysokorizikových oblastiach a v nárazníkových pásmach

Pasívny monitoring:

- odber vzoriek tkanív na virologické vyšetrenie (PCR) minimálne od prvých dvoch uhynutých ošípaných starších ako 2 mesiace (alebo ošípaných mladších ako 2 mesiace ak neuhynuli staršie) v každom týždni v každej epidemiologickej jednotke na farme.

Prioritizácia odberu vzoriek podľa veku:

1. Odber vzoriek od uhynutých prasníc a kancov
2. Odber vzoriek od ostatných ošípaných starších ako 60 dní
3. Odber vzoriek od ošípaných mladších ako 60 dní

Aktívny monitoring:

(Uplatňuje sa v infikovaných oblastiach, vo vysokorizikových oblastiach part I,II,III)

- **500 ošípaných a viac.** V prípade zistenia, že sa na farme nachádza 500 ks ošípaných a viac a v chove nebol zaznamenaný ani jeden úhyn ani jednej ošípanej a nebola odobratá žiadna vzorka na AMO **za posledných 15 dní**, je potrebné vyšetriť všetky premiestňované zvieratá v období do 7 dní pred premiestnením virologickým vyšetrením (PCR) alebo vyšetriť ošípané v chove v počte na zistenie 10% prevalence s 95% istotou z každej epidemiologickej jednotky do 7 dní pred premiestnením virologickým vyšetrením (PCR) a premiestnenie môže byť vykonané až po obdržaní negatívnych výsledkov.
- **Menej ako 500 ošípaných.** Ak v chovoch s menej ako 500 ks ošípaných nebol zaznamenaný ani jeden úhyn ani jednej ošípanej a nebola odobratá žiadna vzorka na AMO **za posledné 3 mesiace** je postup rovnaký ako v chovoch nad 500 ks ošípaných. V prípade ak sa z chovu premiestňujú výlučne odstavčatá je možné nahradiť monitoring premiestňovaných odstavčiat monitoringom všetkých ošípaných základného stáda do 7 dní pred premiestnením virologickým vyšetrením (PCR) a premiestnenie môže byť vykonané až po obdržaní negatívnych výsledkov.
- V prípade akéhokoľvek podozrenia, že chov neplní monitoring podľa bodu a) je potrebné vyšetriť ošípané virologickým vyšetrením (PCR) na zistenie 10% prevalence s 95% istotou v období do 7 dní pred premiestnením z každej epidemiologickej jednotky alebo všetky premiestňované zvieratá
- Od ošípaných v rámci diferenciálnej diagnostiky pri febrilných a hnačkových ochoreniach bez vysloveného podozrenia na AMO

Monitoring domácich zabíjačiek:

(Uplatňuje sa v infikovaných oblastiach, vo vysokorizikových oblastiach part I,II,III)

- V infikovaných oblastiach sa vykoná klinické vyšetrenie min. 20% chovov z nahlásených domácich zabíjačiek podľa bodu A1 prílohy I Nariadenia 2020/687 a odber vzoriek sa vykoná vždy ak bolo vyslovené podozrenia na AMO pri klinickom vyšetrení pred domácou zabíjačkou
- Od ošípaných v rámci diferenciálnej diagnostiky pri febrilných a hnačkových ochoreniach bez vysloveného podozrenia na AMO pri klinickom vyšetrení pred domácou zabíjačkou
- Od všetkých domácich zabíjačiek v OP a PD
- Od každej 5 tej zabitej ošípanej ak počet domácich zabíjačiek v 1 chove je viac ako 5 za rok.

3. V reštrikčných pásmach (ochranné pásmo a pásmo dohľadu)

- Ako v bode 2 a navyše
- klinické vyšetrenie a monitoring podľa bodu 9.3
- Odber vzoriek od všetkých nahlásených domácich zabíjačiek
- Ošípané podľa nálezovej situácie a rozhodnutia RVPS - na základe výsledkov epizootologického šetrenia vykonanie surveillance v chovoch, v ktorých na základe ich umiestnenia (v bezprostrednej blízkosti sa nachádzajúce chovy), prípadne kontaktov s infikovaným chovom, sa môžu vyskytovať zvieratá podozrivé z kontaminácie.

Materiálno- technické zabezpečenie odberu vzoriek

- vzorky orgánov odoberá v chove poverený súkromný veterinárny lekár, alebo úradný veterinárny lekár a na bitúnku úradný veterinárny lekár. Odoberané vzorky je potrebné okamžite po odbere uložiť a skladovať v chladničke pri teplote cca 4°C. Príslušná regionálna veterinárna potravinová správa odoberané vzorky uloží do termoboxu s chladiacimi vložkami a zašle najbližšou zvoznou linkou alebo poslom na VÚ Zvolen. V prípade podozrenia na AMO sa vzorky bez meškania zasielajú na VÚ Zvolen poslom. Pri zasielaní vzoriek je dôležité zabezpečiť ich identifikáciu (samostatné zabalenie vzoriek pochádzajúcich z jedného chovu spolu s priloženou žiadosťou o laboratórne vyšetrenie)
- regionálny veterinárny lekár v spolupráci s VÚ Zvolen zabezpečí dostatočné množstvo obalových materiálov pre vykonanie odberov.
- Podrobný postup odberu a zasielania vzoriek je uvedený v Manuály na odber a zasielanie vzoriek na AMO

Laboratórna diagnostika

- Všetky vzorky v rámci nariadeného monitoringu AMO sa vyšetrujú detekciou nukleovej kyseliny vírusu afrického moru ošípaných (PCR). Testom na detekciu protilátok z krvi možno vyšetriť len živé ošípané bez klinických príznakov AMO a bez podozrenia na AMO v rámci monitoringu ošípaných v ochranných pásmach a pásmach dohľadu v rámci diferenciálnej diagnostiky pri febrilných a hnačkových ochoreniach bez vysloveného podozrenia na AMO.
- diagnostiku vykonáva referenčné laboratórium pre AMO - VÚ Zvolen

Organizačné zabezpečenie monitoringu

- RVPS vykoná inštruktáž a zabezpečí dodržiavanie správneho vyplňovania všetkých údajov na aktuálnej žiadanke na laboratórne vyšetrenie chorôb ošípaných (aktuálna žiadanka je dostupná na intranete ŠVPS SR), vrátane identifikácie chovu (názov chovu, v prípade malochovu názov obce a jeho číslo podľa CEHZ)
- súkromný veterinárny lekár pri odbere vzoriek v chove zasielajúci vzorky na vyšetrenie do laboratória je zodpovedný za úplné vyplnenie údajov uvedených v žiadanke na veterinárne laboratórne vyšetrenie AMO a za ich správnosť.

12.2 Postup RVPS v prípade podozrenia a výskytu AMO

12.2.1 Postup RVPS v prípade podozrenia na AMO

1. RVPS vykoná šetrenie resp. úradnú kontrolu podľa článku 6 Nariadenia 2020/687/EÚ, ktoré zahŕňa minimálne

- klinické vyšetrenie v chove – klinické vyšetrenie sa vykoná v súlade s článkom 3 ods. 1 a 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687 a bodom A.1 prílohy I k uvedenému nariadeniu
- odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie – prednostne sa odoberajú vzorky orgánov od uhynutých ošípaných, v prípade živých ošípaných vzorky krvi od podozrivých (chorých) ošípaných. Na žiadanke musí byť vyznačené podozrenia na AMO. Vzorka sa bezodkladne zašle poslom alebo zvoznou linkou avšak **najneskôr do 24 hodín od odberu vzoriek musia byť dopravené do národného referenčného laboratória**. Laboratórium musí byť oboznámené s odoslaním diagnostických vzoriek a malo by byť informované o očakávanom čase, kedy by mali doručiť, aby sa mohli pripraviť na ich príjem a vyšetrenie. V prípade ak nie je možné zabezpečiť dopravenie materiálu do 24 hodín od odberu vzoriek do NRL, musia byť bezodkladne vydané opatrenia pri podozrení pre všetky chovy ošípaných v ochrannom pásme a pásme dohľadu.

2. RVPS vydá opatrenia pri podozrení čl.7 a 8 nariadenia 2020/687 a bodu 10.2.1.

12.2.2 Postup RVPS v prípade potvrdenia na AMO

1. RVPS zašle do 24 hodín po nahlásení potvrdenia hlásenie na ŠVPS, ktoré musí obsahovať minimálne počty zvierat ohnisku (podľa kategórii), počty uhynutých a chorých zvierat (podľa kategórii) a GPS súradnice chovu.

2. RVPS vydá opatrenia pri potvrdení (pre ohnisko) čl.7 a 12 nariadenia 2020/687 a bodu 10.2.2.

3. RVPS vykoná epizootologické šetrenie podľa článku 57 nariadenia 2016/429. Podľa závažnosti prípadu ŠVPS rozhodne o účasti členov Národného centra pre tlmenie nákaz prípadne členov odbornej skupiny na epizootologickom šetrení. RVPS bezodkladne informuje o zistených kontaktných chovoch a miestach ŠVPS SR prípadne inú RVPS v ktorej sa chovy alebo zariadenia nachádzajú.

4. RVPS vytýči minimálne 3 km ochranné pásmo a minimálne 10 km pásmo dohľadu podľa článku 21 nariadenia 2020/687 a identifikuje obce a chovy ošípaných v pásmach. Mapu a zoznam obcí zašle na ŠVPS SR a v prípade ak pásma zasahujú do územnej pôsobnosti inej RVPS tak aj na susediacu RVPS.

5. RVPS vydá opatrenia pre všetky chovy ošípaných so živými ošípanými v ochrannom pásme a pásme dohľadu podľa článkov 18, 25 a 27 a bodov 10.3 a 10.4.

6. RVPS participuje a vykonáva dohľad pri eradikácii ohniska.

7. RVPS vykoná kontrolu predbežného čistenia a dezinfekcie ohniska podľa Prílohy IV nariadenia 2020/687 a o kontrole vyhotoví úradný záznam.

8. RVPS vykoná úradné kontroly v reštrikčných pásmach a zabezpečí odber vzoriek podľa bodu 9.3. Úradné kontroly a odber vzoriek v pásmach sa vykonávajú čo najskôr po potvrdení AMO – s kontrolami možno začať aj pred eradikáciou ohniska v závislosti od situácie.

9. Počas trvania opatrení môžu byť uplatnené výnimky z premiestňovania výlučne v súlade s nariadením 2020/687.

10. Opatrenia v kontaktných chovoch, v ochranných pásmach a v pásme dohľadu môžu byť zrušené až po splnení požiadaviek v bodoch 9.3, 10.2.3, 10.2.4 a nariadení 2020/687. **Po zrušení opatrení v pásmach zostávajú v platnosti podmienky premiestňovania tak ako je to uvedené v nariadení 2023/594 a usmernení ŠVPS SR - premiestňovanie z infikovanej oblasti III, prípadne inej infikovanej oblasti.**

11. Po splnení všetkých podmienok RVPS vykoná kontrolu opakovaného záverečného čistenia dezinfekcie ohniska podľa Prílohy IV nariadenia 2020/687 a o kontrole vyhotoví úradný záznam.

12. Opatrenia v ohnisku môžu byť zrušené až po splnení požiadaviek v bode 10.2.2 a nariadení 2020/687 – v chove je **opakovane** vykonané záverečné čistenie a dezinfekcia v súlade s Prílohou IV a je vykonaná obnova chovu podľa 57 a 59 Nariadenia 2020/687. V prípade ak chovateľ neuvažuje s obnovou chovu môžu byť opatrenia zrušené po opakovanom vykonaní záverečného čistenia a dezinfekcie a zrušení chovu v CEHZ.

13. RVPS vykonáva dohľad nad obnovou chovu podľa článkov 57 a 59 Nariadenia 2020/687.

Podrobný postup, vzory opatrení a epizootologického šetrenia sú uvedené v Národnom pohotovostnom pláne pre prípad podozrenia a výskytu AMO.

13. Dohľad nad diviakmi

13.1. Rozsah vykonávaného monitoringu a spôsob vykonania epizootologického vyšetrenia u diviačej zveri.

Spôsob vykonávania epizootologického šetrenia:

1. prostredníctvom dôsledného vyplňania žiadaniek o laboratórne vyšetrenie - kontrola prostredníctvom RVPS,
2. vedenie údajov v elektronickej forme referenčným laboratóriom VÚ Zvolen.
3. vedenie údajov v elektronickej forme v databáze ŠVPS SR.

Celoročný monitoring u diviačej zveri na celom území SR sa vykonáva nasledovne:

Na celom území SR (vrátane oblasti bez výskytu AMO a zaradenia do reštrikčných pásiem I, II, III, a nárazníkovej oblasti) sa odoberajú vzorky

- u všetkých uhynutých a chorých diviakov s príznakmi ktoré by mohli svedčiť o ochorení na AMO. **V reštrikčnom pásme II a III môže príslušná RVPS upraviť odber vzoriek z uhynutých diviakov** na základe zhodnotenia fázy epidémie a podľa usmernenia ŠVPS SR „Odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického moru u diviakov (ďalej len AMO) v SR – usmernenie na rok 2023“

V pásme I (vysokoriziková oblasť) a v **nárazníkovej zóne (NZ)** sa odoberajú vzorky aj

- u všetkých ulovených diviakov bez príznakov ochorenia.

V pásme II a III (oblasť s výskytom AMO) sa odoberajú vzorky

- u všetkých ulovených diviakov určených na súkromnú domácu spotrebu.

Odporúčanie pre RVPS: s dodaním vzorky z uhynutého diviaka užívateľ PR doručí aj vyplnenú žiadamku na vyšetovanie diviacej zveri na AMO očíslovanú poradovým číslom uhynutého diviaka / mesiac / číslo revíru, čím sa zabezpečuje prehľad o doručení maximálneho počtu dodaných vzoriek z uhynutých diviakov.

- Odber vzoriek bude vykonávaný vyškolenou osobou na prehliadku zveri po ulovení alebo vyškolenými osobami na odber vzoriek príslušnou RVPS.
- Podrobnosti o odbere vzoriek sú uvedené v aktuálnom usmernení ŠVPS SR – „Odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického moru u diviakov (ďalej len AMO) v SR – usmernenie na rok 2023“

Organizačné zabezpečenie monitoringu:

1. Regionálne veterinárne a potravinové správy vo všetkých okresoch po dohode *s okresným úradom* a príslušnou Obvodnou poľovníckou komorou zvolajú poradu poľovních hospodárov najmenej 1x ročne, na ktorej:

Regionálny veterinárny lekár prerokuje

- plnenie a výsledky monitoringu AMO u diviakov;
- predkladanie vzoriek z uhynutých diviakov (krížové plnenie s hlásením PLO)
- nálezovú situáciu vo výskyte AMO v diviacej populácii;
- opatrenia na zabezpečenie monitoringu AMO v populácii diviacej zveri;
- harmonogram odberu vzoriek;
- organizačné zabezpečenie odberu vzoriek a ich zasielanie na laboratórne vyšetrenie;
- odber vzoriek vyškolenou osobou na prehliadku zveriny po ulovení, zoznamy vyškolených osôb na odber vzoriek
- spôsob oznamovania výsledkov laboratórných vyšetrení regionálnou veterinárnou a potravinovou správou užívateľom poľovních revírov; (vyhodnotenie doby oznámenia výsledku od doby dodania vzorky)
- výsledky kontrol poľovních revírov zameraných na plnenie opatrení biologickej bezpečnosti
- organizáciu osvetovej činnosti v poľovníckej i nepoľovníckej verejnosti *o cestách prenosu AMO.*

Pracovník pozemkového a lesného odboru okresného úradu prerokuje

- opatrenia vydané MPaRV SR sekcia lesného hospodárstva a spracovanie dreva na znižovanie denzity diviačej zveri
- porovnanie NKS a vykázaných JKS v súvislosti s lovom diviačej zveri v predchádzajúcej poľovníckej sezóne
- časový harmonogram dosiahnutia NKS u diviačej zveri
- postup znižovania stavov diviačej zveri v poľovných revíroch, kde jej chov a lov nie je plánovaný;
- organizáciu lovu všetkých druhov zveri z pohľadu zabránenia šírenia AMO
- zaznamenávanie poľovníckych aktivít v knihe návštev poľovného revíru
- spôsob mesačného hlásenia o love a úhyne diviačej zveri;
- zabezpečenie vydávania povoleniek na individuálny lov a povolené spôsoby vykonávania lovu;
- zákaz celoročného prikrmovania raticovej zveri jadrovým krmivom okrem prikrmovania vo zverniciach
- celoročný lov diviačej zveri na vнадiskách a registráciu vнадísk
- postup OÚ odboru pozemkového a lesného pri nedodržaní NKS a nariadených opatrení podľa zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Záznam z porady a prijaté opatrenia RVPS bezodkladne predložia na ŠVPS SR – najneskôr do 30.3. príslušného roka.

2. RVPS budú kontrolovať:

- dodržiavanie nariadených opatrení podľa Metodického pokynu ŠVPS SR na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s AMO v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch.
- dodržiavanie zásad biologickej bezpečnosti pri manipulácii s ulovenými diviakmi
- neškodné odstránenie ulovenej virologicky pozitívnej diviačej zveri,
- plnenie stanoveného monitoringu a mesačné vyhodnocovanie predkladania vzoriek z uhynutej a ulovenej diviačej zveri

3. RVPS budú zaznamenávať počty ulovených a uhynutých diviakov a vykonať krížové kontroly počtu odoslaných vzoriek podľa usmernenia ŠVPS SR. Virologicky pozitívne jedince RVPS pravidelne zaznamenáva vo výkaze nákaz a veterinárnej prevencie a mesačne zasiela na ŠVPS SR.

Virologické a sérologické vyšetrenie bude vykonávať len VÚ Zvolen.

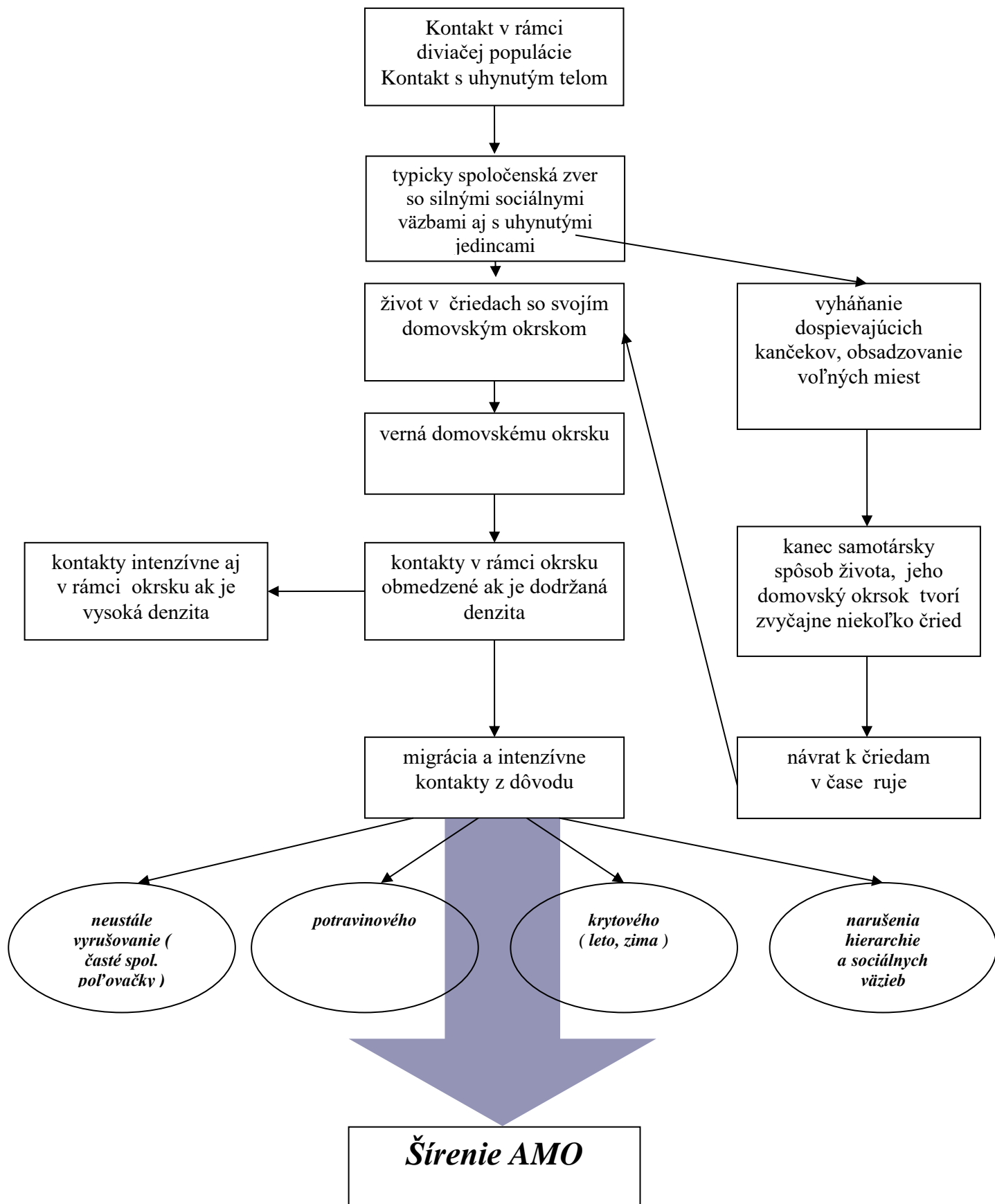
13. 2. Činnosti RVPS po oznámení o nájdení uhynutého diviaka v oblasti (Príloha I, časť II. a III.)

1. úradní veterinární lekáři, ak je to potrebné vycestujú ,na miesto nálezu vybavení primeranými osobnými ochrannými prostriedkami (jednorazová kombinéza, rukavice, dezinfikovatelná obuv, respirátory), dezinfekčnými prostriedkami a ručným dezinfekčným postrekovačom, prepravnými vode nepriepustnými vakmi alebo plastovými vrecami na umiestnenie kadáveru (ďalej len „vak“);
2. v mieste zistenia sa nevykonáva pitva a odber vzoriek;
3. ak je miesto nálezu prístupné pre kafilerické vozidlo je možné kadáver naložiť priamo na mieste, ak je miesto neprístupné, kadáver sa uloží do vaku a premiestni do zberného kontajnera za pomoci dostupných terénnych vozidiel;
4. vykoná sa dezinfekcia povrchu nádob a terénnych vozidiel použitých na prepravu (napr. použitím 1% Virkon S, 1% Biocid 30, atď.);
5. prepravované celé telá diviakov do spracovateľského závodu (alternatíva) musia byť označené značkou na označovanie ulovenej raticovej zveri a sprevádzané „Žiadankou na laboratórne vyšetrenie diviačej zveri“ vyplnenou príslušnou RVPS v mieste pôvodu zveri. RVPS, z územia ktorej pochádzajú celé telá diviakov, v časovom predstihu ohlásí RVPS v mieste kafilerického spracovania predpokladaný príchod tiel do kafilérie;
6. vzorky mŕtvych zvierat z infikovanej oblasti sa testujú iba v národnom referenčnom laboratóriu pre AMO na ŠVÚ Zvolen;
7. po odstášení uhynutého diviaka sa musí miesto nálezu a jeho okolie dezinfikovať (napr. použitím 1% Virkonu S, 1% biocídu 30 atď.) alebo sa musí posypať chlórovaným vápnom (kvôli zvýrazneniu miesta nálezu);
8. odber vzoriek sa vykonáva v kafilérii alebo na mieste vyhradenom v poľovnom revíri a vzorky sú zasielané do ŠVÚ s potvrdenou žiadankou na laboratórne vyšetrenie RVPS z miesta pôvodu diviaka ako aj potvrdením UVL ktorý vzorku odobral.

13.3 Požiadavky na zabránenie šírenia choroby poľovníkmi

Okrem požiadaviek stanovenými RVPS v opatreniach na zabránenie šírenia AMO pre užívateľov poľovných revírov je potrebná masívna osvetová činnosť v poľovníckej verejnosti o cestách prenosu AMO, podmienkach na jeho rozšírenie v diviačej populácii a o etológii diviačej zveri.

Prenos AMO kontaktom diviačej zveri

13.4. Krížové kontroly RVPS a OÚ odbor pozemkový a lesný

RVPS a OÚ odbory pozemkové a lesné **polročne** vykonajú krížové kontroly vykazovania ulovených a uhynutých diviakov užívateľmi poľovných revírov a plnenie povinnosti vykonávania monitoringu (odber vzoriek) stanoveného príslušnou RVPS.

13.5. Spôsob vykonávania lovu diviačej zveri

V oblasti s pasívnym monitoringom (čistá časť) sa lov zveri vykonáva intenzívnym spôsobom, spoločnými poľovačkami, individuálnym lovom posliedkou a postriežkou.

V oblasti zaradenej do časti I a NZ sa vykonáva celoročný intenzívny lov diviačej zveri vyškolenými poľovníkmi bez ohľadu na vek a pohlavie (táto podmienka musí byť zohľadnená poľovným hospodárom pri vydávaní povolenia na lov) a vykonávaný prednostne individuálnym spôsobom postriežkou alebo posliedkou. Lov na spoločnej poľovačke musí byť vykonávaný spôsobom ktorý minimalizuje riziko migrácie diviačej zveri (menšie pohony, menší počet strelcov, použitie krátkonohých plemien psov a ľahko ovládateľných psov v obmedzenom počte, nevytváranie prílišného poľovníckeho tlaku často sa opakujúcimi poľovačkami v jednej lokalite). Toto opatrenie sa vzťahuje aj na poľovné revíri, v ktorých sa chov a lov diviačej zveri neplánuje.

- a) V oblasti časť II a III je lov pri epidemiologickom priebehu AMO u diviakov úplne zakázaný v poľovnom revíri a okolitých revíroch (na území v ktorom prebieha epidemiologická fáza ochorenia) okrem usmrtenia chorej alebo poranenej zveri. Tiež je zakázané vykonávanie všetkých poľovníckych činností, ktoré by mohli viesť k vyrušovaniu diviačej zveri a následnej migrácii. Lov inej ako diviačej zveri na individuálnej poľovačke spôsobom ktorý nepodporuje migráciu diviačej zveri je možné povoliť len na základe dostatku informácií o početnosti diviačej zveri, výsledkov vykonaného monitoringu AMO, fáze epidémie, spolupráce užívateľa poľovného revíru a preverenia stupňa biologickej bezpečnosti takto vykonávaného lovu. Až do doby zrušenia opatrení v časti II a III je tiež zakázaný lov všetkej raticovej zveri a malej zveri na spoločných poľovačkách, okrem lovu raticovej zveri vo zverniciach a lovu kačice divej na ľahu. Lov malej zveri na spoločných poľovačkách je možné povoliť len na základe dostatku informácií o početnosti diviačej zveri, výsledkov vykonaného monitoringu AMO, fáze epidémie, spolupráce užívateľa poľovného revíru a preverenia stupňa biologickej bezpečnosti vykonávania takéhoto lovu a to len v častiach revíru kde užívateľ poľovného revíru preukáže, že sa tam diviacia zver trvale nezdržuje. Pri poľovačke nesmú byť použité plemená psov s tendenciou durenia zveri alebo nízkym stupňom ovládateľnosti. Lov malej zveri na spoločných poľovačkách a sanitárny odstrel ostatnej raticovej zveri je možné povoliť len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR „Povoľovanie

spoločných poľovačiek na malú zver a sanitárny odstrel ostatnej raticovej zveri v oblastiach zaradených do reštrikčného pásma II. alebo III. vo vzťahu k AMO“

- b) Zakazuje sa použitie poľovne upotrebitelných psov na vyhľadávanie a durenie zveri. Pes použitý pri dohľadávaní poranenej zveri musí byť vedený na remeni. Zakazuje sa vykonávanie skúšok poľovných psov pri ktorých sa vyžaduje vyhľadávanie a durenie raticovej zveri okrem sanitárneho odstrelu. Ostatné skúšky poľovných psov možno vykonávať len so súhlasom príslušnej RVPS v lokalitách, kde organizátor preukáže, že sa tam diviacia zver nezdržuje.

13.6. Školenia poľovníkov

ŠVPS SR vykonáva školenia poľovníkov na bezpečnú manipuláciu s uloveným a uhynutým diviakom a odber vzoriek na AMO prostredníctvom Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov.

13.7. Podpora lovu a vyhľadávania tiel uhynutých diviakov

Za vzorky doručené v súlade s usmernením RVPS prináleží užívateľovi poľovného revíru finančná náhrada v zmysle aktuálneho usmernenia ŠVPS SR - Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošípaných (ďalej len AMO, KMO) u diviakov a za vyhľadávanie a neškodné odstraňovanie tiel uhynutých diviakov.

14. Kontrola jatočných tiel, čerstvého mäsa . mäsových prípravkov a mäsových výrobkov z diviačej zveri

Kontrola jatočných tiel, čerstvého mäsa je riešená usmerneniami ŠVPS SR :

Schvaľovanie prevádzkarní na spracovanie voľne žijúcej diviačej zveri a zveriny z nej (mäsa) podľa článku 41 Vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) 2021/605 – usmernenie.

Rozdelenie poľovných revírov v SR v súvislosti s AMO, premiestňovanie ulovenej voľne žijúcej diviačej zveri, uvádzanie diviačej zveri v koži a mäsa/zveriny z nej na trh a kontrola výsledovateľnosti diviačej zveri a mäsa/zveriny z nej v súvislosti s AMO – usmernenie.

15. Program dohľadu a preventívnych opatrení prijatých vo farmových chovoch diviačej zveri

Chov diviačej zveri pod holým nebom je povolený len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR „Veterinárne požiadavky na chov diviakov pod holým nebom v reštrikčnom pásme I a II a NZ vo vzťahu k AMO - usmernenie“.

Program zahŕňa:

Denné vykonávanie kontroly zdravotného stavu diviakov chovaných vo farmovom chove. Kontrolu vykonáva chovateľ. Ak spozoruje zmenu v správaní sa zvierat alebo príznaky, ktoré naznačujú infekciu, musí tieto zmeny bezodkladne ohlásiť úradnému veterinárnemu lekárovi.

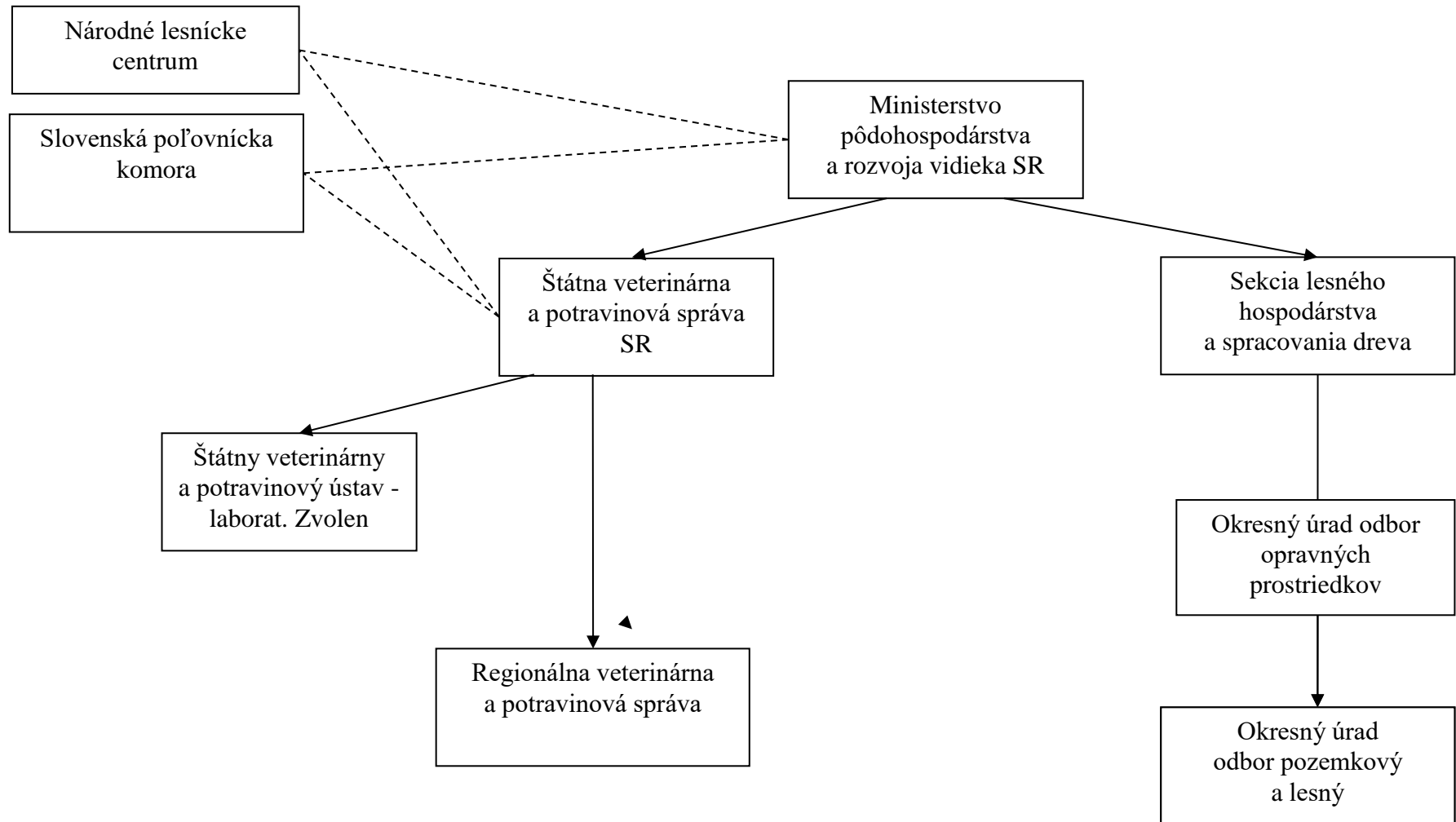
1. Bezodkladné hlásenie všetkých uhynutých diviakov ktoré boli chované vo farmovom chove poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi, ktorý vykoná odober vzoriek na laboratórne vyšetrenie AMO z diviakov a zabezpečí spracovanie uhynutých tiel v kafilerickom zariadení.
2. Bezodkladné hlásenie všetkých chorých diviakov ktoré sú chované vo farmovom chove s príznakmi AMO poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.
3. Dodržiavanie zásad biologickej ochrany chovu pri prevádzke chovu.
4. Držanie diviakov chovaných vo farmovom chove v ohradených priestoroch zabraňujúcich priamemu kontaktu s voľne žijúcou diviačou zverou (ak sa chov nachádza v prostredí navštevovanom voľne žijúcou diviačou zverou vyžaduje sa dvojitý plot vzdialený od seba najmenej 1 m, postačuje však, aby jeden plot bol pevný pletivový a druhý elektrický ohradník vedený 0,5 m nad zemou).
5. Zákaz používania vedľajších živočíšnych produktov z voľne žijúcej diviačej zveri a kuchynských odpadov na kŕmne účely pre diviaky chované na farme.
6. Zamedzenie kontaktu voľne žijúcich diviakov s krmivom a stelivom.
7. Zamedzenie kontaktu diviakov na farme s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviačieho mäsa.
8. Skladovanie podstielkovej slamy mimo dosahu voľne žijúcich diviakov min. 90 dní pred jej použitím.
9. Ohlásenie domácej zabíjačky diviakov chovaných na farme najmenej jeden pracovný deň pred jej vykonaním.

10. Premiestňovanie diviakov z farmového chovu len po predchádzajúcom súhlase RVPS.
11. Vedenie evidencie o stave a zmenách v počtoch diviačej zveri chovanej na farme podľa ustanovení Vyhlášky MPaRV SR č. 178/2012 o identifikácii, registrácii a podmienkach farmového chovu.

Okrem vyššie nariadených opatrení platných pre celé územie Slovenska sa pre nárazníkové zóny, ako aj na chovy zachádzajúce sa v časti I až III prílohy VRK vzťahujú nasledovné opatrenia.

1. Chov zvierat iba v uzavretých (uzavretých) priestoroch (stajniach). okrem chovu spĺňajúceho podmienky uvedené v usmernení ŠVPS SR „Veterinárne požiadavky na chov diviakov pod holým nebom v reštrikčnom pásme I a II a NZ vo vzťahu k AMO - usmernenie“ ..
2. Vonkajší chov je zakázaný okrem chovu spĺňajúceho podmienky uvedené v usmernení ŠVPS SR „Veterinárne požiadavky na chov diviakov pod holým nebom v reštrikčnom pásme I a II a NZ vo vzťahu k AMO - usmernenie“ ..
3. Preprava zvierat z farmových chovov do iných fariem bez súhlasu RVPS je zakázaná.
4. Rozmnožovanie (reprodukcia) zvierat na účely predaja je zakázaná.

15. Úlohy orgánov štátnej správy a Slovenskej poľovníckej komory pri eradikácii AMO v diviačej populácii.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej MPRV SR)

- centrálny orgán štátnej správy pri kontrole AMO,
- schvaľuje Národný eradikačný program AMO,
- potvrdzuje núdzové opatrenia na základe návrhu hlavného veterinárneho lekára.

Sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva:

- pripravuje legislatívny rámec chovu a lovu diviačej zveri ,
- vypracúva plán znižovania denzity diviačej zveri s dôrazom na AMO a požiadavky poľnohospodárskej živočíšnej výroby,
- zavádza jednotný elektronický informačný systém hlásení o love a úhyne zveri (Polovstat); mesačne sumarizuje údaje o love diviačej zveri a vyhodnocuje plán znižovania denzity,
- vydáva mimoriadne povolenie lovu diviačej zveri v čase jej ochrany na celom území SR,
- vykonáva štátny dozor v poľovníctve, kontroluje postupy podriadených organizácií pri zabezpečovaní požadovanej denzity diviačej zveri, vydáva zákazy alebo obmedzenia na vykonávanie určitej činnosti a ukladá opatrenia,
- spolupracuje s ministerstvom životného prostredia pri regulácii denzity diviačej zveri na územiach, kde je lov diviačej zveri obmedzený ustanoveniami zákona o ochrane prírody a krajiny.

Okresný úrad, odbor opravných prostriedkov:

- určuje hlavné kritériá na schvaľovanie ročných plánov poľovníckeho hospodárenia v zmysle vypracovaného plánu znižovania denzity diviačej zveri MPRV SR,
- kontroluje správnosť zostavenia plánov chovu a lovu, reálnosť jeho plnenia a vyžaduje odstránenie zistených nedostatkov,
- kontroluje plnenie plánu chovu a lovu diviačej zveri a vyžaduje odstránenie zistených nedostatkov,
- predkladá ministerstvu v požadovanom termíne zosumarizované mesačné hlásenia o love diviačej zveri,
- vykonáva štátny dozor v poľovníctve a vydáva zákazy alebo obmedzenia na vykonávanie určitej činnosti a ukladá opatrenia,
- vyhlasuje čas núdze.

Okresný úrad odbor pozemkový a lesný:

- plánuje chov a lov diviačej zveri v zmysle pokynov okresného úradu, odboru opravných prostriedkov, a vypracovaného plánu znižovania denzity diviačej zveri MPRV SR,

- zabezpečuje znižovanie stavov diviačej zveri v poľovných revíroch, v ktorých chov a lov diviačej zveri nie je plánovaný,
- rozhoduje o zabezpečení plnenia plánov chovu a lovu diviačej zveri, prijíma nápravné opatrenia pri neplnení plánov,
- povoľuje v spolupráci s dotknutými subjektmi mimoriadny lov diviačej zveri na nepoľovných plochách,
- sumarizuje mesačné hlásenia lovu diviačej zveri od užívateľov poľovných revírov a v stanovenom termíne ich predkladá okresnému úradu v sídle kraja,
- kontroluje vydávanie povolení na lov diviačej zveri individuálnym spôsobom (počas celého roka, bez rozdielu pohlavia a veku),
- kontroluje dodržiavanie celoročného zákazu prikrmovania raticovej zveri jadrovým krmivom a bývalými potravinami (okrem zverníc),
- kontroluje zriaďovanie vnaďísk a vykladanie krmiva na nich,
- schvaľuje plán lovu na spoločnej poľovačke na základe podmienok stanovených príslušnou RVPS.
- vykonáva mesačnú krížovú kontrolu medzi počtom ulovených a uhynutých diviakov a počtom tých, ktoré boli testované v spolupráci s orgánom veterinárnej správy, aby sa zabezpečilo, že vzorky boli odobraté zo všetkých ulovených diviakov. O kontrole sa vedie evidencia.
- vykonáva kontrolu dodržiavania vydaných opatrení na znižovanie denzity diviačej zveri u užívateľov poľovných revírov v súčinnosti s príslušnou RVPS

Národné lesnícke centrum:

- prevádzkuje jednotný elektronický informačný systém hlásení o love a úhyne zveri (POLOVSTAT),
- zhromažďuje údaje o chove a love diviačej zveri, o prírodných a chovateľských podmienkach majúciich vplyv na denzitu diviačej zveri,
- vyhodnocuje dosiahnuté výsledky v chove a love diviačej zveri, prognózuje vývoj populácie,
- spracúva štatistické údaje o denzite diviačej zveri v numerických a mapových súboroch,
- vypracúva mapové podklady zaradenia PR do oblastí podľa zaradenia vo vzťahu k AMO,
- poskytuje poradenskú činnosť pri manažmente diviačej zveri.

Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ŠVPS SR).

- navrhuje MPRV SR eradikačný program AMO,
- navrhuje Európskej Komisii (EK) regionalizáciu SR z pohľadu AMO,
- stanovuje monitoring AMO v SR,
- vyhodnocuje monitoring AMO v SR,

- prijíma opatrenia na základe vývoja nákazovej situácie v AMO pre celé územie SR,
- nariaďuje prostredníctvom Hlavného veterinárneho lekára použitie zakázaného spôsobu lovu alebo nesprávneho spôsobu lovu,
- predkladá správy EK,
- navrhuje ministrovi pôdohospodárstva rozpočet na vykonanie eradikačného programu,
- vypracúva návrh opatrení pre jednotlivé oblasti podľa zaradenia vo vzťahu k AMO,
- vykonáva kontrolu činnosti RVPS pri eradikácii AMO
- vydáva propagačné materiály na informovanie verejnosti o biologickej bezpečnosti vo vzťahu k AMO,
- vykonáva školenia poľovníkov na bezpečnú manipuláciu s uloveným a uhynutým diviakom a odber vzoriek na AMO prostredníctvom Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov
- poskytuje informácie o ochorení AMO a aktuálnej nákazovej situácii AMO v SR prostredníctvom webovej stránky.

Štátny veterinárny a potravinový ústav – laboratórium Zvolen

- národné referenčné pracovisko pre AMO,
- vykonáva laboratórne vyšetrenie vzoriek na AMO,
- vykonáva zvoz vzoriek na laboratórne vyšetrenie AMO a za tým účelom zriaďuje zvozné linky na skoré doručenie vzorky na vyšetrenie
- stanovuje laboratórne metodiky na vyšetrenie vzoriek AMO,
- vyhodnocuje a spracúva dáta výsledky vyšetrení na AMO za SR,
- poskytuje poradenstvo vo veciach rozsahu a spôsobu vykonávania monitoringu AMO,
- v spolupráci so ŠVPS SR vydáva manuál na odber vzoriek na AMO.

Slovenská poľovnícka komora (SPK):

- vykonáva vzdelávaciu a osvetovú činnosť v poľovníckej i nepoľovníckej verejnosti organizovaním odborných seminárov na celoslovenskej i regionálnych úrovniach, zabezpečuje informovanie o aktuálnom výskyte prostredníctvom webovej stránky SPK, odborných publikácií, poľovníckych časopisov, relácie RTVS Halali,
- poskytuje súčinnosť s orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy pri činnostiach spojených s eradikáciou AMO
- organizuje činnosti poľovníckej stráže so zameraním na monitoring dodržiavania nariadení štátnej správy vo vzťahu k užívateľom poľovných revírov

Regionálna veterinárna a potravinová správa (RVPS):

- nariaďuje opatrenia pre užívateľov poľovných revírov, chovateľov ošípaných, výrobcov krmív, bitúnky a prevádzkarne na spracovanie mäsa; opatrenia pre

užívateľa poľovného revíru ktorý je v územnej pôsobnosti viacerých RVPS vydáva a kontroluje RVPS v ktorej pôsobnosti je najväčšia časť územia revíru, ak sa RVPS nedohodnú inak. O vydaných opatreniach príslušná RVPS informuje ostatné dotknuté RVPS,

- prejednáva opatrenia s užívateľmi poľovných revírov,
- metodicky usmerňuje užívateľov poľovných revírov o odbere a zasielaní vzoriek,
- vyhodnocuje monitoring a nákazovú situáciu v AMO v regióne,
- vykonáva kontrolu dodržiavania vydaných opatrení u užívateľov poľovných revírov v súčinnosti s OÚ odborom pozemkovým a lesným a chovateľov ošípaných a ukladá pri zistení nedostatkov nápravné opatrenia a sankcie. O vykonaných kontrolách predkladá mesačne vždy do piateho dňa v mesiaci hlásenie na ŠVPS SR.
- frekvencia inšpekcií v poľovných revíroch je zadefinovaná podľa lokalizácie poľovného revíru z hľadiska výskytu AMO (regionalizácia v zmysle Vykonávacieho nariadenia Komisie 2023/594/EC) v Metodickom pokyne ŠVPS SR na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s AMO v chovoch domácich ošípaných a poľovných revírov v platnom znení.
- vedie evidenciu vzoriek a vypláca finančné náhrady pre užívateľov poľovných revírov stanovené ŠVPS SR za činnosti ktoré sú vykonávané v súvislosti s eradikáciou AMO v zmysle pokynu Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošípaných a vyhľadávanie a neškodné odstraňovanie uhynutých tiel diviakov v platnom znení
- rozhoduje o ďalšom nakladaní s vedľajšími živočíšnymi produktami (VŽP) zo zvierat ktoré sú vnímavé na AMO.
- vykonáva mesačnú krížovú kontrolu medzi počtom ulovených a uhynutých diviakov a počtom tých, ktoré boli testované v spolupráci s orgánom pozemkového a lesného hospodárstva, aby sa zabezpečilo, že vzorky boli odobraté zo všetkých diviakov podliehajúcich testovaniu. O kontrole sa vedie evidencia .

17. Informovanie poľovníkov a verejnosti o prijatých opatreniach

- RVPS vydajú veterinárne opatrenia pre jednotlivých užívateľov poľovných revírov na zabránenie šírenia AMO a vykonanie monitoringu AMO,
- RVPS prejednávajú opatrenia na poradách poľovných hospodárov,
- RVPS zabezpečia informovanie obyvateľstva o vydaných opatreniach prostredníctvom miestnej samosprávy,

- Slovenská poľovnícka komora zabezpečí publikovanie požiadaviek na zabránenie šírenia KMO v poľovníckych časopisoch, webovej stránke
- Štátna veterinárna a potravinová SR zabezpečí uverejnenie požiadaviek na zabránenie šírenia AMO na internetovej stránke ŠVPS SR a prostredníctvom informačných materiálov, informuje Združenie miest a obcí Slovenska,
- Štátna veterinárna a potravinová SR vykonáva školenia poľovníkov ktorí lovia a manipulujú s uhynutými diviakmi. Školenia vykonáva prostredníctvom Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov.
- Štátna veterinárna a potravinová SR informuje o aktuálnej nákazovej situácii v AMO na internetovej stránke ŠVPS SR.

Linky:

https://www.svps.sk/Zvierata/choroby_AMO.asp

18. Vyhodnotenie plnenia plánu odbornou skupinou

Odborná skupina vykoná hodnotenie plnenia kontrolného programu AMO v diviačej populácii najmenej 1x ročne. Po vykonaní hodnotenia vývoja nákazovej situácie v SR predloží hlavnému veterinárnemu lekárovi návrh na zmenu kontrolného programu AMO.

Predmetom hodnotenia bude najmä:

- geografické rozšírenie choroby
- plnenie monitoringu uhynutých a ulovených diviakov
- denzita diviačej zveri
- prenos AMO z diviačej populácie do chovov ošípaných

19. Overovanie účinnosti plánov kontroly

19.1. Kontrola monitoringu AMO v chovoch ošípaných

Kontrolu monitoringu AMO vykonáva ŠVPS SR minimálne 1x ročne, kontrolou údajov v elektronických systémoch – VIS a CEHZ

19.2. Overovanie účinnosti plánov kontrol biologickej bezpečnosti

v chovoch ošípaných

Overovanie účinnosti plánov kontrol biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných vykonáva ŠVPS SR priebežne na základe pravidelných hlásení zasielaných z RVPS v systéme VIS a v súlade s Metodickým pokynom na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s africkým morom ošípaných v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch v platnom znení.

19.3. Kontrola premiestňovania ošípaných

Kontroly premiestňovania ošípaných vykonávajú RVPS v rozsahu a v súlade s Metodickým pokynom na kontrolu premiestňovania ošípaných z infikovaných oblastí AMO.

Kontrola monitoringu AMO, overovanie účinnosti plánov kontrol biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných a kontrola premiestňovania ošípaných sú súčasťou kontrol a auditov vykonávaných priamo na príslušných RVPS.

Overovanie vykonávania kontrol poľovných revírov príslušnou RVPS, hlásenie na ŠVPS SR sa zasiela mesačne vždy do piateho dňa v nasledujúcom mesiaci za predchádzajúci mesiac.

Overovanie dodržiavania povinnosti predkladania vzoriek z ulovených a uhynutých diviakov podliehajúcich vyšetrovaniu krížovou kontrolou príslušnej RVPS a OÚ odborom pozemkovým a lesným polročne.

20. Laboratórna diagnostika, odber vzoriek

Odber vzoriek a vyšetrovanie sa riadi usmerneniami ŠVPS SR :

Odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického moru diviakov (ďalej len AMO) v SR – usmernenie na rok 2024.

Manuál pre odber, balenie, a zasielanie vzoriek na virologické a serologické vyšetrenie KMP, AMO.

Monitoring AMO u domácich ošípaných a odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie sa vykonáva podľa bodu 12.1.

Všetky vzorky v rámci nariadeného monitoringu AMO u domácich ošípaných sa vyšetrujú detekciou nukleovej kyseliny vírusu afrického moru ošípaných (PCR). Testom na detekciu protilátok z krvi možno vyšetriť len živé ošípané bez klinických príznakov AMO a bez podozrenia na AMO v rámci monitoringu ošípaných v ochranných pásmach a pásmach dohľadu.

Žiadanky na laboratórne vyšetrenie ošípaných sú zverejnené na webovej stránke ŠVPS SR. Laboratórnu diagnostiku vykonáva referenčné laboratórium pre AMO - VÚ Zvolen.

21. Dokumentácia týkajúca sa domácich ošípaných a diviakov

Dokumentácia týkajúca sa každého loveného a uhynutého diviaka obsahuje (nasledujúce údaje)

1. geografická oblasť, v ktorej sa lovil diviak (RVPS, katastrálne územie);
2. dátum ulovenia / nálezu;
3. identifikačné číslo diviaka (iba aktívny monitoring);
4. identifikácia poľovníka;
5. identifikácia vlastníka;
6. vek a pohlavie diviakov;
7. príznaky pred ulovením (iba aktívny monitoring);
8. zloženie vzorky (orgánov);
9. výsledky laboratórnych skúšok.

Vzorky diviakov ulovených a uhynutých na celom území Slovenska odoberajú poľovníci. Pri odbere vzoriek vyplnia „Žiadosť o laboratórne testovanie“. Údaje v žiadosti obsahujú všetky príslušné informácie stanovené v článku 16 ods. 3 písm. H) (2002/60 / ES). (pozri „Žiadanka o laboratórne vyšetrenie diviacej zveri). Úradní veterinárni lekári (RVPS) potvrdzujú „Žiadosť o laboratórne vyšetrenie“. Všetky údaje musia byť zahrnuté aj do databázy spravovanej Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR (údaje vložené miestnymi veterinárnymi orgánmi). Databáza obsahuje všetky uhynuté / ulovené diviaky na území SR s prihliadnutím na schému vzorkovania a výstupmi týkajúcimi sa požadovaných údajov.

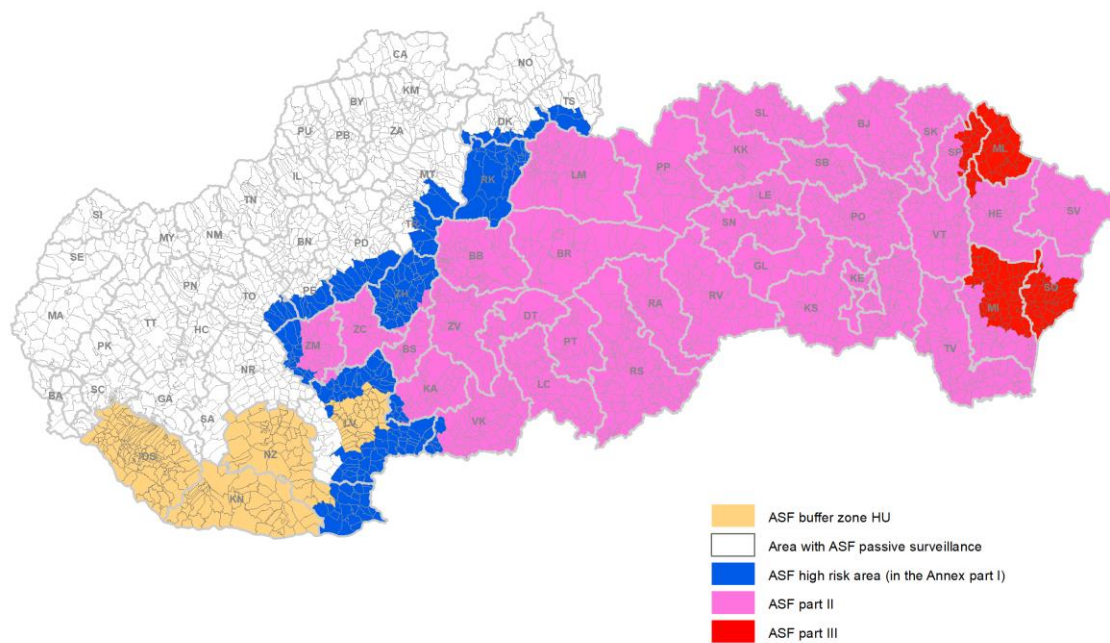
Dokumentácia týkajúca sa uhynutej a podozrivej domácej ošípanej:

1. zemepisná oblasť pôvodu domácich ošípaných (RVPS);
2. dátum odberu vzoriek;
3. identifikačné číslo farmy (kód centrálnej databázy);
4. typ chovu;
5. identifikácia vlastníka;
6. kategória ošípaných;
7. príznaky;
8. obsah vzorky (krv, orgány);
9. požadovaný / predpísaný druh vyšetovania
10. výsledky laboratórnych skúšok(analýz)

22. Prílohy

príloha č.1 Infikované, vysokorizikové a nárazníkové oblasti AMO - platnosť január 2023

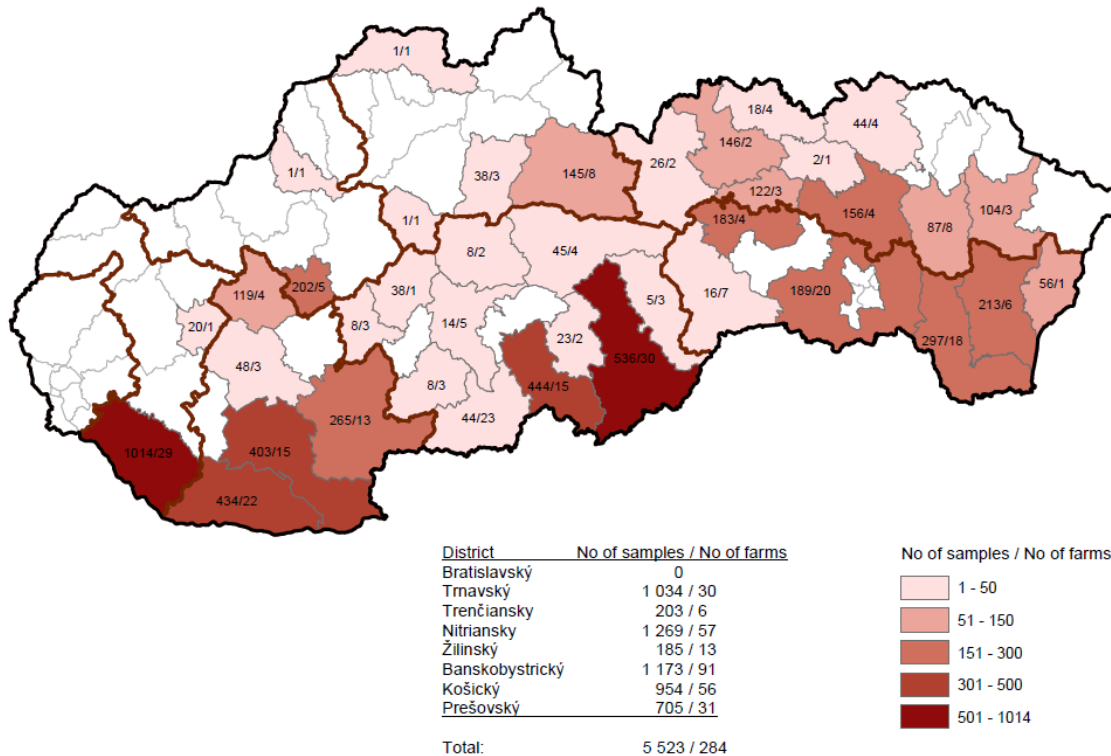
Africký mor ošipaných (AMO) podľa katastrálnych území -
Nárazníková zóna AMO / infikovaná zóna

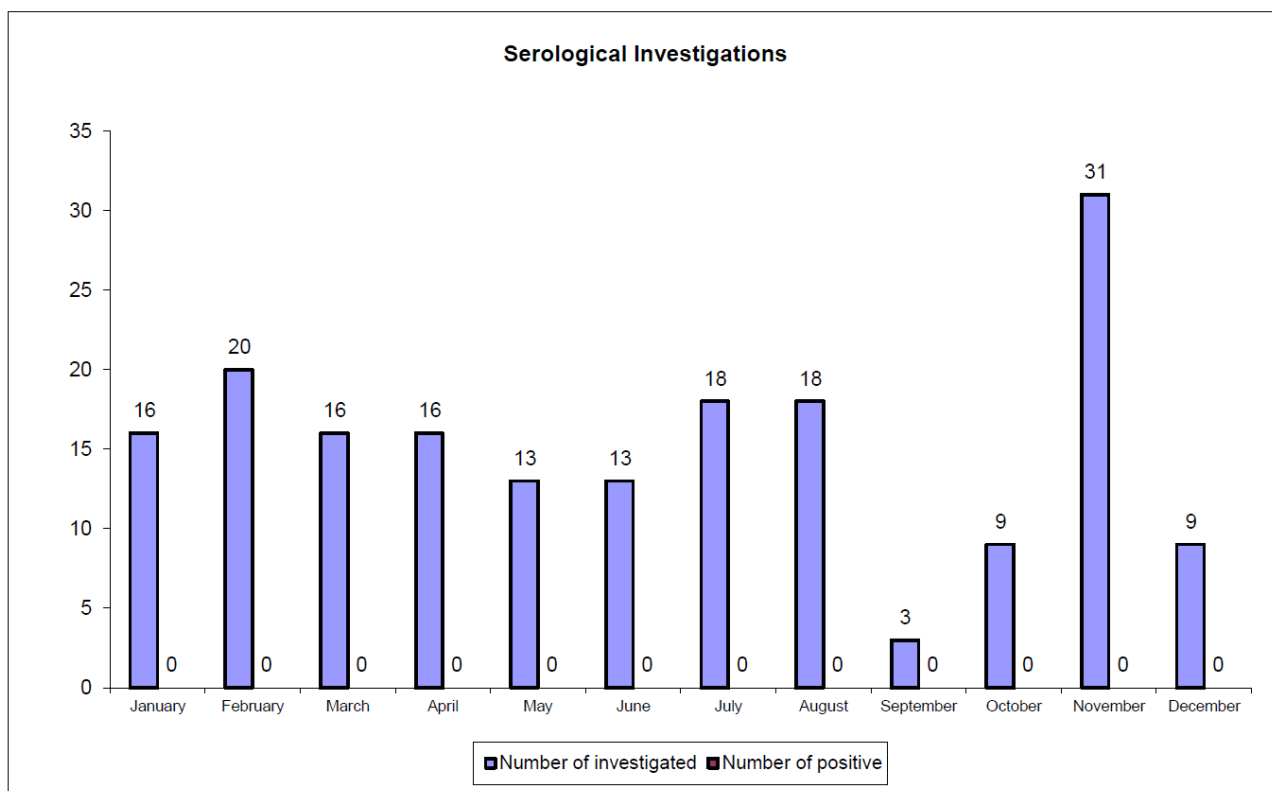
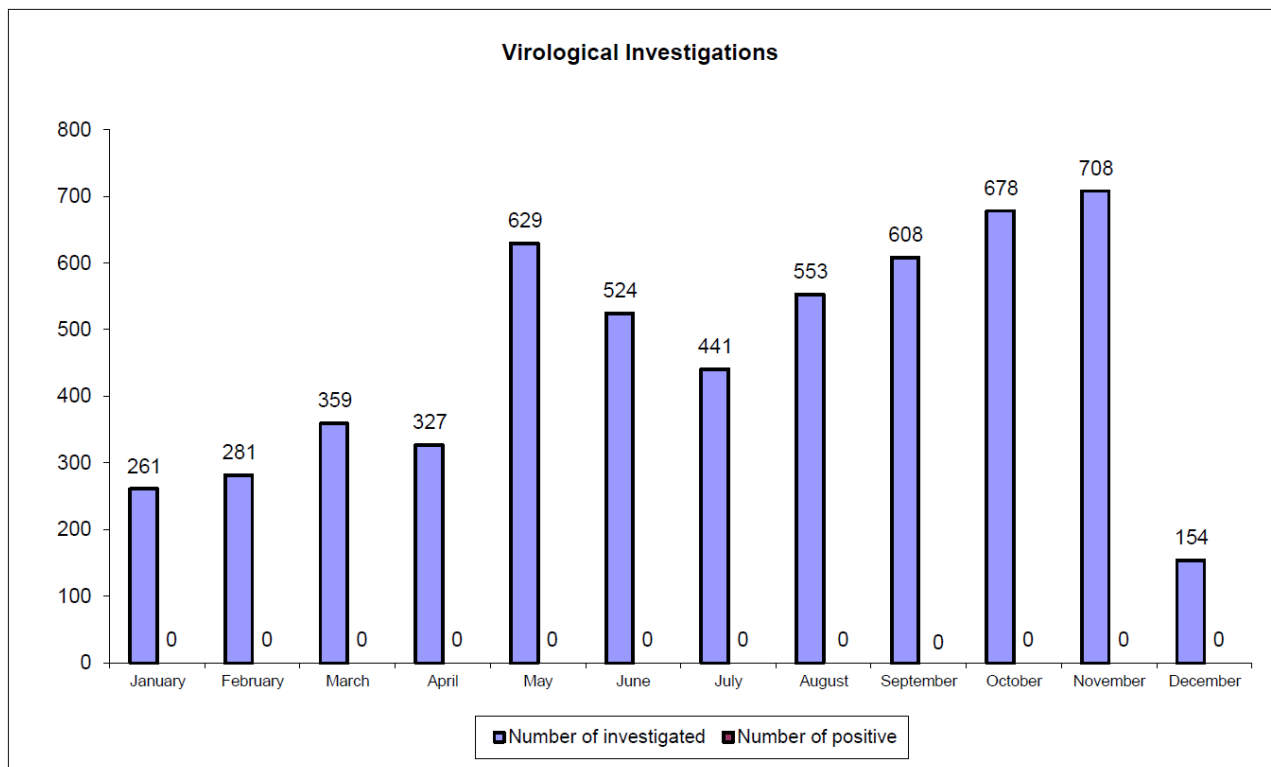

príloha č.2 **Monitoring AMO u domácich ošípaných v roku 2023**

Geografický pôvod vzoriek na virologické vyšetrenie AMO v chovoch domácich ošípaných

Počty laboratorných vyšetrení AMO u domácich ošipaných v roku 2023

príloha č.3 Vzory opatrení pre chovy ošípaných v infikovanej oblasti AMO

**Regionálna veterinárna a potravinová správa
XXX**

Č. spisu.:

V XX, dňa X.X.2024

**OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE KONTROLY A ZABRÁNENIA
ŠÍRENIA AFRICKÉHO MORU OŠÍPANÝCH V CHOVOCH DOMÁCICH OŠÍPANÝCH
(KOMERČNÉ CHOVY)**

Regionálna veterinárna a potravinová správa XX, príslušná podľa § 8 ods. 3 písm. e) v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení

n a r i a d' u j e

chovateľovi ošípaných:

v zastúpení:

o p a t r e n i a

na zabezpečenie kontroly a zabránenia šírenia afrického moru ošípaných (ďalej len AMO) v chovoch ošípaných

A. Vymedzenie infikovanej oblasti/ ~~vysokorizikovej oblasti/ oblasti s aktívnym monitoringom AMO (narázniková oblasť):~~

V súlade s Národným kontrolným programom pre africký mor ošípaných v diviačej populácii na Slovensku v roku 2024:

Infikovaná (resp.iná) oblasť AMO u diviakov (územie uvedené v [Prílohe NK 2023/594 časť I alebo II alebo III](#)):

Celé územie obcí v okrese/v okresoch **XX: XX**

B. V infikovanej oblasti (vysokorizikovej oblasti, v oblasti s aktívnym monitoringom AMO) sa nariaďuje:

1. Bezodkladne hlásiť všetky uhynuté ošípané poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi, zabezpečiť odber vzoriek od uhynutých ošípaných na laboratórne vyšetrenie a zabezpečiť odvoz kadáverov do spracovateľského podniku.
2. Bezodkladne hlásiť všetky choré ošípané s príznakmi AMO poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe **XX** .

3. Ošípané držať v uzatvorených priestoroch. Ošípané majú byť držané tak, aby nenastal priamy ani nepriamy kontakt s ošípanými z iných chovov ani s diviачou zverou.
4. Nepoužívať vedľajšie živočíšne produkty z diviачej zveri na krmne účely pre ošípané; zákaz skrmovania živočíšnych odpadov.
5. **Premiestňovať ošípané len so súhlasom RVPS (potvrdenie dokladov na premiestňovanie ošípaných).**
6. Vykonať opatrenia proti vniknutiu diviakov do areálu farmy (dôkladné oplotenie farmy neprekonateľné pre diviачiu zver), prípadne ich kontaktu s krmivom a stelivom.
7. Vykonať opatrenia proti kontaktu ošípaných s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviачieho mäsa.
8. Nevykonávať žiadnu poľovnícku činnosť minimálne 48 hodín pred kontaktom s ošípanými u osôb pracujúcich na farme a osôb v priamom vzťahu s danou farmou
9. Dodržiavať v chove zásady biologickej bezpečnosti – aktivovať dezinfekčné brody pri vstupe na farmu, evidencia a kontrola pohybu dopravných prostriedkov a osôb, prezliekanie zamestnancov a návštevníkov farmy, mať pri vstupe do priestorov a budov, v ktorých sa držia ošípané, vhodné priestory na výmenu obuvi a odevu; dezinfekčné rohože pri vstupe do ustajňovacích priestorov, umývanie a dezinfekcia rúk pred vstupom do ustajňovacích priestorov. Nie je povolený vstup do chovu (stajne) žiadnym nepovolaným osobám a dopravným prostriedkom.
10. Skladovať krmivo pre ošípané mimo dosahu diviakov.
11. Zákaz skrmovania čerstvého obilia a čerstvého zeleného krmiva.
12. Skladovať podstielkovú slamu mimo dosahu diviakov min. 90 dní pred jej použitím.
13. Ohlásiť domácu zabíjačku ošípaných najmenej 1 pracovný deň pred jej vykonaním.
14. Zákaz predaja ošípaných neregistrovaným chovateľom.
15. Sprístupniť/vyvesiť na mieste obvyklom pri vstupe na farmu informačné letáky týkajúce sa nákazy AMO a biologických zásad na ochranu chovov.
16. Mať vypracovaný Plán ochrany chovu pred zavlečením AMO“ ktorý musí byť schválený príslušnou RVPS a ktorý obsahuje minimálne nasledovné časti
  - a) Ustanovenie čistých/špinavých prevádzok (čierno/biely systém) pre personál podľa typológie farmy (napr. šatne, sprchy, jedáleň).
  - b) Pomenovanie /posúdenie logistických opatrení na vstup nových zvierat na farmu, výstupu z farmy, vrátane manipulácie s uhynutými zvieratami
  - c) Stanovenie a používanie podrobných postupov pre dezinfekciu vozidiel, technických zariadení a pomôcok, ktoré môžu byť potenciálnym zdrojom kontaminácie a pravidiel osobnej hygieny ako aj postupy týkajúce sa hygieny pracovníkov
  - d) Zabezpečenie podmienok stravovania, vrátane vylúčenia prinesenia stravy z domácností pracovníkov farmy
  - e) Zákaz držania ošípaných v domácnostiach pracovníkov farmy
  - f) Špecializovaný opakovaný program zvyšovania povedomia pre všetkých pracovníkov na farme.
  - g) Stanoviť opatrenia za účelom zabezpečenia usporiadania jednotlivých prevádzok. Zabránenie kontaktu (priameho alebo nepriameho) ošípaných s vedľajšími živočíšnymi produktami, technickými zariadeniami a pomôckami a ostatnými výrobnými jednotkami
  - h) Stanovenie postupov biologickej ochrany chovu počas výstavby alebo opravy priestorov alebo budov
  - i) Zabezpečiť realizáciu opatrení na farme proti zavlečeniu AMO do chovu a podľa aktuálnej nálezovej situácie ich pravidelne hodnotiť a upravovať

O d ô v o d n e n i e

Africký mor ošípaných je choroba, ktorá podlieha hláseniu v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení. Ide o prenosné ochorenie s veľkou schopnosťou rýchleho šírenia, v dôsledku čoho vznikajú vážne ekonomické straty v hospodárstve, vrátane ohrozenia medzinárodného obchodu. Africký mor ošípaných sa vyskytuje u diviakov na časti územia Slovenska. Africký mor ošípaných bol potvrdený u diviacej zveri v katastri obce **XX**, okres **XX**, CP **XX** zo dňa **XX** ŠVÚ Zvolen na základe čoho bolo územie **XX** zaradené do infikovanej oblasti AMO. Tieto opatrenia bolo nutné vydať na zabránenie šírenia afrického moru ošípaných.

Na základe vyššie uvedených skutočností bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti týchto opatrení.

Vydaním týchto opatrení sa rušia opatrenia na AMO č. j.**XX**.

P o u č e n i e

Podľa § 52, písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení na nariadenie a zrušovanie opatrení sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

MVDr.

**Riaditeľ/ka Regionálnej veterinárnej
a potravinovej správy**

Doručuje sa :

Na vedomie:

Príloha: Zoznam dezinfekčných prostriedkov účinných proti vírusu AMO; informačný leták AMO, biologické opatrenia na ochranu domácich chovov ošípaných **(iba v prípade ak ešte neboli zaslané)**

Regionálna veterinárna a potravinová správa

Č.j.: /2024

V XXXXXX, dňa X.X.2024

OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE KONTROLY A ZABRÁNENIA ŠÍRENIA AFRICKÉHO MORU OŠÍPANÝCH V CHOVOCH DOMÁCICH OŠÍPANÝCH (NEKOMERČNÉ CHOBY – DROBNOCHOVY VRÁTANE CHOVOV S 1 OŠÍPANOU)

Regionálna veterinárna a potravinová správa XXXXXX, príslušná podľa § 8 ods. 3 písm. e) v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení

n a r i a d' u j e

**chovateľovi ošípaných:
v zastúpení:**

o p a t r e n i a

na zabezpečenie kontroly a zabránenia šírenia afrického moru ošípaných (ďalej len AMO)
v chovoch ošípaných

A. Vymedzenie infikovanej oblasti/ vysokorizikovej oblasti/ oblasti s aktívnym monitoringom AMO (narázniková oblasť):

V súlade s Národným kontrolným programom pre africký mor ošípaných v diviacej populácii na Slovensku v roku 2024:

Infikovaná (resp.iná) oblasť AMO u diviakov (územie uvedené v [Prílohe NK 2023/594 časť I alebo II alebo III](#)):

Celé územie obcí v okrese/v okresoch **XX: XX**

B. V infikovanej oblasti (vysokorizikovej oblasti, v oblasti s aktívnym monitoringom AMO) sa nariaďuje:

1. Bezodkladne hlásiť všetky uhynuté ošípané poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi, zabezpečiť odber vzoriek od uhynutých ošípaných na laboratórne vyšetrenie AMO a zabezpečiť odvoz kadáverov do spracovateľského podniku.
2. Bezodkladne hlásiť všetky choré ošípané s príznakmi AMO poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe XY.
3. Zákaz premiestňovania ošípaných do iných chovov a zákaz predaja produktov z domácich zabíjačiek.
4. Ošípané držať v uzatvorených priestoroch. Ošípané majú byť držané tak, aby nenastal priamy ani nepriamy kontakt s ošípanými z iných chovov ani s diviачou zverou.
5. Zákaz používania vedľajších živočíšnych produktov z diviачej zveri na krmné účely pre ošípané.

6. Zákaz skrmovania zeleného krmiva a poľných plodín.
7. Zamedziť vniknutiu diviakov do areálu farmy prípadne ich kontaktu s krmivom a stelivom.
8. Zamedziť kontaktu ošípaných s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviачieho mäsa.
9. Dodržiavať v chove zásady biologickej bezpečnosti – prezliekanie ošetrovateľov a návštevníkov farmy, dezinfekčné rohože pri vstupe do ustajňovacích priestorov.
10. Skladovať krmivo pre ošípané mimo dosahu diviakov.
11. Skladovať podstielkovú slamu mimo dosahu diviakov min. 90 dní pred jej použitím.
12. Ohlásiť domácu zabíjačku ošípaných najmenej 1 pracovný deň pred jej vykonaním na RVPS XY.
13. Nevykonávať reprodukciu domácich ošípaných za účelom ďalšieho predaja.

O d ô v o d n e n i e

Ako pre komerčné chovy.

P o u č e n i e

Podľa § 52, písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení na nariadenie a zrušovanie opatrení sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Riaditeľ/ka
Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy

Doručuje sa :

Na vedomie:

Príloha: